

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

на ДЕКАНА

на ФАКУЛТЕТА ПО ЖУРНАЛИСТИКА И МАСОВА КОМУНИКАЦИЯ

за периода октомври 2023 – септември 2024 г.

ПРОФ. Д-Р ВЕСЕЛИНА ВЪЛКАНОВА – декан на ФЖМК

Доц. г-р СВЕТЛАНА СТАНКОВА - заместник-декан по учебната дейност

ПРОФ. Д-Р НИКОЛАЙ МИХАЙЛОВ – заместник-декан по научноизследователската дейност и докторските програми

Доц. г-р КАЛИН КАЛИНОВ - заместник-декан по международната дейност

4 ноември 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I.	ОБУЧЕНИЕ И ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПРОГРАМИ	7
1.1.	ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ 2023 – 2024 г.	7
1.2.	АКАДЕМИЧЕН СЪСТАВ	8
1.3.	УЧЕБНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ	12
1.4.	ОБУЧЕНИЕ В ОКС „БАКАЛАВЪР“	17
1.5.	ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС	25
1.6.	ЛЕТНИ ПРАКТИКИ	29
1.7.	ЗАЩИТА НА ДИПЛОМНИ РАБОТИ – ПРОЦЕДУРА И РЕЗУЛТАТИ	30
1.8.	ОФИЦИАЛНИ ПРОМОЦИИ – ДИПЛОМИРАНЕ НА ВИПУСК 2023	34
1.9.	ОБУЧЕНИЕ В ОКС „МАГИСТЪР“	37
1.10.	РЕАЛИЗАЦИЯ, КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ И ПРОГРАМИ	42
	1.10.1. ОБУЧЕНИЕ, ОБЪРНАТО КЪМ ПРАКТИКАТА	42
	1.10.2. КАРИЕРЕН ЦЕНТЪР И АЛУМНИ	46
1.11.	АДМИНИСТРАЦИЯ И ОБСЛУЖВАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ	52
II.	НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И ПУБЛИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ	55
2.1.	Фонд „Научни изследвания“ при Софийския университет. Конкурсна сесия 2024 г.	56
2.2.	Научи форуми – конференции, семинари, кръгли маси	63
2.3.	ПУБЛИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ	70
2.4.	ДОКТОРАНТСКИ ПРОГРАМИ И ОБУЧЕНИЕ	90
	2.4.1. ОБУЧЕНИЕ НА ДОКТОРАНТИТЕ	90
	2.4.2. НАУЧНИ СПЕЦИАЛНОСТИ ЗА ПРИЕМ НА ДОКТОРАНТИ В ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА „Медии и комуникации“	92
	2.4.3. ДОКТОРАНТСКИ КУРСОВЕ	93

2.4.4. ДОКТОРАНТСКИ НАУЧНО-ОБРАЗОВАТЕЛНИ ФОРУМИ	94
2.4.5. СРЕЩА С ДОКТОРАНТИТЕ НА ФЖМК	96
2.4.6. ИЗДАНИЯ НА ДОКТОРАНТИТЕ	96
2.4.7. НАЦИОНАЛНА НАУЧНА ПРОГРАМА „МЛАДИ УЧЕНИ И ПОСТДОКТОРАНТИ - 2”	97
2.5. ОБУЧЕНИЯ ЗА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ – ПРЕПОДАВАТЕЛИ И ДОКТОРАНТИ	99
III. МЕЖДУНАРОДНА И ПРОЕКТНА ДЕЙНОСТ	104
3.1. МЕЖДУНАРОДНИ ЧЛЕНСТВА И ПАРТНЬОРСТВА НА ФЖМК	105
3.2. СЪТРУДНИЧЕСТВА С МЕЖДУНАРОДНИ ПРОФЕСИОНАЛНИ И НАУЧНИ ОРГАНИЗАЦИИ	108
3.3. ЕРАЗЪМ МОБИЛНОСТ И ПРАКТИКИ	111
3.4. МЕЖДУНАРОДНИ И НАЦИОНАЛНИ ПРОЕКТНИ ДЕЙНОСТИ	115
IV. УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО	129
4.1. ВЪТРЕШНИ ОДИТИ ПО КАЧЕСТВОТО	130
4.2. НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕ	131
4.3. АТЕСТИРАНЕ ЗА КАЧЕСТВЕН ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ	136
4.4. ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО	138
4.5. ЗНАК ЗА КАЧЕСТВО НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ	147
V. ДЪРЖАВЕН ОБРАЗОВАТЕЛЕН МЕНИДЖМЪНТ	148
5.1. ДЪРЖАВНА ПОЛИТИКА ВЪВ ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ	148
5.2. АКРЕДИТАЦИЯ	152
5.2.1. ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ	152
5.2.2. ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ	153

VI.	ИНФОРМАЦИОННИ ПОЛИТИКИ И ПРЕДСТАВЯНЕ НА ФЖМК	160
6.1.	УЕБ СТРАНИЦА НА ФЖМК	160
6.2.	НАУЧНИ ОНЛАЙН БАЗИ ДАННИ	162
6.3.	РЕКЛАМНИ И ПРЕЗЕНТАЦИОННИ ИЗТОЧНИЦИ	162
6.4.	ИЗЛОЖБА „50 ГОДИНИ ФАКУЛТЕТ ПО ЖУРНАЛИСТИКА И МАСОВА КОМУНИКАЦИЯ“	163
6.5.	ИНФОРМАЦИОННИ МАСИВИ ЗА СВЕТОВНИТЕ ПОСТИЖЕНИЯ В ПРОФЕСИОНАЛНОТО НАПРАВЛЕНИЕ И АКТУАЛНОСТТА НА ПРЕДЛАГАНИЯ УЧЕБЕН МАТЕРИАЛ	163
VII.	УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСИТЕ НА ФЖМК	166
VIII.	ТЕХНИЧЕСКО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС	170
8.1.	ОБОРУДВАНЕ НА УЧЕБНИТЕ ЗАЛИ	170
8.2.	СВЪРЗАНОСТ И МРЕЖА НА ФЖМК	172
8.3.	НОВА ТЕХНИКА И УСТРОЙСТВА, ПОДДЪРЖАНЕ И ПРОФИЛАКТИКА НА КОМПЮТЪРНИТЕ СТАНЦИИ	174
8.4.	ДОСТЪПНА АРХИТЕКТУРНА СРЕДА И УЧЕБНИ РЕСУРСИ ЗА ЛИЦА СЪС СОП и ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ	176
IX.	МАТЕРИАЛНА БАЗА И СГРАДЕН ФОНД	179
X.	ОБОБЩЕНИЕ И ПЕРСПЕКТИВИ	187

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

Представям на Вашето Внимание Отчетен доклад на Декана и деканското ръководство на ФЖМК от октомври 2023 до септември 2024 г.

Докладът отразява изпълнението на дейностите от първата година на настоящия втори мандат на Декана на ФЖМК проф. д-р Веселина Вълканова, залегнали в [МАНДАТНАТА ПРОГРАМА НА ПРОФ. Д-Р ВЕСЕЛИНА ВЪЛКАНОВА ЗА МАНДАТ 2023-2027 Г.](#) и на разработената на тази база [СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ФЖМК 2023-2027 Г.](#) – целепологащ документ по отношение на развитието и повишаване на качеството на образователните програми във всички степени на обучение в професионалното направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки, подпомагащ утвърждаване на водещи цели, задачи и политики в научноизследователската дейност на ФЖМК и за оптимизиране на управленската дейност, за развитието на материално-техническата база, комуникацията и свързаността на ФЖМК навън – с обществото и с професионалната среда, и навътре – между звената и в колегията. Стратегията включва също така активни и конкретни действия за устойчивото развитие на ФЖМК като ключово образователно и научноизследователско звено на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ с национален престиж и с международно признание в областта на медиите и комуникациите.

Основната стратегическа цел на екипа на Декана, на катедрите на ФЖМК, на целия академичен състав и на администрацията е [ФАКУЛТЕТЪТ ПО ЖУРНАЛИСТИКА И МАСОВА КОМУНИКАЦИЯ ДА СЕ УТВЪРЖДАВА КАТО ВОДЕЩО ЗВЕНО НА СУ „СВ. КЛ. ОХРИДСКИ“ С ВИСОК ОБЩЕСТВЕН ПРЕСТИЖ И С ЛИДЕРСКИ ПОЗИЦИИ В ОБУЧЕНИЕТО НА СТУДЕНТИ И ДОКТОРАНТИ И В НАУЧНИТЕ ПРОГРАМИ В НАЦИОНАЛЕН МАЩАБ И С МАКСИМАЛНА МЕЖДУНАРОДНА ВИДИМОСТ.](#)

Академичният състав се стреми да поддържа [ВИСОКИ СТАНДАРТИ НА ОБУЧЕНИЕ И ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ДЕЙНОСТИ, ДА ПРИВЛИЧА ВОДЕЩИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ В СТРАНАТА И ЧУЖБИНА](#)

КЪМ ОБУЧИТЕЛНИТЕ СИ ПРОГРАМИ, ДА БЪДЕ ПРИВЛЕКАТЕЛЕН ОБРАЗОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ ЗА СТУДЕНТИ, ДОКТОРАНТИ, КОМУНИКАЦИОННИ СПЕЦИАЛИСТИ.

Сред целите е и **СЪЗДАВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ЛИЧНОСТНО ИЗГРАЖДАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ ВЪВ ФЖМК И ПРЕВЪРЩАНЕТО ИМ В СОЦИАЛНО И ПРОФЕСИОНАЛНО АКТИВНИ МЛАДИ ХОРА СЪС СИГУРНИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ.**

Основната мисия на академичната общност на ФЖМК е **ЧРЕЗ РАЗРАБОТВАНЕ НА НОВИ ПОДХОДИ И МЕТОДИ И ЧРЕЗ РАЗНООБРАЗНИ ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ И ПРЕПОДАВАНЕ ВЪВ ВСИЧКИ СТЕПЕНИ НА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ ДА ПРЕДЛАГА СЪВРЕМЕННО, БЛИЗКО ДО ПРОФЕСИОНАЛНАТА СРЕДА ОБУЧЕНИЕ, БАЗИРАНО НА КЛАСИЧЕСКОТО И НАЙ-НОВОТО ЗНАНИЕ В ОБЛАСТТА НА КОМУНИКАЦИЯТА, МЕДИИТЕ, ПУБЛИКАЦИОННИТЕ ДЕЙНОСТИ, КОМУНИКАЦИОННИЯ МЕНИДЖМЪНТ.**

Периодът, който отчитаме, беше наситен с много събития и натоварен с изпълнението на много дейности. Стреляхме се да вземаме добре обосновани и балансираны решения, като отчитахме обективните обстоятелства и реалните възможности – материални и нематериални, за да постигнем целите си – пълноценен учебен процес, качествени образователни и изследователски дейности.

Настоящият доклад представя ключовите дейности и постижения не само на Декана и на деканското ръководство за периода октомври 2023 г. – септември 2024 г., но на цялата академична общност на Факултета по журналистика и масова комуникация – преподаватели, студенти, докторанти, администрация, алумни и партньори.

**ИЗКАЗВАМЕ БЛАГОДАРНОСТ НА ЦЯЛАТА КОЛЕГИЯ ЗА СЪДЕЙСТВИЕТО И ЗА ПОЗИТИВНАТА ЕНЕРГИЯ
В ОБЩИТЕ НИ УСИЛИЯ И ДЕЙНОСТИ!**

I. ОБУЧЕНИЕ И ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПРОГРАМИ

1.1. ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ АКАДЕМИЧНАТА 2023-2024 г.

И през изминалия едногодишен период обучението на студентите е най-важната задача пред факултетската преподавателска общност в условията на засилена конкуренция в областта на образователния пазар е най-важният приоритет на деканското ръководство. Предлагането на висококачествено обучение на студентите от двете образователни степени, както и в ОНС „доктор“, е подчинено на основната образователна цел: овладяване на професионални умения, необходими за работа на завършващите наши студенти в динамично променящата се среда на комуникациите, издателския бизнес и медиите. Продължаването на тези политики е бил и стремежът на деканското ръководство и през представения отчетен период, а именно:

- Създаване и развитие на актуални бакалавърски и магистърски специалности, адаптирани към потребностите на студентите и на бизнес средата;

- Отстояване на лидерските позиции в направление и повишаване нивото на подготовка на студентите;
- Осигуряване на практически ориентирано обучение, релевантно на развитието на медийната и комуникационната среда и преподаване на важни за успешната реализация на нашите студенти компетенции и умения;
- Осигуряване на възможности за летни практики и сключване на договори с работодатели;
- Осигуряване на гъвкави учебни планове с по-големи възможности за избор на курсове и за мобилност;
- Непосредствени контакти и редовни срещи със студентските общности и активни действия в отговор на техните запитвания, предложения, очаквания, инициативи;
- Развитие на професионално подготвени програми на английски език;
- Активни действия за регулярно обновяване на материалната база за учебни цели – модернизирани оборудването и техниката в студия, аудитории и семинарни зали;

И през изтеклата година образователната дейност, макар и провеждана в обичайната ни академична среда, бе изпълнена с предизвикателства, изискващи енергични, незабавни действия. Справихме се с всички предизвикателства, трудности и нестандартни ситуации благодарение на усилията на цялата колегия.

1.2. АКАДЕМИЧЕН СЪСТАВ

Обучението на студентите във Факултета по журналистика и масова комуникация в професионално направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки се осъществява от високкоквалифициран преподавателски състав – водещи специалисти от национален мащаб. Лекционните курсове се възлагат по възможност основно на хабилитирани преподаватели на основен трудов договор.

Обучението на студентите се води основно от академичния състав на Факултета, но и от преподаватели от други факултети на Софийския университет, както и от утвърдени практики от сферата на обществените комуникации.

Нашата академична общност включва водещите специалисти в страната – колеги с определен принос в комуникационната и медийната наука, притежаващи богат международен опит, със значителна теоретична, педагогическа и професионална практика – това са **44 ЩАТНИ ПРЕПОДАВАТЕЛИ**, работещи в пет катедри. От тях **24 СА ХАБИЛИТИРАНИ ПРЕПОДАВАТЕЛИ**, а **19 – НЕХАБИЛИТИРАНИ**, **ЕДИН Е СТАРШИ ПРЕПОДАВАТЕЛ**.

През изминалия отчетен период към академичния състав на Факултета, след издържан конкурс за академична длъжност „асистент“, се присъедини **АС. Д-Р МИЛЯНА ВЕЛЕВА** – катедра „Пресжурналистика и книгоиздаване“ (спечелила конкурс за асистент по Пресжурналистика).

Трима колеги, след издържан конкурс, придобиха по-висока академична длъжност:

- **Гл. ас. д-р ВИКТОРИЯ БИСЕРОВА** – Катедра „Пресжурналистика и книгоиздаване“;
- **Гл. ас. д-р ИРИНА ГЪРКОВА** – Катедра „Пресжурналистика и книгоиздаване“;
- **Гл. ас. д-р ЙОРДАН КАРАПЕНЧЕВ** – Катедра „Комуникация, връзки с обществеността и реклама“.

В настоящия момент тече процедурата по два обявени конкурса:

- За професор по Интеркултурна комуникация – Катедра „Комуникация, връзки с обществеността и реклама“;
- За доцент по Теория и история на рекламата – Катедра „Комуникация, връзки с обществеността и реклама“.

Планираните конкурси за академични длъжности през отчетния период (октомври 2023 г. - октомври 2024 г.) във ФЖМК са общо 16.

Общ брой планирани конкурси за академична длъжност във ФЖМК
(октомври 2023 - октомври 2024)

Планирани конкурси за акад. година	2023/2024
Професор	4
Доцент	5
Главен асистент	5½
Асистент	1½
Общо	16

Броят на обявените конкурси за отчетния период е **6**, от които **4** са реализирани и **2** са в процес.

В резултат на целенасочената политика на деканското ръководство се поддържа равновесие по отношение на дела на хабилитирания състав спрямо нехабилитирания с научна степен „доктор“ при стриктно изпълнение на регламента за СУ за съотношение между академичните длъжности 15 : 30 : 35 : 20 (асистенти : главни асистенти : доценти : професори). Към 01.10.2024 г. съотношението между академичните длъжности във ФЖМК е:

- Брой на професорите – **9**, а на доцентите – **15**. Професорите са 21% от преподавателския състав при регламент 20%. Доцентите са 34% при регламент 35;
- Брой на главните асистенти – **15**, а на асистентите – **5**. Главните асистенти са 34% от общия преподавателски състав при регламент 30, а асистентите са 11% при регламент 15.

През отчетния период бяха положени усилия, за да се поддържа стабилен брой на хабилитирания преподавателски състав на ОТД, който обслужва обучението в четирите специалности, като в същото време бяха планирани конкурси за академично израстване на новите и млади преподаватели на длъжност „асистент“.

Включването в академичния състав на ФЖМК на нови преподаватели по водещи дисциплини от учебните планове на Факултета е важно за разширяване и обогатяване

на преподаваните знания и умения, за допълване на методологии и компетентности и добавя научен капацитет, съдействайки за академичното развитие на Факултета.

Освен на собствения си академичен състав, ФЖМК разчита на колегията от другите факултети на Софийския университет, привлечени в преподавателските и консултантски екипи, на учени от други висши училища в страната и чужбина.

Академичното ръководство поддържа тясна връзка с потребителите на кадри, с работодателските организации и с организациите с нестопанска цел за консултации по образователните и научни програми.

Тъй като практическото обучение е основен приоритет във ФЖМК, Факултетът, готвейки специалисти за толкова динамична сфера като комуникациите, се придържа към образователни стандарти, съчетаващи базисно знание с тясно профилиращите и специализиращи програми.

И през настоящия отчетен период целяхме да се увеличи включването на колеги от практиката и бизнеса в учебния процес, които да преподават на студентите ни. Освен че са им възложени задължителни, избираеми и факултативни форми на учебните планове, в преподавателски екипи и отделни модули, нашите колеги от медиите, рекламните и ПР-агенции, от издателствата и медийните компании и комуникационни специалисти от бизнеса, са свързани с нас в периодичните срещи, които организираме, в откритите лекции пред нашите студенти, чрез стажантските програми, които обявяват и които дават опит и реализация на десетки студенти от нашия факултет.

Считаме, че именно пресечната точка между постиженията на комуникационните, социални и хуманитарни науки и опита и потребностите на медийните индустрии, е адекватният път за осъществяването на учебните цели на ФЖМК.

1.3. УЧЕБНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

Обучението във ФЖМК е подчинено на основната образователна цел – да осигури подготовка на високкоквалифицирани специалисти в бакалавърската и магистърските степени за професионална реализация в медиите и комуникациите, ПР и публичните комуникации, книгоиздаването и издателските дейности. Образователната дейност във Факултета винаги е била насочена към овладяване на професионални умения, необходими за работа на завършващите студенти в динамично променящата се среда на комуникациите, издателския бизнес и медиите.

ФЖМК продължава усилията си за анализ на данните за профила на професионалната среда и за тенденциите на пазара на труда, предприема стъпки за оптимизиране на учебните планове, програми, методологии на преподаването, проучва възможностите за привличане на студенти към обучението във Факултета и прави стъпки за по-ефективна реализация в работна среда. Студентите и докторантите от ФЖМК участват в изготвянето и актуализирането на образователните програми и учебните планове посредством обсъжданията в рамките на Факултетната комисия по качеството, на Факултетния и катедрените съвети и на Общото събрание на ФЖМК чрез своите легитимни представители.

И през изминалия период продължиха актуализациите на учебните планове. Сформираната със заповед на Декана **УЧЕБНА КОМИСИЯ НА ФЖМК** работеше за организацията на учебния процес, за синхронизиране на промените в учебните съдържания и методологии и върху актуализации на учебни планове и програми, свързани с изискванията и с критериите за приемане, обсъждане и утвърждаване на актуализации в учебни съдържания и учебни планове, като по този начин се оптимизира цялостният учебен процес във Факултета.

С цел подобряване на общетеоретичната и специализирана подготовка на студентите, наред с периодичните актуализации на учебните програми, които Факултетният съвет приема по доклади на ръководителите на катедри, започнаха обсъждания за:

- актуализиране на учебните планове в ОКС „магистър“, включително създаване на нови планове за редовна форма на обучение;
- създаване на учебни планове в ОКС „магистър“ в дистанционна форма на обучение, включително и на английски език;

Този процес беше продиктуван от необходимостта, отчитайки утвърдените начини на преподаване и обучение в базисните и профилни дисциплини, плановете да се осъвременят, като се привеждат в съответствие с общоуниверситетските изисквания и образователни насоки.

Очевидна беше и продължава да е необходимостта от повишаване на качеството на програмите за обучение чрез използване на образователни форми, методи и технологии, съобразени с очакванията и с потребностите на новопостъпващите студенти.

В основата на тези промени лежат както цялостна визия и философия, така и ясни изисквания и критерии за качество:

- актуалност, предметно съответствие, интегралност на придобиваните знания и умения;
- по-голяма компактност и съответствие с профила и квалификационните задачи на бакалавърските програми;
- премахване на неточни и неактуални формулировки на отделни курсове;
- разширяване на практическите подходи в преподаването и повишаване ефективността на практическото обучение;
- оптимизиране на вътредисциплинарните пропорции между лекции и упражнения, както и глобален поглед в това отношение;
- съсредоточаване върху основните за профила на ФЖМК теоретични и практически дисциплини; намаляване на натоварването на студентите по непрофилиращи дисциплини с цел повишаване възможността им за работа по основните курсове и в крайна сметка – повишаване на резултатите от обучението.

Промените, които приехме, бяха следствие от сериозен анализ и съобразяване с мнението на преподаватели, потребители на кадри и особено на студентите и са свързани с профила, с развитието и с динамиката на професионалната среда, както и с трансформациите в обучението по комуникационно знание в национален и международен план. Стремяхме се съотношението на трите вида учебни дисциплини във всеки от учебните планове на четирите специалности за ОКС „бакалавър“ и 18-те програми за ОКС „магистър“ във ФЖМК да е съобразено с препоръката на ЕСТК за европейските страни, а именно – дялът на задължителните дисциплини да бъде максимум 70%, като идеалното съотношение е 60% : 30% : 10%. Тенденциите във висшето образование в ЕС към 2023 г. обаче са за увеличаване на дела на избираемите и факултативните дисциплини за сметка на задължителните, което дава повече свобода и персонализиране на образователната услуга.

Добре намерените баланси между базисни и профилиращи курсове, между курсове, водени от преподаватели на ОТД и от хонорувани преподаватели, са важни за ефективността на програмите и за по-доброто им оценяване при акредитации и външно одитиране. Но водещ за актуализацията е принципът на реструктурирането на учебния план с цел по-ефективно обучение в бакалавърските специалности на ФЖМК, повишаване удовлетвореността на студентите и в отговор на бързо развиващите се знания и методологии в областта на масовата комуникация.

Идеите за актуализация на учебните планове през периода бяха разглеждани по катедри и след това всички предложения, получени от колегите, бяха подробно обсъдени на Учебна комисия на ФЖМК. Там бе изразено общо съгласие за цялостната промяна, преди учебните планове да се насочат към Факултетния съвет. Междувременно на възникналите от страна на ръководителите на магистърски програми въпроси беше отговоряно своевременно и конкретно – те бяха свързани основно с пропорциите щатни/нешатни и хабилитирани/нехабилитирани преподаватели, както и с допустимия процент практики в програмите. Бяха проведени както срещи с представителите на Факултетния студентски съвет, така и формални и неформални срещи с работодатели

и работодателски организации, които подпомогнаха процеса, послужиха за сверяване на часовници и за обмен на идеи по подготовката на студентите от ФЖМК.

С направените промени можем да кажем, че от учебната 2023/2024 г. във ФЖМК имаме **869 АКТУАЛИЗИРАНИ** и **60 НОВИ УЧЕБНИ ПРОГРАМИ** за нови дисциплини в учебните планове на ОКС „бакалавър“ и „магистър“ и за Докторската програма „Медии и комуникации“. Актуализирани и нововъведени са общо **440 УЧЕБНИ ПРОГРАМИ ЗА БАКАЛАВЪРСКИТЕ СПЕЦИАЛНОСТИ, 449 ЗА МАГИСТЪРСКИТЕ СПЕЦИАЛНОСТИ ВЪВ ФЖМК** и **40 ЗА ОБУЧЕНИЕТО В ДП „МЕДИИ И КОМУНИКАЦИИ“**. Бяха рецензирани, актуализирани и приети обновените съдържания, методологии, библиографии на всички учебни програми, включително на хоноруваните преподаватели и на преподавателите на ОТД в групи факултети на Софийския университет.

Очевидна е необходимостта от повишаване на качеството на програмите за обучение чрез използване на образователни форми, методи и технологии, съобразени с очакванията и потребностите на новопостъпващите студенти. Добре намерените баланси между базисни и профилиращи курсове, между курсове, водени от преподаватели на ОТД и от хонорувани преподаватели, са важни за ефективността на програмите и за по-доброто им оценяване при акредитации и външно одитиране. Можем да кажем, че към всички учебни програми по дисциплините във всички учебни планове на специалностите в професионалното направление са актуализирани своевременно. Това беше нелек и продължителен процес на координация и съгласуване. Документирани са общо **214 ПРОЦЕДУРИ ЗА АКТУАЛИЗИРАНЕ НА УЧЕБНИТЕ ПРОГРАМИ В УЧЕБНИТЕ ПЛАНОВЕ НА ОКС „БАКАЛАВЪР“ И „МАГИСТЪР“ И ЗА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА „МЕДИИ И КОМУНИКАЦИИ“ В ПН 3.5. ВЪВ ФЖМК.**

Същевременно чрез учебните си планове ФЖМК сравнява и съпоставимостта си с аналогични специалности в други български и чуждестранни университети. Пример за високите стандарти на ФЖМК е поканата да е официален рецензент на учебния план по Журналистика, ОКС Бакалавър, на Грузинския държавен университет „Шота Руставели“ в Батуми. Програмата е 100% съвместима с програмата на ФЖМК и вече е одобрена и акредитирана.

През отчетния период бяха напълно актуализирани и прецизирани в съответствие със ЗВО учебните планове на някои от бакалавърските програми, с цел подобряване на общетеоретичната и специализирана подготовка на студентите. Това са:

- „Комуникационен мениджмънт“ – редовно обучение;
- „Книгоиздаване“ – редовно обучение;

С цел подобряване на общетеоретичната и специализирана подготовка на студентите са актуализирани и прецизирани и учебните планове на част от магистърските програми:

- „Лайфстайл журналистика“ – задочно обучение;
- „Дигитални медии и комуникация (на английски език)“ – редовно обучение;
- „Дигитални медии и комуникация (на английски език)“ – задочно обучение;
- „Реклама и публична комуникация“ – задочно обучение;
- „Международна журналистика“ – задочно обучение;
- „Вътрешнополитическа журналистика“ – задочно обучение.

Разбира се, процесът по обсъждане на учебните съдържания и програми не е кампанийна задача, а перманентна необходимост. На провежданите заседания на Факултетската учебна комисия регулярно се обсъжда доколко учебните планове и програми в ОКС „бакалавър“ и „магистър“ отговарят на изискванията на ЗВО, чл.26 (1) във връзка с:

- процента на лекционните курсове, водени от хабилитирани на ОТД;
- други съотношения, свързани с учебния план и с държавните изисквания;
- относителния дял на практическото обучение;
- съотношението задължителни : избираеми : факултативни курсове.

Направената справка показва, че има още какво да се желае и предстои сериозна работа и в това отношение. И напред ще се правят подобни колегиални срещи и обсъждания, за да се оптимизират учебните планове. И за в бъдеще ще разчитаме на

съдействието на студентите, на потребителите на кадри, на цялата общност, защото в крайна сметка целта на всички нас е оптимизиране на комплексната подготовка на студентите, което им дава съответно по-добри възможности да се реализират в нашето поле.

Благодаря на ръководителите на катедри за ангажимента и вниманието им при анализ и оценка на учебната документация, благодарности заслужава и инсп. Христиана Влагова, която с търпение и последователност консултираше звената при актуализациите и промените в учебните планове.

1.4. ОБУЧЕНИЕ В ОКС „БАКАЛАВЪР”

Важно условие за привличане на студенти в обучителните програми на ФЖМК е провеждането на **ДОБРА ИНФОРМАЦИОННА КАМПАНИЯ И КАРИЕРНО ОРИЕНТИРАНЕ**, които да предизвикат интереса, да мотивират и насочат кандидат-студентите към спецификата на бакалавърското обучение в професионалното направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки, да осигурят възможност за непосредствени контакти с тях и да разкрият предимствата и възможностите на ФЖМК да обучава успешни комуникационни специалисти.

Съвместно с Факултетния студентски съвет деканското ръководство организира на 16 март 2024 г. превърналите се вече в традиция **„ДНИ НА ОТВОРЕНИТЕ ВРАТИ”** при изключително голям интерес. Събитието събра кандидат-студенти, които имат интерес към бакалавърските програми на ФЖМК – „Журналистика”, „Връзки с обществеността”, „Книгоиздаване” и „Комуникационен мениджмънт”. На събитието присъстваха също и бивши и настоящи студенти на Факултета по журналистика и масова комуникация, които споделиха за успешните си и продуктивни студентски години, за приятелствата и професионалните контакти, които са създали по време на ученето във ФЖМК. Деканът на ФЖМК проф. д-р Веселина Вълканова представи Факултета в юбилейната 50-годишнина от неговото създаване, представи бакалавърските, магистърските и докторските програми, традицията на Алма матер и академичния

състав. Деканът разказа на бъдещите студенти историята на сградата, възможностите за учене и практики, за реализация и за развитие. Освен представянето на ФЖМК като образователна институция в полето на обществените комуникации и информационните науки, на академичните профили, материалната база и възможностите за реализация, беше отговорено на конкретни въпроси на кандидат-студентите, свързани с обучението, общежитията, оценяването, практическите занятия, учебните медии, предлаганите дисциплини и тяхното съдържание и др. Насоки към кандидат-студентите дадоха преподаватели от различни катедри – доц. д-р Светлана Станкова, доц. д-р Калин Калинов, доц. д-р Мила Серафимова, гл. ас. д-р Анета Милкова, гл. ас. д-р Йордан Карапенчев, гл. ас. д-р Никола Вангелов, гл. ас. д-р Ирина Гъркова, гл. ас. д-р Виктория Бисерова, ас. д-р Кирил Хавезов.

По отношение на балообразуването и приема в програмите на ФЖМК, и през изминалата академична година Факултетният съвет от 12 декември 2023 г. реши за всички специалности, по които ФЖМК обучава студенти в ОКС „бакалавър“: „Журналистика“, „Връзки с обществеността“ „Книгоиздаване“ и „Комуникационен мениджмънт“, кандидат-студентите да бъдат класирани, по избор, със задължителния ДЗИ по БЕЛ, с коефициент 3, изучаван във втори гимназиален етап като профилиращ учебен предмет, или допълнителните ДЗИ по учебни предмети, с коефициент 2,5. По такъв начин бе увеличена тежестта на оценката по български език и литература в балообразуването на кандидат-студентите.

КЛАСИРАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТИТЕ НА ФЖМК В ДЕСЕТТЕ НАЙ-ЖЕЛАНИ ОТ КАНДИДАТ-СТУДЕНТИТЕ В СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ СПЕЦИАЛНОСТИ (2018–2024)

И през настоящия отчетен период специалностите на ФЖМК са сред десетте най-желани в Софийския университет, заемайки съответно четвърто, пето и седмо място.

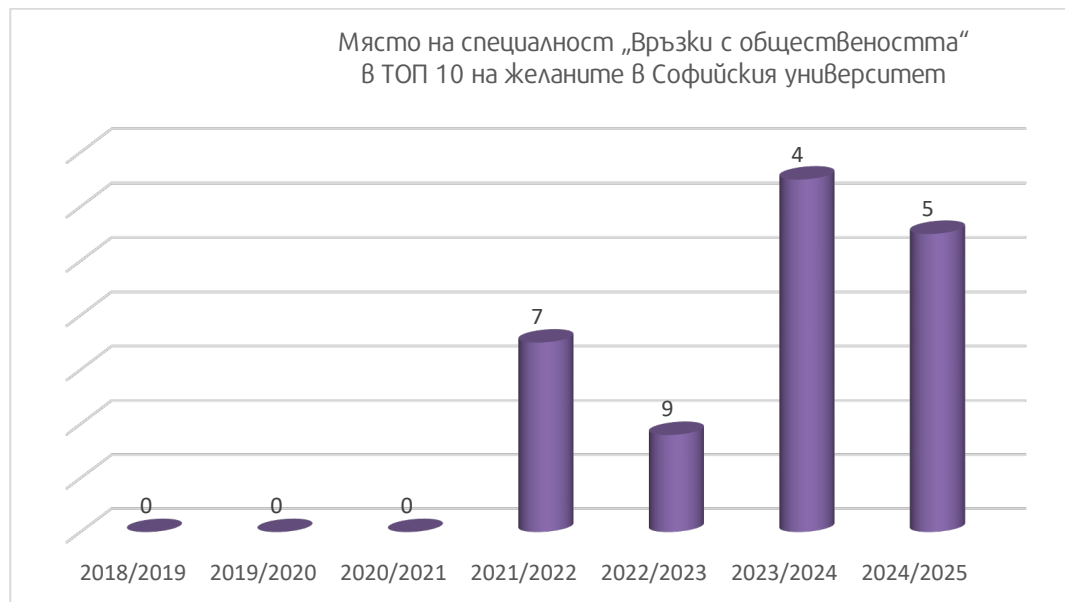
В кандидат-студентската кампания на СУ за учебната 2024/2025 г.¹ ФЖМК присъства в първите 10 с три от своите специалности - **43% от първите 7** най-желаните специалности за ОКС „бакалавър“ са на нашия факултет:

1. „Право“
2. „Психология“
3. „Международни отношения“
4. „Журналистика“
5. „Връзки с обществеността“
6. „Бизнес администрация с английски език“
7. „Комуникационен мениджмънт“
8. „Английска филология“
9. „Софтуерно инженерство“
10. „Икономика и финанси с английски език“
11. „Право“ (платена форма на обучение)
12. „Компютърни науки“
13. „Българска филология“

СПРАВКА ЗА КЛАСИРАНИЯТА НА СПЕЦИАЛНОСТИТЕ В ОКС „БАКАЛАВЪР“ НА ФЖМК В КСК НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ ЗА 7 ГОДИНИ (2018–2024)

---

¹ Първо класиране на кандидат-студентите за учебната 2024/2025 г. в Софийския университет. Софийски университет "Св. Климент Охридски", 11.07.2024. https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/novini/novini_i_s_bitiya/pravo_klasirane_na_kandidat_studentite_za_uchebната_2024_2025_g_v_sofijskiya_universitet; Специалностите на ФЖМК - сред първите пет в предпочитанията на кандидат-студентите. Факултет по журналистика и масова комуникация, 11.07.2024. <https://fjmc.uni-sofia.bg/news/specialnostite-na-fzhmk-sred-prvite-pet-v-predpochitaniyata-na-kandidat-studentite>

ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ В ОКС „БАКАЛАВЪР“

От анализа на приема може да се констатира, че е налице ръст на записаните студенти в първи курс, които са приети с много висок бал и съответно висока мотивация да изучават предлаганите бакалавърски програми.

Общ брой записани студенти в първи курс във ФЖМК по учебни години в отчетния период

Общо записани студенти в първи курс	Брой
2023/2024	285
2024/2025	359

Ако се проследят количествените данни, показващи интереса на кандидат-студентите към специалностите на ФЖМК за последните две години, още по-ясно може да се види тенденцията към покачване и запазване на водещата позиция на ФЖМК в професионалното направление, при това в условията на демографски срив.

Кандидат-студенти и записали се студенти в бакалавърските програми през отчетния период (2023-2024)

Специалност	Посочили първо място	Записани общо
Журналистика		
2023/2024	316	106
2024/2025	437	130
Връзки с обществеността		
2023/2024	328	105
2024/2025	428	128
Книгоиздаване		
2023/2024	16	20
2024/2025	36	30
Комуникационен мениджмънт		
2023/2024	176	54
2024/2025	175	71

Значителният интерес към специалностите на ФЖМК се потвърждава и от големия дял студенти, записали се в платено обучение. Благодарение и на приема в платена форма на обучение, ФЖМК компенсира намаления прием студенти по държавна поръчка за Софийския университет за двете ОКС.

Записани новоприети студенти в първи курс на настоящата учебна 2024/2025 учебна година (към 7.10.2024 г.)

Специалност	общо		държавна субсидия		платено обучение	
	р.о.	з.о.	р.о.	з.о.	р.о.	з.о.
Журналистика	81	49	55	23	26	26
Връзки с обществеността	84	44	54	25	30	19
Книгоиздаване	30	-	23	-	7	-
Комуникационен мениджмънт	71	-	42	-	29	-
Общо - 359	266	93	174	48	92	45

От учебната 2024/2025 г. във връзка с възможността за придобиване на нова специалност от студенти на СУ „Св. Кл. Охридски“, съгласно Вътрешните правила за придобиване на нова специалност в СУ „Св. Кл. Охридски“, в ОКС „бакалавър“ или „магистър“ след средно образование с решение на ФС Протокол №7 от 09.04.2024 г. студентите вече могат да кандидатстват във ФЖМК за нова специалност, а именно „Книгоиздаване“, редовно обучение, без определена квота за броя на местата (при наличие на свободни места). Заедно с общите условия, определени във Вътрешните правила за придобиване на нова специалност в СУ „Св. Кл. Охридски“, бяха приети и следните допълнителни условия:

- За ОКС „бакалавър“ кандидатстване само след втори курс, като общият успех на кандидатите от I и II курс е не по-нисък от мн. добър 5,00;
- За ОКС „магистър“ след средно образование, кандидатстване само след трети курс, като общият успех на кандидатите от I, II и III курс е не по-нисък от мн. добър 5,00;
- Кандидатстващите да имат положени, валидни за специалността ДЗИ, с успех не по-нисък от мн. добър 5,00, съгласно Правилника за прием на студенти за учебната 2024/2025 г.;
- Кандидатстващите да са студенти в един от следните факултети - Философски, Юридически, Исторически, ФСлФ, ФНОИ;
- Кандидатстващите да представят мотивационно писмо;
- Студентите да не се обучават по индивидуален учебен план.

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

Нашите усилия са насочени главно към нашите студенти. Благодарим на Факултетния студентски съвет за регулярните срещи и за комуникацията, така се родиха и осъществиха немалко добри инициативи.

Благодарим на студентските представители и в Общото събрание, непрекъснатата връзка с тях ни помогна много.

Благодарим на цялата академична общност за съдействието и партньорството през целия отчетен период!

1.5. ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС

През двата семестъра на отчетния период дейностите по организацията на учебния процес протекнаха в обичайната присъствена академична среда. Преподавателите от Факултета имаха възможност да използват също както средата за електронно обучение на Софийския университет Moodle за преподавателската си дейност, така и други онлайн платформи за споделяне на електронни ресурси и структуриране на задания. Всички занятия и практически семинари протичаха в аудиториите и учебните студиа пълноценно и успешно.

Изказваме благодарност на всички колеги от студентската и преподавателската общности, с които в постковидните години можем да продължим да се възползваме от наученото за възможностите на онлайн платформите и електронните ресурси. Натрупаният опит за електронно обучение в онлайн среда чрез Moodle, Zoom и др. платформи спомогна да се ориентираме към предлагането и на обучение в дистанционна форма – едно истинско интерактивно електронно обучение.

Проведените студентски и институционални анкети в края на двата семестъра и показаха обща удовлетвореност от осъществяването на обучението във Факултета от страна на студентите. Разбира се, един по-детайлен анализ на отговорите и препоръките показва, че има някои аспекти, които могат да бъдат развивани и усъвършенствани като:

- По-интерактивно преподаване и организация на учебното съдържание;
- По възможност балансирано преподаване плюс поставяне на задания;
- По възможност съобразяване с деня и часа, в който се поставят заданията, за да остане достатъчно време за изпълнение и подготовка от страна на студентите.

Бяха осигурени отново и лицензирани акаунти за Zoom, като бяха закупени нови 10 преподавателски (EDU) едногодишни абонаменти за лицензираното приложение zoom.us с неограничен достъп и до 300 участници. Всяка катедра разполагаше с два

акаунта допълнително, наред с акаунтите на ръководителите на катедри и на председателите на държавни изпитни комисии, които бяха поименни, но също можеха да се използват.

Академичната година беше успешна, а обучението успя да постигне целите си и да изпълни онези образователни задачи, които са вписани в учебните програми. В сравнение с учебната 2022/2023 г., когато дистанционното обучение бе в началото си, бе отбелязан значителен напредък по отношение на:

- обема занятия, предлагани синхронно и в интерактивни форми на обучение;
- обема електронни учебни ресурси, предоставяни на студентите за подготовката им;
- усъвършенстване на учебния процес, на неговата организация, овладяването на новите методи и възползване от предимствата на средата, както и преодоляване на недостатъците ѝ;
- техническата и методологическа помощ на дейностите в електронна учебна среда и др.

Изпитните сесии във ФЖМК за заочно и редовно обучение в трите степени протекоха присъствено. Държавната изпитна сесия през месец юли 2024 г. премина успешно, като всички изпитни комисии се справиха много добре с организацията и провеждането на дипломните защиты. Навременно бе осигурявана и видимостта на реалните дисциплини в платформата на Мудъл със съдействието на г-н Гриша Атанасов.

С решение на ФС от 12.12.2023 г. по предложение на Декана бе приет регламент относно максималния брой невзети изпити, с които студентите в специалностите на ФЖМК от учебната 2024/2025 г. да могат да се записват в по-горен курс, което установява яснота и мобилизира студентите в навременното полагане на семестриалните изпити. За всички специалности и магистърски програми, по които ФЖМК обучава съответно в ОКС „бакалавър“ и „магистър“, студентите да могат да са записват в по-горен курс с най-много 3 невзети изпита от предходна учебна година.

Опитвахме се да вземаме добре обосновани и балансираны решения, като отчитяхме потребностите на пълноценния учебен процес и изследователските дейности.

В началото на всяка учебна година бе разработван графикът на учебния процес за Факултета по журналистика и масова комуникация, базиран върху заповедите на Ректора на Софийския университет „Свети Климент Охридски“ и на основание чл. 39, ал. 2 от Закона за Висше образование. Подробно бяха анализирани материалната база, възможностите на кампуса, така че обучението на студентите във всички специалности в бакалавърската степен и на всички магистърски програми, редовно и задочно обучение, да се организира и проведе, като се вземат предвид:

- броят на студентите в специалност (курс, поток, група);
- капацитетът на залите, в които се провеждат занятията,
- характерът на обучението (лекции, семинарни занятия, лабораторни упражнения, практически занятия и пр.).

Разбира се, трябва да отбележа, че бе много ефективна и съвместната ни работа с Факултетния студентски съвет. Освен собствените проучвания, които ФСС прави и предоставя на Декана и на деканското ръководство, много ценни са събирането и обсъжданията на студентските мнения, както и съвместните ни действия за преодоляване на проблеми и критични ситуации.

Новоприетите студенти от всички специалности и форми на обучение бяха приветствани от Декана и заместник-деканите на церемонии по тържествено откриване на академичните години.

За студентите от задочна форма на обучение в двете бакалавърски специалности – Журналистика и Връзки с обществеността, академичната 2024/2025 година беше открита на 9 септември в 10 ч. в Аула магна на Факултета по журналистика и масова комуникация в присъствието на преподаватели и служители. В юбилейната за ФЖМК година **84 НОВОПРИЕТИ СТУДЕНТИ В БАКАЛАВЪРСКИТЕ ПРОГРАМИ ПО ЖУРНАЛИСТИКА И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА, ЗАДОЧНО ОБУЧЕНИЕ**, получиха своите студентски книжки и влязоха в аудиториите за първия учебен семестър. В своето обръщение към първокурсниците Деканът на ФЖМК проф. д-р Веселина Вълканова ги приветства с добре дошли и им пожела попътен вятър в дългото академично пътуване на познанието, подготовката, бъдещата реализация.

За всички бакалавърски специалности на Факултета по журналистика и масова комуникация, редовно обучение, откриването на учебната година се състоя на 1 октомври 2024 г. В сградата на ФЖМК по специалности:

- за специалността „Журналистика“ – В Аула Магна учебната година откри проф. д-р Веселина Вълканова, Декан на ФЖМК;
- за специалността „Връзки с обществеността“ – В 13 аудитория учебната година откри проф. д-р Николай Михайлов, заместник-декан на ФЖМК;
- за специалността „Книгоиздаване“ – В 17 аудитория учебната година откри проф. д-р Ефрем Ефремов, ръководител на катедра „Пресжурналистика и книгоиздаване“ и председател на ОС на ФЖМК;
- за специалността „Комуникационен мениджмънт“ В 61 аудитория учебната година откри доц. д-р Светлана Станкова, заместник-декан на ФЖМК.

Първокурсниците се запознаха с академичното ръководство на ФЖМК, със своите преподаватели, както и с курсовите ръководители.

За курсови ръководители на първокурсниците със заповед на декана бяха определени:

- Ас. д-р Кирил Хавезов – за специалността Журналистика, редовно и задочно обучение;
- Гл. ас. д-р Йордан Карапенчев – за специалността Връзки с обществеността, редовно и задочно обучение;
- Гл. ас. д-р Виктория Бисерова – за специалността Книгоиздаване, редовно обучение;
- Ас. д-р Благовест Илиев – за специалността Комуникационен мениджмънт, редовно обучение.

Заедно със своята студентска книжка, програмите на занятията и изходната информация относно организацията на учебния процес и работата с платформите Мудъл и СУСИ, студентите получиха учебните вестници, списания и книги на своите колеги от по-горните курсове, създадени в майсторските класове по Журналистика и Книгоиздаване. Тържествените церемонии се превърнаха в традиционни за ФЖМК и

допринасяха за свързаността на академичната общност от преподаватели, студенти, докторанти.

1.6. ЛЕТНИ ПРАКТИКИ – ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕЖДАНЕ ПО АКТУАЛИЗИРАНИТЕ УЧЕБНИ ПЛАНОВЕ

Стремежът на академичния състав на катедрите, подпомаган от усилията на деканското ръководство, е да бъде предлагано обучение по специалности, като се интегрира теорията с практиката. В учебните планове на специалностите „Журналистика“, „Връзки с обществеността“, „Книгоиздаване“ и „Комуникационен мениджмънт“, във втори, четвърти и шести семестър, са заложили задължителни едномесечни летни практики. Практиките позволяват на студентите да навлязат в реална работна среда, а Университетът да поддържа тесни връзки с индустрията. На основата на сключени договори за постоянно сътрудничество с професионални сдружения и медийни предприятия студентите от ФЖМК при СУ реализират летните си учебни практики в най-големите медии, комуникационни агенции и издателства в България.

Вече трета поред година летните практики са неделима част от учебния процес, имат статута на задължителни дисциплини, носят оценка, както и съответен брой кредити, които се вписват в дипломата. На 16 февруари 2024 г. в Аула магна се проведе заседание на Факултетската учебна комисия, на което бяха обсъдени, след предварителни дискусии с ръководителите на практиките, предложения за промени и допълнения в документацията и процедурата, свързани с провеждането им. Бяха взети решения да се промени Картата за оценка от ментора, като в нея адресатът е ФЖМК, а не работодателят. Служебната бележка от работодателя да отпадне, а информацията от нея да се включва в Картата за оценка, да се създаде образец за индивидуалния отчет с указания за информацията, която той трябва да съдържа. Критериите за попълване на индивидуалния отчет да са съобразени с критериите за оценка, които прилагат преподавателите, в Картата за оценка от ментора да се въведе поле за контакт с него, както и с управляващата организацията.

За разясняването на процедурата, свързана с летните практики, вече са традиция организирани от Декана на ФЖМК срещи със студентите в Zoom. През отчетния период на 10 май 2024 г. от 11 ч. в платформата Zoom се състоя поредната информационна среща със студентите от всички специалности в ОКС „бакалавър“, редовна и задочна форма на обучение, на която бяха разяснени въпроси, свързани с провеждането и оценяване на предстоящите през юли и август 2024 г. летни учебни практики. По време на срещата бяха дадени подробни указания по организацията, провеждането, отчитането и оценяването на летните практики. Поставяните въпроси бяха свързани най-често с това може ли летните практики да се провеждат в организация с различен медиен профил от изучаваната от студента специалност.

Летните практики са въведени в Мудъл като учебна дисциплина, което дава възможност подготвените от студентите материали да се споделят като задания и да се съхранява дигитален архив на тяхната продукция. Бяха уточнени и сроковете за поставяне на оценките в редовна и задочна форма на обучение. На срещата с ръководителите на летните практики, проведена присъствено на 24 септември 2024 г., бе направен анализ на тяхната резултатност и ефективност.

1.7. ЗАЩИТИ НА ДИПЛОМНИ РАБОТИ – ПРОЦЕДУРА И РЕЗУЛТАТИ

Защитите на дипломни работи в двете степени на обучение са сред най-важните образователни, научни и академични събития за преподавателите и студентите на ФЖМК в рамките на учебната година. Дейността по планирането и организацията на защитите на дипломни работи за двете сесии – през ноември 2023 и през юли 2024 г. се реализира чрез графици, предварително координирани с ръководителите на катедри. Със заповед на Ректора РД 21-69/09.04.2024 г., по доклад на Декана Вх.№70-11-139 от 05.04.2024 г. бяха определени изпитните комисии за провеждането на редовни юлска и ноемврийска сесия на учебната 2023/2024 г. за защита на дипломни работи. Процедурите и сесиите по дипломирането на завършващите студенти в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в отчетния период преминаха успешно. С общите усилия на колегията качеството на защитените дипломни текстове беше удовлетворяващо.

И през този отчетен период по идея на Декана се проведе станалата традиционна **ИНФОРМАЦИОННА СРЕЩА С ДИПЛОМАНТИТЕ НА ФЖМК** чрез платформа Zoom. В нея участваха и ръководителите на катедри, както и преподаватели от Факултета, които са научни ръководители на дипломанти. Срещата се състоя на 12 февруари 2024 г. Бяха поканени всички дипломанти от бакалавърската и магистърската степен, на които предстои защита на дипломни работи през юли или ноември 2024 г., както и всички колеги, които проявяват интерес към процедурата по защитата на дипломните работи, към изискванията към изготвянето им и по други научни и административни въпроси.

На тези срещи, обикновено с над 130 посетители в платформата, подробно се разяснява предложеното и прието още в началото на мандата на деканското ръководство единно за всички катедри **„РЪКОВОДСТВО ЗА ИЗГОТВЯНЕ И ЗАЩИТА НА ДИПЛОМНИ РАБОТИ ЗА СТУДЕНТИТЕ ОТ ОКС „БАКАЛАВЪР“ И „МАГИСТЪР“ НА ФАКУЛТЕТА ПО ЖУРНАЛИСТИКА И МАСОВА КОМУНИКАЦИЯ“**, публикувано на [сайта на ФЖМК](#). Със създаването на този документ бе преодоляно дългогодишно разделение между катедрите и държавните изпитни комисии в изисквания, критерии, оптимизира се както работата на дипломантите, така на всички, заети в процеса по дипломиране – научни ръководители, членове на комисии, рецензенти, инспектори на катедри. Ръководството съдържа методически насоки, определя целта и задачите на дипломния проект, както и изискванията към неговото съдържание, структура, комуникация; ориентира дипломантите за процеса на подготовка и защита на дипломна работа в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ за всички форми на обучение в специалностите на Факултета по журналистика и масова комуникация.

Въпросите, възникнали по време на срещите с колегите дипломанти, обикновено са свързани основно с:

- избора на научен ръководител;
- одобрението на темата на дипломната работа;
- преформулирането на заглавието на дипломната работа след одобрението ѝ от Катедрен съвет;
- изследователските методологии;

- спецификата на творческите защиты – на творческия продукт и на самата дипломна работа;
- композицията и структурата на дипломния проект;
- цитирането и библиографското описание;
- обема на библиографията;
- критериите за оценка.

Представена бе и цялата процедура за защита на дипломните работи – от избора и коректното формулиране на тема и заглавие на дипломната работа до цялостното конструиране на бакалавърската или магистърска теза, проверката на оригиналността и окончателното предаване за защита, цялостно подготвена като „ПРОЦЕДУРА ЗА ИЗГОТВЯНЕ И ЗАЩИТА НА ДИПЛОМНИ РАБОТИ ЗА СТУДЕНТИТЕ ОТ ОКС „БАКАЛАВЪР“ И „МАГИСТЪР“ НА ФАКУЛТЕТА ПО ЖУРНАЛИСТИКА И МАСОВА КОМУНИКАЦИЯ“, която е публикувана на обновения [сайт на ФЖМК](#).

Процедурата спомага за организация на работата на дипломанти, научни ръководители, рецензенти, на оторизираните лица по проверката на оригиналността и съдържа описание на всички стъпки по подготовката и защитата на дипломната работа – от избора на тема и подаването на предложението (с образец) до съответната катедра със срокове съответно за юлската и ноемврийската защита, през процедурата за проверка на оригиналността на дипломните работи до същинската защита пред гържавните изпитни комисии.

За отчетния период във ФЖМК, през ноемврийската и юлската сесия са се дипломирали 372 студенти в ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“.

Учебна година	Брой дипломирани студенти	
	Бакалавър	Магистър
2022/2023	168	53
2023/2024	114	37*

*ноември 2023 и юли 2024 г.

Съобразно заповедта на Ректора всички дипломни работи преминаха през ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОВЕРКА НА ОРИГИНАЛНОСТТА НА ДИПЛОМНИТЕ РАБОТИ, разработена съответно за сесиите по защиты на дипломните работи през юли и през ноември. Достъп до платформата се дава и на научните ръководители, с цел прецизиране на доклада за сходство и по-коректно оценяване на оригиналността на текста.

За изпълнение на Процедурата на ФЖМК за проверка на оригиналността на дипломни работи бяха назначени оторизирани представители на катедрите – преподаватели, които следяха за спазването сроковете и за проверката на дипломните работи в платформата Moodle:

- за Катедра „История и теория на журналистиката“ – проф. д-р Светлозар Кирилов;
- за Катедра „Пресжурналистика и книгоиздаване“ – д-р Георги Александров;
- за Катедра „Радио и телевизия“ – гл. ас. д-р Петър Айолов;
- за Катедра „Комуникация, връзки с обществеността и реклама“ – гл. ас. д-р Йордан Карапенчев;
- за Катедра „Комуникация и аудиовизуална продукция“ – ас. д-р Благовест Илиев;
- за ФЖМК – Гриша Атанасов.

Незначителен е делът на дипломните разработки, които не покриваха обективните критерии на процедурата, което показва висока мотивация на дипломантите и много добро научно ръководство. В държавните комисии по защиты на дипломни работи регулярно се включваха специалисти от практиката, които участват в оценяването на дипломните работи и в творческите защиты на студентите въз основа на своя практически и професионален опит. Между тях са известни журналисти, редактори, специалисти по връзки с обществеността, обществени фигури.

1.8. ОФИЦИАЛНИ ПРОМОЦИИ. ДИПЛОМИРАНЕ НА ВИПУСК 2023

Официалните промоции на абсолвентите на ФЖМК са сред най-вълнуващите събития – както за студенти и преподаватели, така и за родители и за гостите на церемониите. Организацията им е свързана с подготвянето на предварителен сценарий и координация между абсолвентите от випуска и администрациите на Факултета и Ректората. Традиция на ФЖМК е и присъствието на представители на медиуми, издателства и комуникационни агенции на официалната промоция на випуските за връчване на дипломите в Аулата на СУ. В церемониите по връчване на дипломите обикновено участват ректорът или заместник-ректорите на Софийския университет.

НА 1 ДЕКЕМВРИ 2023 Г. НА ТЪРЖЕСТВЕНА ЦЕРЕМОНИЯ, която се проведе в Аулата в Ректората на Софийския университет, **95 БАКАЛАВРИ И МАГИСТРИ ОТ ВИПУСК 2023 Г.** на Факултета по журналистика и масова комуникация получиха дипломите си за завършено висше образование. С отличен успех завършиха 48 студенти, трима бяха пълни отличници. Връчени бяха и седем грамоти за отлична защита на дипломна работа. Ректорът на Софийския университет, проф. д-р Георги Вълчев, отправил поздрав към абсолвентите, техните преподаватели и гости и не скрил задоволството си да бъде сред тях в този паметен ден и да сподели тяхната радост. Академично слово произнесе деканът проф. Веселина Вълканова, а абсолвентите бяха поздравени от д-р Бойко Василев, изпълнителен продуцент и водещ на „Панорама“.

НА 13 МАЙ 2024 Г. НА ТЪРЖЕСТВЕНА ЦЕРЕМОНИЯ в Аулата на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ **100 БАКАЛАВРИ И МАГИСТРИ ОТ ВИПУСК 2023 Г.** от Факултета по журналистика и масова комуникация получиха дипломите си за завършено образование. Тържественото връчване на дипломите бе под знака на две важни годишнини: 50 години от основаването на ФЖМК като самостоятелно звено в рамките на Университета и 135 години от създаването на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Наред с традиционните слова на декана на ФЖМК проф. д-р Веселина

Вълканова поздравление към абсолвентите произнесе заместник-ректорът на Софийския университет проф. д-р Ренета Божанкова, която обяви Випуска за завършил.

От името на работодателите приветствие отпрати г-н Милен Митев, генерален директор на Българското национално радио. Симона Александрова, бакалавър по „Журналистика“ и отличник на Випуска, поздравя колегите си, като им честити успешното завършване.

Общият брой дипломирани студенти от ОКС „бакалавър“ в периода септември 2023 г. – октомври 2024 г. е 282 души:

Дипломирани колеги в ОКС „бакалавър“ по специалности:

2022-2023

Специалност	Юли 2023	Ноември 2023
Журналистика (р.о.)	23	22
Връзки с обществеността (р.о.)	39	14
Книгоиздаване	6	7
Комуникационен мениджмънт	14	12
Журналистика (з.о.)	6	5
Връзки с обществеността (з.о.)	8	9
ОБЩО:	96	72

2023-2024

Специалност	Юли 2024	Ноември 2024
Журналистика (р.о.)	28	-
Връзки с обществеността (р.о.)	39	-
Книгоиздаване	4	-
Комуникационен мениджмънт	24	-
Журналистика (з.о.)	11	-

Връзки с обществеността (з.о)	8	-
ОБЩО:	114	-

Насрочени са и датите за следващото тържествено връчване на дипломите на студентите от ОКС „бакалавър“ и „магистър“ от Факултета по журналистика и масова комуникация на випуск 2024 г. В Аулата на Софийския Университет – на 2 декември 2024 и на 14 май 2025 г.

1.9. ОБУЧЕНИЕ В ОКС „МАГИСТЪР“

Магистърските програми на ФЖМК са насочени както към студентите, завършили ФЖМК и към колегите, дипломирани в други висши училища от професионалното направление „Обществени комуникации и информационни науки“, така и към колеги от други научни и образователни области. През последните няколко години се забелязва тенденция на известен спад на броя на студентите в магистърските програми на нашия факултет. Поради това в някои от програмите се провежда учебен процес с минимален брой студенти. След проведен анализ на ситуацията на заседание на Съвета на ръководителите на магистърски програми във ФЖМК бе взето решение за временно прекратяване на приема в някои от програмите, към които интересът намалява.

Във връзка с това бе организирана **СРЕЩА С РЪКОВОДИТЕЛИТЕ НА МАГИСТЪРСКИТЕ ПРОГРАМИ**, за да бъде обсъден приемът за магистърските програми на ФЖМК през академичната 2024/2025 г., както и годишните такси за обучение срещу заплащане за предстоящата учебна година на новоприети студенти в ОКС „магистър“ (приети по реда на чл.21, ал. 3 от ЗВО). Преобладаващото мнение бе таксите да не бъдат повишавани, тъй като във формата, в която ФЖМК обучава – задочна, са едни от най-високите в професионалното направление. На проведената среща бяха взети още следните решения:

- да се направи по-нагледно и информативно представянето в сайта на ФЖМК на отделните магистърски програми;
- да се съберат отзиви от обучаващите се студенти в магистърските програми, които да се публикуват в отделна рубрика към всяка програма в сайта.
- да се организират Дни на отворените врати през ноември 2024 г. и през април 2025 г., на които да се канят завършващите студенти от бакалавърските ни програми;

- да се създаде рекламен клип за магистърските програми.

Част от реализираните решения дават своя резултат, тъй през настоящата академична година отчитаме **54% УВЕЛИЧЕНИЕ НА ИНТЕРЕСА КЪМ МАГИСТЪРСКИТЕ ПРОГРАМИ** на ФЖМК. Докато за предходната 2023/2024 г. записаните студенти са 84 души, то за тази учебна година имаме 130 кандидати.

Записани новоприети студенти ОКС „магистър“ по специалности за периода 2023/2024 уч. г.

специалност	записани студенти
	I курс за 2023/2024 г.
Журналистика	36
Връзки с обществеността	20
Книгоиздаване	3
Комуникационен мениджмънт	25
ОБЩО	84

Кандидати по магистърски програми за уч. 2024/2025 г.

Магистърска програма	Кандидати
Бранд комуникация	32
Връзки с обществеността	19
Журналистика и медии	14
Медиен дизайн	12
Продуцентство и креативна индустрия	10
Реклама и публична комуникация	9
Професионален копирайтинг	9
Дигитални медии и комуникация (на английски език) задочно обучение	7
Спортна журналистика	4
Международна журналистика	4
Дигитални медии и комуникация (на английски език) редовно обучение	4
Дигитални медии и видеоизгре	3
Традиционно и дигитално публикуване	2
Вътрешнополитическа журналистика	1
Общо	130

Налице е подобна тенденция по отношение на дипломиралите се студенти в тази образователно-квалификационна степен – най-много колеги са се дипломирали през юлската сесия на учебната 2023/2024 г., а най-малко – през юлската сесия на учебната 2022/2023 г.

Дипломирани колеги в ОКС „магистър“ по специалности:

2022-2023

Специалност	Юли 2023	Ноември 2023
Журналистика	16	16
Връзки с обществеността	10	9
Книгоиздаване	-	2
ОБЩО:	26	27

2023-2024

Специалност	Юли 2024	Ноември 2024
Журналистика	9	-
Връзки с обществеността	15	-
Книгоиздаване	2	-
Комуникационен мениджмънт	11	-
Общо	37	-

През 2023 г. бяха проведени няколко **АНКЕТНИ ПРОУЧВАНИЯ**, сред които е и проучване на мненията и оценките на студентите в ОКС „магистър“ за организацията и за качеството на учебния процес. Проучванията бяха направени по заявка на деканското ръководство на ФЖМК на СУ от Лабораторията за анализи и проучвания към Центъра по управление на качеството на СУ. Всички проучвания са публикувани на сайта на ФЖМК в рубриката [Проучвания и Вътрешни одити](#).

Анализът на данните от проучванията в ОКС „Магистър“ сочи, че удовлетворени от качеството на преподаване на повече от половината учебни дисциплини са 50% от анкетираните. Преобладаващото мнение на респондентите е за повече практическа насоченост, като изразените недоволства са от неудобните часове на занятията или несериозното отношение на някои от преподавателите, които съкращават учебните занятия.

Предстои ни задълбочен анализ на магистърските програми по катедри и на общофакултетско ниво за поддържане на качеството на обучение в съществуващите програми, а и за развиване на нови магистърски програми по актуални и важни професионални тематики.

Стремежът на деканското ръководство е изплащането на възнагражденията на щатните и хонорувани колеги от обучението на магистрите да се прави ритмично, като се спазват общоуниверситетските правилници. Изискване на Софийския университет е да се извършва ежегодна оценка на магистърските програми за поддържане на качеството на обучение в съществуващите програми.

През отчетния период бяха напълно актуализирани и прецизирани в съответствие със ЗВО учебните планове на някои от магистърските програми, с цел подобряване на общотeorетичната и специализирана подготовка на студентите. Това са:

- „Лайфстайл журналистика“ – задочно обучение;
- „Дигитални медии и комуникация (на английски език)“ – редовно обучение;
- „Дигитални медии и комуникация (на английски език)“ – задочно обучение;
- „Реклама и публична комуникация“ – задочно обучение;
- „Международна журналистика“ – задочно обучение;
- „Вътрешнополитическа журналистика“ – задочно обучение;

В ход е актуализацията и на останалите магистърски програми.

В отчетния период 2023-2024 г. Във ФЖМК са създадени и одобрени 7 нови учебни плана на магистърски програми.

Нови учебни планове на магистърски програми (2023-2024 г.)

	Магистърска програма	Протокол на ФС
1	Лайфстайл журналистика, редовно обучение	№10 от 15.06.2023 г.
2	Дигитални медии и комуникация, редовно обучение	№04 от 16.01.2024 г.
3	Реклама и публична комуникация, редовно обучение	№05 от 13.02.2024 г.
4	Дигитални медии и комуникация, дистанционно обучение	№07 от 09.04.2024 г.
5	Международна журналистика, редовно обучение	№08 от 14.05.2024 г.
6	Вътрешнополитическа журналистика, редовно обучение	№08 от 14.05.2024 г.
7	Дигитални медии и комуникация (на английски език), дистанционно обучение	№08 от 14.05.2024 г.

Деканското ръководство предприе необходимите стъпки да бъдат въведени в академично обращение и **МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ В ДИСТАНЦИОННА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ**, което се прави за първи път в историята на факултета. Така бяха приети **ПРОГРАМИТЕ ДИГИТАЛНИ МЕДИИ И КОМУНИКАЦИЯ НА АНГЛИЙСКИ И БЪЛГАРСКИ ЕЗИК, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ДИСТАНЦИОННА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ**. Ръководител на програмата е доц. д-р Светлана Станкова, заместник-декан на ФЖМК.

След съгласуване с Експертния съвет на Центъра за дистанционно обучение на СУ предстои приемането и на трансформираните учебни програми и получаването на акредитация от НАОА, след което следва и самото провеждане на електронно дистанционно обучение във ФЖМК.

Деканското ръководство оказва активно съдействие при изготвяне и консултирането на програмите, така че да отговарят на интереса към обучението по ОКИН. Магистърските ни програми дават необходимата професионална квалификация за работа в онлайн медии, сайтове на традиционните медии – печат, радио, телевизия,

дигитални медийни компании, PR агенции, рекламни агенции, PR и рекламни отдели на корпорации и институции, маркетингови отдели на различни бизнеси, онлайн агенции.

1.10. РЕАЛИЗАЦИЯ, КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ И ПРОГРАМИ

1.10.1. ОБУЧЕНИЕ, ОБЪРНАТО КЪМ ПРАКТИКАТА

Тъй като стремежът на екипа е обучението във ФЖМК да е обърнато към практиката, от голямо значение са стажовете и осигуряване на кариерни възможности по специалностите, по които обучаваме студенти. Стажантските програми и практиките улесняват студентите в професионалната им ориентация, помагат им да намерят желаната реализация.

ФЖМК се стреми да поддържа постоянни контакти с работодатели и организации, които приемат наши студенти на работа. Факултетът притежава изградена база данни, която включва информация за голяма част от завършилите студенти и за тяхното професионално развитие. Масивите от бази данни непрекъснато се обновяват.

Ръководството на Факултета е в непрекъсната връзка със свои възпитаници, работещи в професионалното направление и ги привлича в различни дейности. Освен че са включени в задължителни, избираеми и факултативни форми на учебните планове, в преподавателски екипи и отделни модули, колегите от медиите, рекламните и PR-агенции, от издателствата и медийните компании и комуникационни специалисти от бизнеса са свързани с ФЖМК чрез организирането на периодични срещи, открити лекции пред студентите, чрез стажантските програми, които обявяват и които дават опит и реализация на десетки студенти от Факултета.

Именно срещата на комуникационните, социални и хуманитарни науки и техните постижения с опита и необходимостите на медийните индустрии е адекватният път за осъществяването на учебните цели на ФЖМК.

Деканското ръководство, заедно с наши възпитаници и с колеги от бизнеса, съдейства за осигуряването на учебни практики и стажове за различните

специалности – в медиуми, издателства, рекламни и ПР агенции и др. области, свързани с обществената комуникация.

През изминалата година бяха сключени нови споразумения за реализиране на стажантски програми на студентите от ФЖМК със следните работодатели:

- Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“;
- Информационния център на Министерството на отбраната;
- Dir.bg;
- Агенцията за българите в чужбина.

Програми за студентски стажове специално за студентите от ФЖМК бяха предложени от работодатели като:

- Sensika Technologies - медиен мониторинг и връзка с клиенти;
- International Association for Measurement and Evaluation of Communication (AMEC);
- Commetric;
- A Data Pro;
- InsightsHQ;
- NineStars;
- Ruepoint;
- Pressrelations;
- БТА – беше оповестена програма за летен стаж като „Кореспондент“ на БТА за страната. На карьерно събитие във ФЖМК бяха представени и други възможности за студентски стажове в агенцията;
- Сдружение „Невидими животни“ – за поддържане на дигиталната комуникация на неправителствената организация;
- Информационна агенция News24-7.bg
- Издателска група „Просвета“.

ФЖМК стимулира творческата активност на своите студенти като предоставя отлични възможности за участие в конкурси за стипендии като:

- Студентска стипендия на името на г-р Младен Младенов от БНТ. От 2001 г. се връчва ежегодна стипендия на името на г-р Младен Младенов – основател на профил „Телевизия“;
- Студентска стипендия на името на Надежда Дженева. От 2006 г. във ФЖМК се връчва ежегодна стипендия на името на Надежда Дженева – дългогодишен радио- и телевизионен журналист. Стипендията е осигурена от нейния съпруг – журналиста Кеворк Кеворкян;
- Студентска стипендия на името на проф. Михаил Минков. От 2014 г. във ФЖМК се връчва ежегодна стипендия на името на проф. Михаил Минков – основател на катедра „Радио и телевизия“, осигурена от журналиста, завършил първия випуск от профил „телевизия“ Явор Цаков;
- Студентска стипендия на името на Радостина Константинова, една от основателките на Пресгрупа „168 часа“ и вестниците „168 часа“, „24 часа“, „Монитор“ и „Политика“). Стипендията се присъжда ежегодно за постижения в областта на журналистиката на студент по Журналистика;
- Студентска стипендия и платен тримесечен стаж в БНР за специалност „Журналистика“, профил „Радио“, III курс – образователна инициатива на Българското национално радио от 2015 г. В памет на проф. Веселин Димитров. Стипендията на името на дългогодишния ръководител на катедра „Радио и телевизия“ и Декан на ФЖМК, проф. Веселин Димитров, е иницирана от проф. г-р Лилия Райчева и подкрепена от журналиста, завършил първия випуск от профил „Телевизия“ Явор Цаков;
- Студентска стипендия „Проф. Тодор Петев“, иницирана от Българското дружество за връзки с обществеността от 2016 г.;
- Студентска стипендия на името на Димитър Цонев на Фондация „Димитър Цонев“ за студент по журналистика в ОКС бакалавър до 24-годишна възраст (от 2017 г.)
- Студентска стипендия на KAS – Медийната програма на Фондация „Агенауер“ за Югоизточна Европа (от 2022 г.). Престижната стипендия е предназначена за талантиливи студенти по журналистика, ОКС бакалавър и магистър. По

този начин Медийната програма KAS за Югоизточна Европа подкрепя млади бъдещи журналисти с надеждата да бъде създадено ново поколение представители на медиите. Работейки със студентите, Медийната програма иска да подпомогне и журналистическото образование в България;

- Международна парламентарна стипендия на Германския Бундестаг (IPS), който съвместно с Хумболтовия, Свободния и Техническият университети в Берлин предоставя Международна парламентарна стипендия (IPS).
- Стипендиантска програма на името на журналистката Биляна Рачева за студенти от специалността „Журналистика“.
- Стипендиантска програма за обучение по журналистика в Германия и Полша на FASPE (Fellowships at Auschwitz for the Study of Professional Ethics).

През отчетния период студентите и докторантите от ФЖМК участват и в научно-практически конференции, публични дебати, семинари и дискусии на бизнеса. Организиран са десетки дискусии и срещи с експерти и практики като например проведените през април и май 2024 г. **КАРИЕРНИ ФОРУМИ НА ФЖМК:**

- Карьерен форум, ориентиран към студентите, с представяне на възможностите за карьерно развитие в компании, занимаващи се с медийни изследвания – A Data Pro, Commetric, InsightsHQ, NineStars, pressrelations, Rueroint – членове на световната индустриална асоциация AMEC International;
- Карьерна среща в сферата на индустрията – с проф. д-р Илия Гърков, изпълнителен вицепрезидент и оперативен директор на Дънди Прешъс Металс;
- Карьерна среща за специалност „Книгоиздаване“, организирана от Карьерния център на ФЖМК и Катедра „Пресжурналистика и книгоиздаване“ с представители на издателския бранш.

Създадената на сайта на ФЖМК [специална рубрика и уеб страница](#), посветена на възможностите за стажове, участие в програми, стипендии и работа, е много посещавана от страна на студенти и завършили колеги.

Във ФЖМК е създаден **ЦЕНТЪР ЗА КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ**, с ръководител доц. д-р Мила Серафимова – за комуникация и съдействие за професионалното ориентиране, реализацията и успешното карьерно развитие на студентите със [специално обособена страница на сайта на ФЖМК](#).

През отчетния период Деканското ръководство продължи да работи заедно със сектор Карьерно развитие на СУ, като по този начин съдейства за реализацията и успешното карьерно развитие на студентите, на основата на техните учебни резултати и постижения.

1.10.2. КАРИЕРЕН ЦЕНТЪР И АЛУМНИ

През изминалата година Карьерният център на Софийския университет под ръководството на заместник-ректора за карьерно развитие, алумни, връзки с работодателите и бизнеса проф. д.и.к.н. Соня Милева-Божанова постави като приоритет за всички факултети развитието на карьерните центрове и алумни общностите. Бяха проведени координационни срещи, на които се взеха решения за развитие на тези структури, които имат значение както за студентите, така и за рейтинговата система и позицията на университета в системата на висшето образование.

Бяха поставени редица задачи пред карьерните центрове на отделните факултети като подготвянето на месечни планове с конкретни събития и инициативи, подготвяне съвместно на информация за карьерните форуми, разработването на комуникационни канали и тяхното регулярно поддържане с актуална информация, планиране и организиране на събития, както и участие във форуми и дискусийни формати за карьерното развитие.

[КАРИЕРНИЯТ ЦЕНТЪР НА ФЖМК](#) осигурява ефективна работа по карьерното развитие, насочване и помощ на студентите и докторантите. В това число отправяме благодарност към г-жа Таня Димитрова, инспектор във ФЖМК, както и към преподавателите проф. д-р Ефрем Ефремов, д-р Георги Александров, гл. ас. д-р Виктория Бисерова, гл. ас. д-р Ирина Гъркова, ас. д-р Благовест Илиев, които подпомагат младите колеги в търсенето на работа и стажове, които поддържат връзка със студентите и с

представители на бизнеса, подготвят и сключват споразумения за партньорство, поддържат рубриците в уеб сайта и социалните медии на факултетите, провеждат консултации със студентите.

Факултетът по журналистика и масова комуникация на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ навърши 50 години през 2024 г., което е значимо събитие не само за академичната общност, но и за медиите и обществото като цяло. През тези пет десетилетия, ФЖМК се утвърди като водеща институция в подготовката на специалисти в областта на журналистиката, връзките с обществеността, книгоиздаването и комуникационния мениджмънт. В контекста на юбилея, Кариерният център и Алумни организацията играят ключова роля в свързването на настоящите студенти с успешни възпитаници и представители на бизнеса, които могат да споделят опит и да предоставят насоки за кариерно развитие.

През учебната 2023-2024 година Кариерният център и Алумни организацията реализираха множество инициативи, насочени към подпомагане на студентите в тяхното професионално развитие. Чрез организиране на кариерни форуми, срещи с работодатели и алумни, както и предоставяне на информация за стажове и работни позиции, беше създадена платформа за активен диалог между студентите и индустрията.

Учредяването на [КЛУБ НА ВЪЗПИТАНИЦИТЕ](#) е важна стъпка към изграждане на мрежа от контакти, която ще продължи да подкрепя както настоящите студенти, така и завършилите факултета.

Предлагаме хронологичен преглед на основните инициативи и постижения на Кариерния център и Алумни организацията през изминалата година, като акцентираме върху значението им за бъдещето на студентите и факултета. Целта е не само да се анализират постигнатите резултати, но и да се формулират стратегии за бъдещо развитие в контекста на динамично променящата се медийна среда:

- **СЪЗДАВАНЕ НА РУБРИКИ „КАРИЕРЕН ЦЕНТЪР“ И „АЛУМНИ“ НА САЙТА НА ФЖМК**

В тях се предоставя актуална информация за стажове и възможности за работа, както и за организирани кариерни събития. В рубриката за работодатели се публикуват предложения за партньорство.

- **КООРДИНАЦИОННИ СРЕЩИ С КАРИЕРНИЯ ЦЕНТЪР НА СУ И ДРУГИТЕ ФАКУЛТЕТИ**

Регулярно през годината се провеждаха срещи за координиране на кариерните събития в СУ, като ежесечно се подготвяше график и се публикуваше в сайта и като плакат за информиране и участие на студентите.

- **СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ПАРТНЬОРСТВО С ФЖМК**

Бяха сключени споразумения за партньорство с Националната библиотека, Информационния център на Министерството на отбраната, dir.bg, Агенцията за българите в чужбина.

- **УЧАСТИЕ НА СТУДЕНТИ В КОНКУРСА WEBREPORT НА DIR.BG**

Участие на студенти на ФЖМК в категорията „Млад автор“ през февруари 2026 г.

- **КАРИЕРЕН ФОРУМ В ОБЛАСТТА НА МЕДИЙНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ ВЪВ ФЖМК**

На 18 април във ФЖМК се състоя кариерен форум, ориентиран към студентите, с представяне на възможностите за кариерно развитие в компании, занимаващи се с медийни изследвания – A Data Pro, Commetric, InsightsHQ, NineStars, pressrelations, Ruerpoint – членове на световната индустриална асоциация AMEC International. В приветствено видео към студентите Джона Бърк, Global Managing Director на AMEC, говори за възможностите, които събитието дава, както и за предоставянето на всички регистрирани участници на ваучер на стойност 600 лв. за онлайн курсовете на AMEC (International Association for Measurement and Evaluation of Communication).

▪ БТА ПРЕДСТАВИ ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ЛЕТЕН СТАЖ ЗА СТУДЕНТИ ОТ ФЖМК

На 24 април 2024 г., в Аула Магна на Факултета по журналистика и масова комуникация на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ се проведе информационна среща за възможностите за провеждане на летен стаж в БТА. Представителят на Школа БТА г-р Гавраил Гавраилов представи условията за провеждане на студентските стажове, ангажираността по отдели, перспективите за кариерно развитие и въвеждането на новите технологии в работата на журналистите. Акцент на срещата беше очертаващите се през годината богати възможности за кариерно развитие в кореспондентските бюра на БТА в страната.

▪ КАРИЕРНАТА СРЕЩА ЗА СПЕЦИАЛНОСТ „КНИГОИЗДАВАНЕ“

На 16 май 2024 г. при голям интерес от студентите и активно участие на издателите премина кариерната среща за специалност „Книгоиздаване“, организирана от Кариерния център на ФЖМК и Катедра „Пресжурналистика и книгоиздаване“. На 15 май 2024 г. в Аула Магна се събраха студенти от четирите випуска, преподаватели и представители на издателския бранш.

Присъстваха ръководители на някои от най-големите наши издателства като „Просвета“ и „Хермес“, както и представители на водещи издателства – „Клет“, „Изток-Запад“, „Фюм“, „Емас“, и издателства със специфичен продуктов профил като „Мармот“, „Клевър Бук“, „Лайфтайм Пъблишинг“, Simetro Books и „Стрийт 68“.

▪ КАРИЕРНА СРЕЩА В СФЕРАТА НА ИНДУСТРИЯТА

Студенти от Факултета по журналистика и масова комуникация се срещнаха с проф. г-р Илия Гърков, изпълнителен вицепрезидент и оперативен директор на Дънди Прешъс Металс на 16 май 2024 г. Бъдещите журналисти и експерти по комуникация от специалностите „Връзки с обществеността“ и „Комуникационен мениджмънт“ бяха запознати със значението на индустрията за икономиката на страната, с ролята на критичните суровини като политика на ЕС в контекста на Зелената сделка, с

развитието на предприятията на компанията, с тяхната комуникационна стратегия и работа с местните общности и бизнес.

- **СРЕЩА С АЛУМНИ ОБЩНОСТТА ПО ПОВОД 50 ГОДИНИ ФЖМК. УЧРЕДЯВАНЕ НА КЛУБ НА ВЪЗПИТАНИЦИТЕ И ПРИЯТЕЛИТЕ НА ФЖМК**

Факултетът по журналистика и масова комуникация отбеляза 50-ата годишнина от създаването си със среща на завършилите факултета, членовете на алумни организацията и преподавателите, които са част от неговата история. Тя се проведе на 20 май 2024 г. Събитието се състоя в Аула Магна на ФЖМК в гр. София.

Беше учреден Клуб на възпитаниците и приятелите на ФЖМК, в който се регистрираха над 280 колеги, изразили жулание да участват в съвместни инициативи в областта на медиите, журналистиката, връзки с обществеността и реклама, медия мениджмънт и книгоиздаване.

Цел на събитието беше обединяването на преподавателите и завършилите всички специалности („Журналистика“, „Връзки с обществеността“, „Книгоиздаване“, „Комуникационен мениджмънт“) в ангажирана общност, която да отстоява високи стандарти в тези професии на основата на 50-годишните традиции.

- **НАБИРАНЕТО НА МЛАДИ ВИСШИСТИ ПО НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „СТАРТ НА КАРИЕРАТА“**

През месец септември беше подготвена и разпространена информация в рубриката „Алумни“ на сайта на ФЖМК за изискванията и процедурата за кандидатстване по програмата „Старт в кариерата“.

Работата на Кариерния център и Алумни организацията през учебната 2023-2024 г. демонстрира ангажимента на Факултета по журналистика и масова комуникация към подготовката на студентите за предизвикателствата в професионалния свят. Чрез разнообразие от инициативи – от кариерни форуми до срещи с водещи специалисти – факултетът успя да осигури ценна информация и ресурси, които подкрепят студентите в тяхното кариерно развитие.

Учредяването на **КЛУБА НА ВЪЗПИТАНИЦИТЕ** е важен момент в историята на ФЖМК, който не само че укрепва връзките между завършилите студенти и факултета, но също така създава нови възможности за менторство и професионално развитие. Тази мрежа от контакти е от съществено значение за бъдещето на студентите, тъй като им предоставя достъп до опитни професионалисти, които могат да ги насочат в кариерата им.

КАРИЕРНИЯТ ЦЕНТЪР и **АЛУМНИ ОРГАНИЗАЦИЯТА** ще продължат да играят ключова роля в свързването на теоретичното обучение с практическите нужди на индустрията. Планирането на нови инициативи, разширяване на партньорствата с компании и организации, както и активното участие на алумни в обучението на новото поколение журналисти, комуникационни експерти и книгоиздатели ще бъдат основни приоритети за следващата година.

1.11. АДМИНИСТРАЦИЯ И ОБСЛУЖВАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

ДЕКАНАТЪТ НА ФЖМК поддържа административния оборот на документи чрез системата на Софийския университет „Архимед“. Главният инспектор администрация на ФЖМК и секретарите на катедри, както и инспекторите Учебна дейност във Факултета поддържат в изрядно състояние документацията и архива на ФЖМК.

Получихме отличната оценка от отдел „Вътрешни одити“ по качеството на процедура **„ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ И ЗАЩИТИ НА ДИПЛОМНИ РАБОТИ ЗА ОКС „БАКАЛАВЪР“ И ОКС „МАГИСТЪР“** на 28 и 29.03.2024 г. По време на одита бе констатирано, че във ФЖМК се спазват регламентирания изисквания за провеждането на защиты на дипломни работи. Всички дейности се изпълняват в съответствие с нормативните документи. Документират се всички етапи от процеса. Деканското ръководство и инспекторите изпълняват отговорно задълженията си, свързани с организацията и администрирането на всички дейности по дипломирането на студентите. Създадената документация се архивира и съхранява по определения ред.

Равнището на цялостна работа по осигуряване на документацията е в отлично състояние, което е много добра основа и напред оценките в това отношение да са положителни.

Дейностите на **ОТДЕЛИТЕ „УЧЕБНА ДЕЙНОСТ“ И „СТУДЕНТИ“** са сред най-важните дейности във висшите учебни заведения. Инспекторите в него се стараят успешно да поддържат изрядна документация по отношение на студентските досиета, както и да работят пълноценно с преподавателите за своевременно изпълнение на техните задължения относно документацията на изпитните протоколи.

Все повече разширява делът си и повишава ефективността си **ЕЛЕКТРОННАТА АДМИНИСТРАЦИЯ**. В това отношение беше направено проучване върху удовлетвореността на преподавателите от електронното обслужване на централната университетска администрация и администрациите на факултетите; по процеса по издаване, инсталиране и ползване на персонален сертификат, издаван от

Софийски университет, по процедурата при подаване на документи по електронен път за участие в конкурси за заемане на академична длъжност; по наличната информация, свързана с предлаганите от Университета електронни административни услуги. Въпреки големия брой проблеми, електронната администрация се наложи като водеща и епидемиологичната ситуация всъщност просто ускори този процес.

И тази година заплащането онлайн на студентските такси във Факултета бе прието добре от страна на студентите и голяма част от тях се възползваха от тази електронна услуга.

За разлика от практиките в предишни мандати Факултетният съвет на ФЖМК се свиква регулярно и присъствено от Декана веднъж месечно с изключение на месеците юли и август според изискванията на чл. 50. на ПУДСУ. Членовете на факултетния съвет се уведомяват за заседанието му не по-късно от 7 дни преди насрочената дата, като им се съобщава дневният ред и се предоставят писмените материали, предвидени за обсъждане.

От януари 2024 г. благодарение на усилията на системните ни администратори вече функционира специално създадено за нуждите на Факултетния съвет на ФЖМК ОБЛАЧНО ПРОСТРАНСТВО в платформата Next Cloud, така че вече облакът съхранява пълни архиви на материалите, депозирани за обсъждане от деканското ръководство и от катедрите на ФЖМК, на протоколите от заседанията. Облачното пространство е крачка напред в свързаността и комуникацията на обсъжданията и решенията на Факултетния съвет.

— — —

Учебните планове и програми, предлагани от професори, асистенти, доктори, доктори на науката от ФЖМК в професионалното направление 3.5. ОКИН, са съобразени със съвременните изисквания, необходими за изграждането на високкоквалифицирани специалисти в областта на всички области на комуникацията и медиите. Във Факултета се подготвят специалисти в образователни и квалификационни степени „бакалавър“ и „магистър“, както и в образователната и научна степен „доктор“ във всички специалности – „Журналистика“, „Връзки с обществеността“, „Комуникационен мениджмънт“ и „Книгоиздаване“.

Съвременното обучение по направление 3.5. ОКИН във всички степени е свързано с въвеждане на иновативни методи и подходи на преподаване, съобразяване на учебните програми с достиженията на съвременната наука и близо до професионалните практики. Активно се включват в обучението комуникационните и информационните технологии.

Крайната цел на обучението във ФЖМК е **ПРЕДОСТАВЯНЕТО НА ВИСОКО И КОНКУРЕНТНО КАЧЕСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЕВРОПЕЙСКИТЕ И МЕЖДУНАРОДНИ СТАНДАРТИ.**

II. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И ПУБЛИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Основните цели на научноизследователската и публикационната дейност за отчетния период бяха:

- Развитие и разпознаваемост на ФЖМК като водещ научен институт в България в областта на медиазнанието, публичната комуникация, издателските дейности, комуникационния мениджмънт;
- Организиране на публични лекции, национални и международни конференции с цел поддържането на научния обмен на академичната общност;
- Осигуряване на подкрепа за научните изследвания на преподаватели, докторанти и студенти, като своевременно се дава информация за възможностите за финансово стимулиране и пълноценно се оползотворяват предоставените средства по програми и проекти;
- Мотивация за младите учени и докторантите, както и привличане на компетентни специалисти в постдокторантски програми и проектна дейност;
- Поддържане на изданията на ФЖМК и подкрепа за публикационната дейност.

През периода отчитаме активна научноизследователска, проектна и публикационна дейност. Значителен е броят на организирани и проведени научни форуми, расте проектната активност на колегията, публикационната и издателската дейност бележат възходящо развитие.

Всички тези дейности и успешното им развитие са свързани с мотивацията и научната мобилизация на академичния състав на ФЖМК – преподаватели, млади учени, постдокторанти и докторанти, водят до активни срещи и дискусии по научни и професионални проблеми и теми, обогатяват учебния процес и съдействат за академичния диалог и научната комуникация. В подкрепа на публикационната дейност продължи активната работа на Редакционния съвет по съставителство, рецензиране и издаване на годишниците на ФЖМК и редица сборници.

Като цяло в края на отчетния период можем да споделим значителен ръст на научноизследователската, проектната дейности и на публикационната активност на колегията от Факултета по журналистика и масова комуникация.

2.1. Фонд „НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ“ НА СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“. КОНКУРСНА СЕСИЯ 2024 Г.

Предоставеното от Фонд „Научни изследвания“ финансиране, отпуснато целево от държавния бюджет за присъщата на държавните висши училища научна или художествено-творческа дейност, е един от важните източници за подпомагане на научно-изследователски проекти, научни събития и подкрепа на докторанти. Проектните предложения в конкурсната сесия за 2024 г. са подадени по електронен път в системата на СУ „Св. Климент Охридски“, където са публикувани и следните документи към конкурса:

- Правилник за условията и реда на финансиране;
- Наредба за условията и реда за планирането, разпределението и разходването на средствата;

- Наръчник за кандидатстване, изпълнение и отчитане на проектите;
- Заповед за обявяване на конкурса;
- Формуляр за тематичен проект;
- Формуляр за проект в подкрепа на докторанти;
- Формуляр за частично финансиране на научен форум;
- Формуляр за публикационен проект;
- Бюджет;
- Експертна карта за оценка на тематичен проект и проект в подкрепа на докторанти;
- Експертна карта за оценка на проект за частично финансиране на научен форум;
- Експертна карта за оценка на публикационен проект;
- Списък на одобрените проекти;
- Договор;
- Научен отчет на тематичен проект, докторантски проект и проект за научен форум;
- Научен отчет на публикационен проект;
- Таблица с количествени показатели;
- Карта за оценка на тематичен проект и на проект в подкрепа на докторанти;
- Карта за оценка на проект за научен форум;
- Карта за оценка на публикационен проект;
- Ръководство за електронно отчитане.

Оценяването, класирането, финансирането и отчитането на проектите се извършва по критерии и процедури, посочени в описаните документи. На свое заседание на 1 март 2024 г. **КОМИСИЯТА ПО ФНИ** на Факултета по журналистика и масова комуникация в състав: председател: проф. д-р Николай Михайлов и членове проф. д-р Ефрем Ефремов и доц. д-р Орлин Спасов прие следните **ВЪТРЕШНИ КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА** на постъпилите проектни предложения:

1. Значимост, актуалност и оригиналност на проекта: Съгласно чл. 61, ал. 1 от ЗВО, научните изследвания във висшите училища са насочени към създаването на нови

научни знания или научно-приложни продукти, както и за обосноваване и развитие на обучението.

Определят се като приоритетни проектните предложения за частично финансиране на научен форум, като със значително предимство се ползват форумите, които допринасят за видимостта на ФЖМК сред националната и международната академична общност.

2. Актуалност на проектното предложение и значимост на научните цели, релевантни на професионалното направление на ФЖМК и като възможност за участие на научноизследователски екип със съответните научни или организаторски компетентности.
3. За тематични изследователски проекти и проекти в подкрепа на докторанти. Оригиналност и иновативност на научното изследване. Съответствие на тематиката на проекта на професионалното направление и на научната област на ФЖМК. Темата на проекта не повтаря такава на вече изпълнени проектни предложения.
  - 3.1. Съотносимост с приоритетите в областта на изследванията в съответното научно направление.
  - 3.2. Създаване на нови научни знания преимуществено в областта на изследователското поле на комуникационното знание и на комуникационните професии.
  - 3.3. Потенциал за по-нататъшно развитие на научната проблематика и научно-приложните резултати на проекта.
4. За публикационни проекти. Значимост на научните публикации за тематиката на професионалното направление. Потенциал за иновации, възможност за трансфер на знания и публикации в световни бази данни и възможност за придобиване на нови знания.
5. За проекти за частично финансиране на научен форум. Създаване на научни и изследователски форуми и мрежи в областта на изследователското поле на

комуникационното знание и на комуникационните професии. Привличане на български и международни специалисти и преподаватели в областта на комуникационното знание. Разширяване на тематиката на комуникационните изследвания и повишаване на квалификацията на преподавателите в условията на комуникация на академичните резултати. Значителен принос за повишаване на видимостта на ФЖМК сред националната и международната академична общност.

6. Общи критерии за типовете проекти:
  - 6.1. Реалистичност на заложените цели. Възможност резултатите от проекта да бъдат внедрени в учебните програми на ФЖМК.
  - 6.2. Научният проект е предложен от участници, които имат доказани научни интереси в съответното поле, и представя възможност за създаване на изследователски общности или научни мрежи у нас или в чужбина.
  - 6.3. С предимство се ползват ръководители и екипи, които не са участвали в предходната конкурсна сесия. Целта е да се подкрепят разнообразни идейни проекти и нови изследователски подходи.
  - 6.4. Не се подкрепя издаването на учебни помагала в рамките на издателския план, тъй като това противоречи на Устава на УС на ФНИ и Правилника и Наредба 9 на ФНИ при СУ.
  - 6.5. Не се допуска финансиране на издаването на научни трудове, планирани по двете направления на ФНИ: за провеждането на конкурси и за издаване на научни трудове. Планираните в издателския план на ФЖМК за 2024 г. научни трудове не могат да бъдат включвани като разход в проектни предложения.
7. Допустимост на предвидените дейности и разходи по типовете проекти:
  - 7.1. Съответствие с конкретната тематика и област на професионалното направление на ФЖМК.
  - 7.2. Съответствие на предвидените цели и задачи с конкретната научна област на професионалното направление. Пропорционалност на планираните разходи към поставените научни задачи и броя на участниците в проекта.

- 7.3. Възможност за прилагане на получените резултати за актуализиране и обновяване на учебните програми по специалности. Обосноваването на предвидените разходи.
- 7.4. Бюджетът и планираните разходи се оценяват съобразно тяхната реалистичност и допустимост и съобразно с договорите за обществени поръчки, сключени от Софийски университет „Св. Климент Охридски“.
- 7.5. Оценка на въздействието на резултатите от изпълнението на проекта върху образователния процес и принос за решаване на проблеми, свързани с предизвикателствата пред комуникационното знание.
- 7.6. Повишаване на научноизследователския капацитет на факултета и на научната квалификация на максимален брой реални участници в проектите.
- 7.7. Трайно подобряване и осъвременяване на инфраструктурата на факултета – технически, технологически и материално.

На заседание на 13 март 2024 г. комисията на ФЖМК оцени подадените 10 изследователски проекта, от които **6 ТЕМАТИЧНИ ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ПРОЕКТА, ЕДИН ПРОЕКТ В ПОДКРЕПА НА ДОКТОРАНТИ И 3 ПРОЕКТА ЗА ЧАСТИЧНО ФИНАНСИРАНЕ НА НАУЧЕН ФОРУМ**, за да разпредели средства на обща стойност **45 661 лв.**, както следва:

Тематични изследователски проекти, публикационни проекти и проекти за частично финансиране на научен форум		
Тема на проекта	Екип на проекта	Одобрен бюджет
Категора „Пресжурналистика и книгоиздаване“		
Приспособяване на езика към медийната аудитория: теоретични постановки и практически усилия за конструирането на т.нар. „обикновен език“ (Plain Language)	Ръководител на проекта: проф. д.н. Андреана Ефтимова Участници: - докт. Александър Ангелов - докт. Даниела Статулова	4 500 лв.
Изкуствен vs. естествен интелект в български контекст. Потенциалът на генеративния AI в сферата на онлайн журналистиката и дигиталния маркетинг	Ръководител на проекта: проф. д-р Грета Дерменджиева Участници: - Гл. ас. д-р Лора Симеонова	2 300 лв.
Категора „Радио и телевизия“		

Музиката в изгрите: между творчеството и Индустрията - българските композитори	Ръководител на проекта: доц. д-р Жана Попова Участници: - доц. д.н. Вяра Ангелова; - докт. Лора Търколева; - докт. Александра Илиева; - студ. Кристина Божкова	3 000 лв.
IX Научна конференция на катедра „Радио и телевизия“ на тема: “Нови идеи в медийните изследвания”	Ръководител на проекта: доц. д.н. Вяра Ангелова Участници: - гл. ас. д-р Десислава Сотирова - докт. Лора Търколева	6 000 лв.
Катедра „Комуникация и аудиовизуална продукция“		
Динамика на новинарската стойност – семантични, професионални и научноприложни измерения	Ръководител на проекта: доц. д-р Мая Василева Участници: - ас. д-р Благовест Илиев; - докт. Кристина Юркова; - студ. Мартин Керейфьски	1 700 лв.
Разпространение, потребление и ефективност на сайтове и платформи за предлагане на храни, здравословно хранене и здравословен начин на живот. Стандарти и спазване на етични норми в комуникацията /Български практики в периода 2024 година/	Ръководител на проекта: проф. д-р Теодора Петрова Участници: - докт. Мила Чернева; - докт. Ивайло Цолов; - докт. Петя Стефанова	1 900 лв.
Комуникационни стратегии и манипулативни техники за привличане на последователи в YouTube канали за финансова грамотност	Ръководител на проекта: доц. д-р Светлана Станкова Участници: - докт. Тома Николчев	3 000 лв.
Катедра „Комуникация, връзки с обществеността и реклама“		
Популизъмът в политическата комуникация: радикализация на общественото мнение в условията на криза	Ръководител на проекта: доц. д-р Дияна Петкова Участници: - докт. Деана Атанасова - докт. Рая Дренски - докт. Сергей Тодоров; - докт. Константина Меднева	4 500 лв.
Международна конференция на тема: “Communications, media and education in the paradigm of new technologies and artificial intelligence”	Ръководител на проекта: доц. д-р Мила Серафимова Участници: - гл. ас. д-р Анета Милкова; - гл. ас. д-р Мая Стоянова; - гл. ас. д-р Никола Вангелов; - гл. ас. д-р Виктория Бисерова; - гл. ас. д-р Ирина Гъркова; - ас. д-р Благовест Илиев; - Ваня Стоянова	14 700 лв.
„PR – професионални предизвикателства и тенденции през 21-ви век“. Юбилейна кръгла маса посветена на 30 години обучение в специалност „Връзки с обществеността“, ФЖМК	Ръководител на проекта: гл. ас. д-р Никола Вангелов Участници: - гл. ас. д-р Йордан Карапенчев; - гл. ас. д-р Стилиа-Фелиси Паунова	4 061 лв.

На заседанието на 13 март 2024 г. Факултетната комисия реши предоставените средства за издаване на научни трудове в размер на **22 432 лв.** да бъдат използвани за включените в годишния издателски план на Факултета по журналистика и масова комуникация научноизследователски трудове, които отговарят на съответните изисквания.

На заседание на Управителния съвет по ФНИ при СУ „Св. Климент Охридски“ на 22.03.2024 г. проф. Николай Михайлов докладва и обоснова разпределението на средствата, отделени за ФЖМК в подкрепа на проектните предложения. Решенията на Факултетната научна комисия бяха утвърдени от Управителния съвет на Фонда. Ръководителите на проекти своевременно бяха информирани за процедури и срокове и договорите бяха подписани в необходимия срок.

Като положителна тенденция може да се посочи увеличаването на броя на заявените проекти, както и разширяването на тематичния им обхват. В проектните предложения участват и все повече млади колеги – студенти, докторанти, постдокторанти, което е показателно за трайния им интерес към научната проблематика. Преобладават заявените проектни предложения за частично финансиране на научен форум, една форма на академична комуникация, която е актуална и необходима за спецификата на научно звено като ФЖМК. Не е малък и броят на проектите, предвиждащи академични публикации и колективни монографии. Като цяло може да обобщим, че проектната дейност на ФЖМК като част от научноизследователската активност на колегите отразява сериозната им ангажираност с изследователска дейност.

2.2. НАУЧНИ ФОРУМИ – КОНФЕРЕНЦИИ, СЕМИНАРИ, КРЪГЛИ МАСИ

През академичната 2023/2024 г. бяха проведени следните научни и професионални събития:

9 септември - 1 октомври 2023 г.	VIII Национална научна конференция „Медии и технологии“, организирана от катедра „Радио и телевизия“. Присъствено, гр. Пловдив.
20 октомври 2023 г.	Научна конференция „Дезинформацията: презареждане“. Дом на Европа, София
26 - 27 октомври 2023 г.	Четвърта международна научна конференция „Media and Communication: Transformations and Development in the Digital Age“ на ФЖМК. Онлайн в Microsoft Teams.
22 ноември 2023 г.	Среща на тема „Войната в Украйна, видяна от български журналисти“ с журналистите Николай Дойнов и оператора Мартин Димитров от Нова телевизия, Мария Чернева от БНТ, Цветана Балабанова от БТВ, Николета Атанасова от БНР, Владимир Йончев от Offnews. Събитието е организирано от ФЖМК и Софийския форум за сигурност. Аула Магна, ФЖМК.
23 ноември 2023 г.	Публичен семинар „Новото европейско медийно законодателство“ с участието на проф. д.п.н. Нели Огнянова, гл. ас. г-р Мария Юркова, ас. Диляна Курковска. Събитието е организирано от катедра „Радио и телевизия“. Аула Магна, ФЖМК.
24 ноември 2023 г.	Академично тържество на ФЖМК и СБЖ в памет на професорите Георги Боршукوف, Дафин Тодоров и Филип Панайотов. Аула Магна, ФЖМК.
5 декември 2023 г.	Агенсауер лекция на тема „Кризата на регионалната журналистика в Германия и отвъд“. Лектор: Себастиан Турнер. Аула Магна, ФЖМК.
11 и 12 декември 2023 г.	Пети докторантски семинар „Медии и комуникации“. Онлайн в ZOOM.
15 февруари 2024 г.	Изложба „Двоица. Виртуални разкази отвъд бинарността“ с творби на преподавателите във ФЖМК доц. г.н. Венцеслав Димов и доц. г-р Орлин Спасов.
5 март 2024 г.	Публична лекция на Светлана Тихановская на тема „Съпротивата на беларуската опозиция срещу войната в Украйна и режима в Беларус“. Аула Магна, ФЖМК.
7 март 2024 г.	„Как се продуцира световният формат „Стани богат“ в България“. Публична лекция на Нико Тупарев. Аула Магна, ФЖМК.
12 март 2024 г.	Кръгла маса „Медиите на етническите общности - летописец на времето“. Организатори: катедра „Радио и телевизия“ и Организацията на евреите в България „Шалом“. Аула Магна и зала 13, ФЖМК.
16 и 18 април 2024 г.	Семинари на тема „Media Content Management: European Elections“ в рамките на проект 2021 CE 16BAT144 COPE „Covering Cohesion Policy in Europe – Training MOOC for European Journalism Students“ с участието на студенти от 3 курс на специалностите „Журналистика“ и „Комуникационен мениджмънт“. Зала 17, ФЖМК.

18 април 2024 г.	Карьерен форум на AMEC International „Анализ на медиуми и комуникации“. Аула Магна, ФЖМК.
24 април 2024 г.	Информационна среща за провеждането на летни стажове в БТА. Аула Магна, ФЖМК.
15 май 2024 г.	Международен семинар на тема „Dynamics of the Digital Transformation in the Media Environment“, организиран по проект № КП-06-Н65/9, финансиран от ФНИ-МОН. Онлайн в Zoom.
15 май 2024 г.	Карьерна среща на специалност „Книгоиздаване“. Аула Магна, ФЖМК.
20 май 2024 г.	Среща с alumni общността по повод 50 години ФЖМК. Ботаническа градина на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ и Аула Магна на ФЖМК.
21 май 2024 г.	Публична дискусия на тема „Изкуствен интелект и дезинформация“, организирана от катедра „История и теория на журналистиката“. Аула Магна, ФЖМК.
19 юни 2024 г.	Откриващо събитие по проект № КП-06-Н75/6 от 07.12.2023 г. Онлайн в Zoom.
4-5 октомври 2024 г.	Международна научна конференция, посветена на проф. Ивайло Дичев. Аула Магна, ФЖМК. „Поп-култура, поп-политика: дигиталният обрат. Интердисциплинарни анализи на пресечността между медиуми, култури и политики“ – по проект, договор № Н55/2 от 15.12.2021 г.
14 октомври 2024 г.	„Комуникационен мениджмънт. Стратегическо създаване на комуникационни мениджъри“. Аула Магна, ФЖМК. Академично представяне на сборник по повод пет години спец. „Комуникационен мениджмънт“.

ЕЖЕГОДНИ МЕЖДУНАРОДНИ КОНФЕРЕНЦИИ НА ФЖМК

На 26 и 27 октомври 2023 г. се проведе четвъртата международна научна конференция на тема **“MEDIA AND COMMUNICATION: TRANSFORMATIONS AND DEVELOPMENT IN THE DIGITAL AGE”**. Заявки подадоха **89 участници от 14 държави**: САЩ, Германия, Италия, Косово, Нидерландия, Унгария, Република Корея, Полша, Португалия, Литва, Индия, Украйна, Норвегия, България. Събитието се организира със съдействието на академичните партньори: Eastern Kentucky University, САЩ, Vilnius University, Литва, Vytautas Magnus University, Литва, The Polytechnic Institute Of Lisbon, Португалия, Batumi Shota Rustaveli University, Грузия, University Of Bucharest, Румъния. Събитието е организирано с финансовата подкрепа на Фонд Научни изследвания при Софийски университет (договор № 80-10-208/22.05.2023 г.).

НАУЧЕН КОМИТЕТ: проф. г-р Веселина Вълканова, проф. г-р Николай Михайлов, проф. г.н. Венцислав Димов, проф. г-р Светлозар Кирилов, проф. Джини Уайтхаус, проф. г-р Шарунас Лиекус, проф. г-р Ралука Рагу, доц. г-р Мария Стонкиене, доц. г-р Ерика Яниунене, доц. г-р Мануела Манлихерова, доц. г-р Мила Серафимова, доц. г-р Светлана Станкова.

ОРГАНИЗАЦИОНЕН КОМИТЕТ: гл. ас. г-р Мая Стоянова, гл. ас. г-р Никола Вангелов, гл. ас. г-р Анета Милкова, ас. г-р Йордан Карапенчев, ас. г-р Виктория Бисерова, ас. г-р Ирина Гъркова, г-р Цветелина Джамбазова, гл. ас. г-р Лора Симеонова.

Участниците от чужбина са представители на следните институции:

- Saarland University, Германия;
- University of Turin, Италия;
- Eastern Kentucky University, САЩ;
- AAB College, Косово;
- University of Amsterdam, Нидерландия;
- Eötvös Lóránd University of Sciences, Унгария;
- Korea University, Република Корея;
- University of Silesia, Полша;
- School of Communications and Media Studies, Португалия;
- Vilnius University, Литва;
- Indian Institute of Mass Communication, Индия;
- NRK Central Region, Норвегия.

Българските участници в конференцията са представители на следните институции:

- Факултет по журналистика и масова комуникация, Софийски университет „Св. Климент Охридски“;
- Философски факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“;
- Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“;
- Югозападен университет „Неофит Рилски“;
- Нов български университет;

- Американски университет в Благоевград;
- Варненски свободен университет.

Докладите на участниците бяха разпределени в Пленарна сесия и 10 панела с работни езици английски и български: "Media and Digital Change", "Risks and Opportunities of Digital Communication", "Contemporary Aspects of Media and Communications", "Digital Transformation of Media and Communication", "Future Trends in Communication Professions", "The Past, Present and Future of Media", "Local and Regional Dimensions of Media and Communication", "Media Environment Challenges", "Contemporary Dimensions of Media and Journalism", "Emerging Technologies and New Media Culture".

На 24 и 25 октомври 2024 г. се провежда юбилейната пета международна научна конференция на тема "COMMUNICATIONS, MEDIA AND EDUCATION IN THE PARADIGM OF NEW TECHNOLOGIES AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE". Събитието е посветено на 50-годишнината от обособяването на ФЖМК като самостоятелно звено в рамките на Софийския университет „Св. Кл. Охридски“. Академични партньори на конференцията са: Eastern Kentucky University, САЩ, Vilnius University, Литва, Vytautas Magnus University, Литва, The Polytechnic Institute Of Lisbon, Португалия, Batumi Shota Rustaveli University, Грузия, University Of Bucharest, Румъния. Събитието е организирано с финансовата подкрепа на Фонд Научни изследвания при Софийски университет (договор № 80-10-108/16.04.2024 г.).

С доклади участваха **114 участници** от 13 държави: Германия, Испания, Италия, Украйна, Литва, Румъния, Грузия, Сърбия, Полша, Унгария, Белгия, Словакия, България.

НАУЧЕН КОМИТЕТ: проф. д-р Веселина Вълканова, проф. д-р Николай Михайлов, проф. д-р Джини Уайтхаус, проф. д-р Сарунас Лиекус, проф. д-р Инга Шамилишвили, проф. д-р Ралука Рагу, доц. д-р Мария Стонкиене, доц. д-р Ерика Яниунене, доц. д-р Евелина Кръстанова, доц. д-р Мануела Манлихерова, доц. д-р Мила Серафимова, доц. д-р Светлана Станкова, доц. д-р Калин Калинов.

ОРГАНИЗАЦИОНЕН КОМИТЕТ: гл. ас. г-р Анета Милкова, гл. ас. г-р Мая Стоянова, гл. ас. г-р Никола Вангелов, гл. ас. г-р Виктория Бисерова, гл. ас. г-р Ирина Гъркова, ас. г-р Благовест Илиев, Ваня Стоянова, г-р Цветелина Джамбазова.

Българските участници в конференцията са от следните институции:

- Факултет по журналистика и масова комуникация, Софийски университет „Св. Климент Охридски“;
- Философски факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“;
- Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методиѝ“;
- Югозападен университет „Неофит Рилски“;
- Нов български университет;
- Българска национална телевизия;
- Общински медиен център - Шумен.

Докладите на участниците бяха разпределени в Пленарна сесия и 10 панела с работни езици английски и български: “Communications in the Age of AI”, “Transformations of the Media Environment”, “Media and Education Process”, “New Media Technologies and AI”, “New Paradigms in Journalism”, “New Trends in the Traditional and Online Journalism”, “Media Aspects of War as Contemporary Social Phenomenon”, “Communication Influence and Public Sphere”, “Social Networks and Media Content”, “Ethical Regulation and New Media Environment”.

КРЪГЛИ МАСИ И ДИСКУСИИ

Медийни експерти и изследователи от ФЖМК участваха в **ДИСКУСИЯ ПО ТЕМАТА ЗА ЕВРОПЕЙСКИЯ АКТ ЗА СВОБОДАТА НА МЕДИИТЕ**, приет от Европейския парламент на 11 април 2024 г. и в сила от 7 май 2024 г., организирана от Съвета за електронни медии на 3 юли 2024 г. Проф. Веселина Вълканова, декан на Факултета по журналистика и масова комуникация, посочи три важни теми в Европейския акт за свободата на медиите:

- правото на получателите на медийни услуги да имат достъп до плуралистично медийно съдържание, което да е в полза на свободния и демократичен дебат;

- ефективната редакционна свобода и независимост на доставчиците на медийни услуги при упражняването на професионалната им дейност;
- ненамесата на държавата, включително нейните национални регулаторни органи и служби, в редакционните политики и редакционните решения на доставчиците на медийни услуги.

Деканът запозна участниците с дейността на новосъздадения **ЦЕНТЪР ЗА МЕДИЙНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ (ЦМИ)** към ФЖМК на СУ, който има за цел създаване и развиване на изследователски бази данни, посветени на медийната среда в България. Тези бази данни вече се създават, съхраняват и обновяват, за да бъдат източник за изследователи, журналисти, учени, наблюдатели, анализатори и да предоставят по-цялостна картина по проблема. Стремежът на академичната общност е ЦМИ да се превърне в устойчиво звено за мониторинг на медийния процес в България по примера на редица демократични страни с висока култура на свободата на медиите, към чиято общност се стреми да принадлежи и Република България. В дискусиата участваха още утвърдени специалисти от ФЖМК: гл. ас. д-р Анета Милкова, доц. д.н. Мария Попова, доц. д-р Мая Василева.

На 16 и 18 април 2024 г. във Факултета по журналистика и масова комуникация се проведоха семинари на тема **“MEDIA CONTENT MANAGEMENT: EUROPEAN ELECTIONS”** с участието на студенти от III курс на специалностите „Журналистика“ и „Комуникационен мениджмънт“. Семинарите бяха водени от доц. д-р Мануела Манлихерова и д-р Цветелина Джамбазова. Събитията бяха част от изпълнението на проект 2021 CE 16BAT144 COPE “Covering Cohesion Policy in Europe – Training MOOC for European Journalism Students”, чиято основна цел е разработването на многоезичен масов отворен онлайн курс (MOOC) за обучение на студентите по журналистика в областта на отразяването на събитията в Европейския съюз.

На 12 март от 9 ч. в Аула Магна и зала 13 на Факултета по журналистика и масова комуникация проблемите на медиите и/на малцинствата се проведе дискусиа, в която участваха изследователи, университетски преподаватели, създатели на медии и журналисти. Форумът беше свързан с 90-годишнината на в. „Еврейски вестни“ (и отбелязването на 81 години от спасяването на българските евреи) и беше посветен на

състоянието на медиите на етническите общности в България. Организатори бяха Катедра „Радио и телевизия“ при ФЖМК и Организацията на евреите в България „Шалом“

На 22 ноември (сряда), от 14 ч. в Аула Магна на ФЖМК се проведе среща с журналистите Николай Дойнов и оператора Мартин Димитров от Нова телевизия, Мария Чернева от БНТ, Цветана Балабанова от bTV, Николета Атанасова от БНР, Владимир Йончев от Offnews. Те са посетили Украйна и са отразявали оттам войната в българските медии. Проведе се оживен разговор с тях и след това дискусия за актуалните предизвикателства пред журналистиката и комуникацията. Срещата беше организирана от Факултета по журналистика и масова комуникация и Софийския форум за сигурност.

2.3. ПУБЛИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

ИНДЕКС ЗА ЦИТИРУЕМОСТ (H-ИНДЕКС) НА ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ

През 2024 г. всички щатни преподаватели във ФЖМК имат профили в наукометричната платформа Google Scholar и почти всички колеги са с Видим Индекс за цитируемост (Индекс на Хирш)².

Средният Хирш индекс на един преподавател на ОТД във ФЖМК е 2,14.

Необходимо е да повишим вниманието си към управлението на персоналната си научна репутация във всички наукометрични платформи и в частност – в Google Scholar, не само заради процедурите по акредитация, а и заради ключовата им роля в международните рейтинги на висшето образование по научни области и специалности, които влияят върху мотивацията на нашите кандидат-студенти и кандидат-докторанти.

НАУЧНИ ПУБЛИКАЦИИ НА СТУДЕНТИ

И през отчетния период ФЖМК стимулира студентите към изследователската дейност чрез непрекъснато информиране за стипендиантски програми, предоставяне на стипендии за докторантски и постдокторантски стажове, изследователски стипендии и „Проекти за докторанти“ на уеб сайта на СУ.

За нас включването на студенти в съавторски научни публикации с преподаватели и в научни екипи на научноизследователски проекти е механизъм за формиране на публикационна и цитатна култура, на отговорност спрямо авторската етика и нетърпимост към научните измами.

През 2024 г. под академичното ръководство на доц. Мануела Манлихерова в рамките на проекта на ЕЖТА – EUfactcheck #7 „Behind the Facts“ за поредна година на

---

² НАОА оценява качеството на научноизследователската дейност по Индекс на цитируемост (на Хирш) в Scopus и Web of Science и други специфични за ПН бази данни. За ПН в области на ВО 2., 3. и 9. и ПН 1.3. през 2024 г. НАОА прие, че ще попълват Хирш индекса от профила на всеки преподавател на ОТД в Google Scholar.

сайта <https://eufactcheck.eu> бяха публикувани статии на наши студенти на английски език:

- Lara Vladimirova, Mariyana Blagoeva. EU makes significant progress on gender equality ahead of the upcoming elections. Eufactcheck.eu, 10.05.2024. <https://eufactcheck.eu/factcheck/eu-makes-significant-progress-on-gender-equality-ahead-of-the-upcoming-elections>
- Dimiter Mitev, Ivaylo Stefanov, Radoslav Bogoev, Alex Vlahov. "Bulgaria in the EU" by the YouTube channel EU Made Simple. Eufactcheck.eu, 10.05.2024. <https://eufactcheck.eu/blogpost/bulgaria-in-the-eu-by-the-youtube-channel-eu-made-simple>

НАУЧНА ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Факултетът по журналистика и масова комуникация на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (Faculty of Journalism and Mass Communication, Sofia University “St. Kliment Ohridski”) има официален статут на **ИНСТИТУЦИОНАЛЕН ИЗДАТЕЛ** в Европейския съюз (ISBN 10: 954-8194 и ISBN 13: 978-619-7567). През 2023 г. беше включен в „Списъка на институционалните издатели в Европейския съюз“³, съставен по проекта DIAMAS (Разработване на институционални модели за публикуване с отворен достъп за усъвършенстване на научната комуникация) с партньор Асоциацията на европейските университети (EUA)⁴. Проектът DIAMAS картографира сектора на научните издателства с цел да изгради общност от издатели, позволяващи по-добро сътрудничество, учене и споделяне на знания. DIAMAS помага на издателите по-ефективно да се съобразят с международните стандарти за качество, като надграждат съществуващите стандарти и инструменти с нови ресурси, насоки, препоръки за политики и програми за обучение.

---

³ IPSP lists – DIAMAS.

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1QVdBU0Lk3ujpzhBtb3FuJ_zn_MCMMGv3DVT8VmrPdo/edit#gid=656914722

⁴ DIAMAS, 2024. <https://diamasproject.eu/about>; <https://diamasproject.eu/oa-diamond-and-institutional-publishing-landscape-survey>

ФЖМК е регистриран и като **АКАДЕМИЧЕН ИЗДАТЕЛ** в CEEOL – Central and Eastern European Online Library (Publisher ID: <https://www.ceeol.com/search/publisher-detail?id=1149>).

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ

Редакционният съвет на ФЖМК от 2023 г. е в нов състав, избран от Факултетния съвет на ФЖМК (Протокол №7/09.03.2023 г.)⁵. През 2024 г. продължи ефективната си работа под председателството на декана проф. Веселина Вълканова и членовете проф. Венцислав Димов, проф. Николай Михайлов, проф. Светлозар Кирилов и доц. Милена Цветкова и секретар – Гриша Атанасов.

На 05.02.2024 г. Редакционният съвет публикува актуализиран редакционен документ на ФЖМК – „**ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОФОРМЯНЕ НА РЪКОПИСИТЕ ЗА ГОДИШНИКА НА ФЖМК**“⁶, които се отнасят както до Годишника, така и до научните сборници от конференции, от семинари и по проекти. Обновените изисквания са съобразени с новия международен стандарт за цитирането БДС ISO 690:2021, който ФЖМК специално закупи от Българския институт по стандартизация (БИС).

МЕЖДУНАРОДНИ СТАНДАРТИ ЗА ИЗДАТЕЛСКАТА, ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И УЧЕБНАТА ДЕЙНОСТ

За поддържане на високо качество на научната продукция и за целите на учебния процес, на изследователската и публикационната дейност на 02.07.2024 г. ФЖМК закупи от Българския институт по стандартизация (БИС) два международни стандарта БДС/ISO на обща стойност 292,42 лв., а именно:

- **БДС ISO 690:2021**_Насоки за библиографско позоваване и цитиране на информационни ресурси (Guidelines for bibliographic references and citations to information resources), публикуван на български език на 16.05.2024 г. (189 стр., формат PDF)

⁵ Редакционен съвет. Факултет по журналистика и масова комуникация, 2024. <https://fjmc.uni-sofia.bg/structure/management-and-authorities/redakcionen-svet>

⁶ Годишник. Факултет по журналистика и масова комуникация, 2024. <https://fjmc.uni-sofia.bg/science/annual>

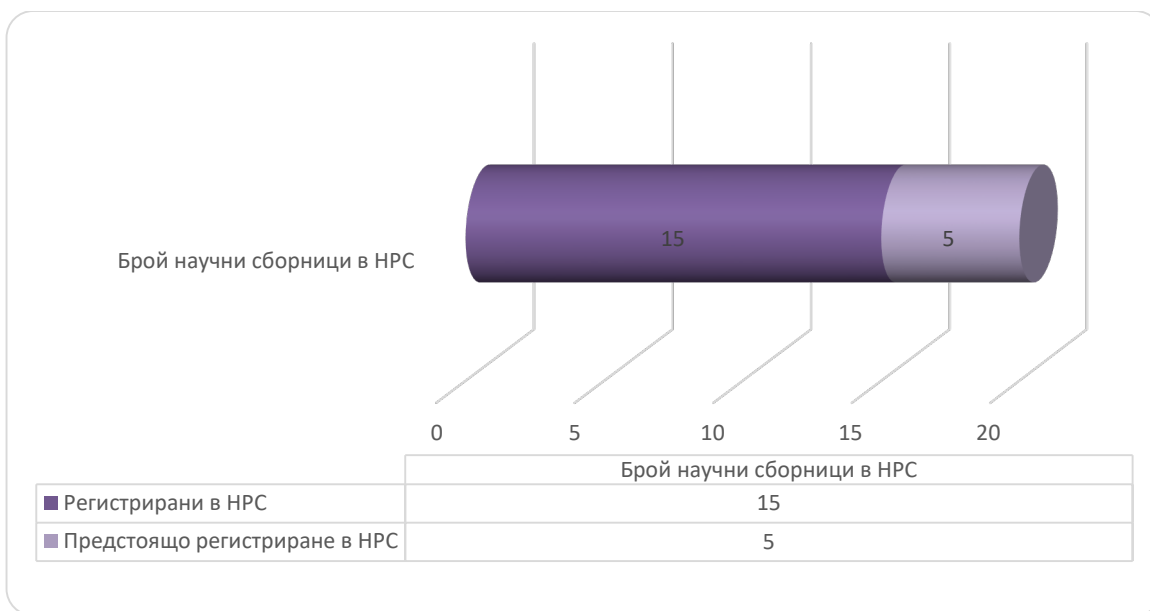
- **БДС EN 15707:2009** Анализ на печатните медии. Речник и изисквания към услугата (Print media surveys. Vocabulary and service requirements) (24 стр., формат PDF)

Тъй като статутът на стандартите БДС/ISO в целия свят е специфичен и силно рестриктивен относно режим на използване, закупените стандарти се съхраняват в Редакционния съвет и в библиотеката на ФЖМК под условие да не се мултиплицират по никакъв начин и да се четат само на екран.

НАУЧНИ СБОРНИЦИ В НАЦИОНАЛНИЯ РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК НА НАЦИД

В началото на 2024 г. в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране на НАЦИД (<https://nrs.nacid.bg/register>) бяха регистрирани всички **15 НАУЧНИ СБОРНИЦИ** на ФЖМК за **16 ГОДИНИ НАЗАД** – от 2007 до 2023 г. В началото на 2025 г. предстои регистрацията на още **5 НАУЧНИ СБОРНИКА**, издадени през 2024 г.

Регистрацията на научните сборници в този списък е нормативно изискване за признаване на статута „научно издание с научно рецензиране“ по ЗРАС и ЗВО за конкурсите за академично израстване, за защитата на дисертационните трудове, за акредитацията на специалностите и докторските програми, за атестирането на преподавателите и докторантите и за включването на хабилитираните преподаватели с наукометрични показатели в Регистъра на академичния състав на Република България (<https://ras.nacid.bg/dissertations-search>). Статия в регистриран в НРС сборник за покриване на Минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, по Правилника за прилагането му (ППЗРАСРБ) и Правилника на Софийския университет (ПУРПНСЗАДСУ) носи 10 точки на кандидатите за академична длъжност и 10 кредита на докторантите при годишното атестиране. Съответно, студия в регистриран в НРС сборник носи 15 точки на кандидатите за академична длъжност и 15 кредита докторантите.

Брой издадени от ФЖМК научни сборници в Националния референтен списък на НАЦИД (2007–2024)

ХРОНОЛОГИЧЕН СПИСЪК НА РЕГИСТРИРАНИТЕ В НАЦИД НАУЧНИ СБОРНИЦИ

1. Бизнес среда на книгата: Сборник с доклади от научния семинар по книгоиздаване, проведен на 23 ноември 2004 г. Във Факултета по журналистика и масова комуникация на Софийския университет "Св. Климент Охридски". Състав. Алберт Бенбасат, Веселина Вълканова, Петранка Филева. – София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2007. – 198 с. ISBN 978-954-07-2487-4
2. Viva vox: Юбилеен сборник в чест на професор Веселин Димитров. Състав. Константин Анзов, Снежана Попова, Тотка Монова. – София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2008. – 296 с. ISBN 978-954-07-2708-0
3. Книгоиздаване и медии: Сборник с доклади от научния семинар по книгоиздаване, проведен на 23 ноем. 2007 г. Във Факултета по журналистика и масова комуникация на СУ Св. Климент Охридски. Състав. Алберт Бенбасат. – София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2009. – 136 с. ISBN 978-954-07-2983-1
4. Книгата във виртуалния свят: сборник с доклади от научния семинар по книгоиздаване, проведен на 4 декември 2010 г. Във Факултета по журналистика и масова комуникация на Софийския университет "Св. Климент Охридски". Състав. Алберт Бенбасат. - София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2012. - 204 с. ISBN 978-954-07-3387-6

5. От Век на Век, от слово към слово: Сборник в чест на проф. дин Филип Панайотов. Състав. и науч. ред. Здравка Константинова, Милко Петров, Мария Дееничина. - София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2014. - 376 с. ISBN 978-954-07-3775-1
6. Радио, разказ, реч: Юбилеен сборник в чест на проф. д-р Снежана Попова. Състав. и науч. ред. Вяра Ангелова, Мария Нейкова, Жана Попова. – София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2014. – 283 с. ISBN 978-954-07-3814-7
7. Медии и комуникация: Юбилеен сборник 40 години Факултет по журналистика и масова комуникация. Състав. и науч. ред. Веселина Вълканова, Петранка Филева, Снежана Попова, Тотка Монова, Христо Кафтанджиев, Здравка Константинова, Чавдар Христов. – София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2016. – 428 с. ISBN: 978-954-07-4122-2
8. Книгоиздаване по време на криза: Сборник доклади от научния семинар по книгоиздаване, проведен на 20 и 21 май 2013 г. във Факултета по журналистика на Софийския университет "Св. Климент Охридски", посветен на 15-годишнината от създаването на специалността "Книгоиздаване". Състав. Алберт Бенбасат. – София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2016. – 352 с. ISBN: 978-954-07-4148-2
9. Communication management: Theory and practice in the 21st century: 12th Central and Eastern European Communication and Media Conference CEECOM 2019 from 19th to 21st June 2019, Sofia. Ed. board Vesselina Valkanova, Andreana Eftimova, Nikolai Mihailov, Teodora Petrova, Efrem Efremov, Kalin Kalinov. - Sofia: Sofia Univ. St. Kliment Ohridski. Fac. of Journalism and Mass Communication, 2020. - 490 с. ISBN: 978-619-7567-03-8; e-ISBN: 978-619-7567-04-5
10. Медии и комуникации: Научен сборник на докторанти от Факултета по журналистика и масова комуникация: Т. 1. Състав. и науч. ред. Веселина Вълканова, Андреана Ефтимова, Николай Михайлов, Теодора Петрова, Ефрем Ефремов, Мария Дееничина. - София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2020. - 392 с. ISBN: 978-954-07-4909-9
11. Комуникациите на XXI Век - иновации, предизвикателства и тенденции: Юбилеен сборник от конференция, посветена на 25-годишнината от създаването на катедра "Комуникация, връзки с обществеността и реклама", [6.11.2019 г., София]. Състав. Николай Михайлов. - София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2021. - 208 с. ISBN: 978-954-07-5396-6
12. Качествена журналистика и нова комуникационна среда: Международна научна конференция на ФЖМК, проведена в София на 29-30.10.2020 г. Ред. съвет Веселина Вълканова, Андреана Ефтимова, Ефрем Ефремов, Николай Михайлов, Теодора Петрова = Quality journalism and a new communication environment : International scientific

- conference of FJMC, held in Sofia on 29-30.10.2020. Ed. board Veselina Valkanova, Andreana Eftimova, Efrem Efremov, Nikolay Mihailov, Teodora Petrova. - София: Фак. по журналистика и масова комуникация СУ "Св. Климент Охридски", 2021. - 507 с. ISBN: 978-619-7567-07-6, e-ISBN: 978-619-7567-08-3
13. Медии и комуникации: Научен сборник на докторанти от Факултета по журналистика и масова комуникация: Т. 2. Състав. и науч. рег. Веселина Вълканова, Андреана Ефтимова, Ефрем Ефремов, Николай Михайлов, Теодора Петрова. - София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2022. - 296 с. ISBN: 978-954-07-5502-1
  14. Медийна грамотност: Класически и нови измерения: Международна научна конференция на ФЖМК, проведена на 28-29.10.2021 г. Състав. Веселина Вълканова, Андреана Ефтимова; Рег. съвет Веселина Вълканова, Андреана Ефтимова, Ефрем Ефремов, Николай Михайлов, Теодора Петрова = Media literacy: Classical and new dimensions : International scientific conference of FJMC, held on 28-29.10.2021. Ed. Veselina Valkanova, Andreana Eftimova; Ed. board Veselina Valkanova, Andreana Eftimova, Efrem Efremov, Nikolay Mihailov, Teodora Petrova. - София: Фак. по журналистика и масова комуникация на СУ "Св. Климент Охридски", 2022. - 396 с. ISBN: 978-619-7567-11-3
  15. Комуникацията и медиите на XXI век: Образователни и професионални предизвикателства: Международна научна конференция на ФЖМК, проведена на 27-28.10.2022 г. Състав. Веселина Вълканова, Николай Михайлов; Рег. съвет Веселина Вълканова, Венцислав Димов, Николай Михайлов, Светлозар Кирилов, Милена Цветкова = Communication and Media of the 21st Century: Educational and Professional Challenges: International Scientific Conference of FJMC held on 27-28.10.2022. Ed. Vesselina Valkanova, Nikolay Mihailov; Ed. board Vesselina Valkanova, Vencislav Dimov, Nikolay Mihailov, Svetlozar Kirilov, Milena Tsvetkova. – София: Фак. по журналистика и масова комуникация на СУ "Св. Климент Охридски", 2023. – 420 с. ISBN: 978-619-7567-15-1

СПИСЪК НА НОВОРЕГИСТРИРАНИТЕ В НРС НА НАЦИД НАУЧНИ СБОРНИЦИ

16. Медии и комуникации: Научен сборник на докторанти от Факултета по журналистика и масова комуникация. Т. 3. Състав. и науч. рег. Веселина Вълканова, Венцислав Димов, Николай Михайлов, Светлозар Кирилов, Милена Цветкова. – София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2024. – 310 с. ISBN: 978-954-07-5916-6 (print) (online) (т. 3)
17. Медийната среда в условията на дигитална промяна: Сборник от международния семинар "Dynamics of the Digital Transformation in the Media Environment", 15 май 2024 г. Състав. Николай Михайлов, Веселина Вълканова. – София: Факултет по журналистика и

масова комуникация, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, 2024. – 128 с. ISBN 978-619-7567-23-6 (pdf)

18. Съвременното книгоиздаване: Реалност, тенденции и прогнози: Национална научно-практическа конференция по повод 25-годишнината от създаването на специалност „Книгоиздаване“ във Факултета по журналистика и масова комуникация на СУ „Св. Климент Охридски“, 19–20 май 2023 г. Състав. Веселина Вълканова, Ефрем Ефремов; Науч. рец. Тотка Монова, Милена Цветкова, Георги Лозанов. – София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2024. – 312 с. ISBN: 978-619-7567-17-5
19. Комуникационен мениджмънт: Стратегическо създаване на комуникационни мениджъри: Научен сборник на специалност „Комуникационен мениджмънт“ във Факултета по журналистика и масова комуникация на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Състав. Веселина Вълканова, Мая Василева. Науч. рег. Милена Цветкова. – София: Фак. по журналистика и масова комуникация на СУ "Св. Климент Охридски", 2024. – 256 с. ISBN 978-619-7567-21-2 (твърда подвързия), ISBN 978-619-7567-22-9 (pdf)
20. Медиите и комуникацията: Трансформации и развитие в дигиталната ера: Международна научна конференция на ФЖМК, проведена на 27–28.10.2022 г. = Media and Communication: Transformations and Development in the Digital Age: International Scientific Conference of the FJMC, held on 26-27.10.2023. Състав. Веселина Вълканова, Николай Михайлов; Рег. съвет Веселина Вълканова, Венцислав Димов, Николай Михайлов, Светлозар Кирилов, Милена Цветкова = Ed. Vesselina Valkanova, Nikolay Mihailov; Ed. board Vesselina Valkanova, Ventsislav Dimov, Nikolay Mihailov, Svetlozar Kirilov, Milena Tsvetkova. – София: Факултет по журналистика и масова комуникация, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, 2024. ISBN 978-619-7567-24-3

Редакционният съвет вложи много усилия за отварянето на Годишника на ФЖМК към научната общност и за индексирането му в научните бази данни. Продължи практиката рецензентите на статиите и студиите да бъдат избирани на заседание на Редакционния съвет по компетентност в съответната научна област. Рецензирането на статиите, представени за публикуване в ГСУ, в сборниците на ФЖМК се извършва в съответствие със стандартите за оценка на постъпващите ръкописи чрез системата на двойнослепна проверка (double-blind peer review). При оценката на рецензентите водеща роля имат критериите:

- обхват на изследването,

- новост на изследваните проблеми,
- оригиналност, точност и яснота на резюмето, описващо съдържанието на статията,
- логика на структурата и последователност на изложението,
- адекватност на методологията,
- обоснованост на резултатите,
- доказване на тезата,
- приложимост на резултатите,
- обоснованост на изводите и заключенията,
- коректност и актуалност на цитиранията,
- точност и яснота на езика.

ИЗДАТЕЛСКИЯТ ПЛАН НА ФЖМК се съставя по предложения на катедрените съвети и се одобрява от Факултетния съвет ежегодно. Всяка година Издателският план предвижда публикуване на трудове на студенти и докторанти.

Включването на студенти и докторанти в съавторски научни публикации с преподаватели и в научни екипи на научноизследователски проекти е механизъм за формиране на публикационна и цитатна култура, на отговорност спрямо авторската етика и нетърпимост към научните измами.

ИЗДАТЕЛСКИЯТ ПЛАН НА ФЖМК ЗА 2024 г. Включва следните заглавия:

1. Книга „Социологията и проблемите на обществото“. Автор проф. г-р Светлозар Кирилов, обем 300 стр., тираж 500 бр.
2. Книга „Русия срещу Украйна – анатомия на Войната от 2022 г.“. Автор доц. г-р Светлозар Кирилов, обем 300 стр., тираж 500 бр.
3. Книга „Russia vs. Ukraine: The Anatomy of War of 2022“. Автор проф. г-р Светлозар Кирилов, обем 300 стр., тираж 500 бр.
4. Монография „Медийни функции и медийни ефекти“. Автор: доц. г-н. Мария Попова, обем около 300 стр., тираж 300 бр.
5. Книга с работно заглавие „Дезинформация в международните новини“. Автор: доц. г-р Ралица Ковачева, обем 300 стр., тираж 300 бр.

6. Книга с работно заглавие „Disinformation in International News“. Автор: доц. г-р Ралица Ковачева, обем 300 стр., тираж 300 бр.
7. Книга „Митологичното мислене за медийния преход“. Автор: проф. г-р Луливера Кръстева, обем 350 стр., тираж 300 бр.
8. Книга „Отношението между медиите и властта в България в периода между двете световни войни“. Автор: ас. Стоян Генов, обем 300 стр., тираж 300 бр.
9. Сборник с текстове на проф. Г. Боршуков, проф. Д. Тодоров и проф. Ф. Панайотов, обем 300 стр., тираж 300 бр.
10. Фотоалбум с работно заглавие „Хроники на Всекидневието“. Автори: гл. ас. г-р Антоан Божинов, проф. Росен Коларов, Николай Василев, обем 150 стр., тираж 350 бр.
11. Учебник „Журналистически жанрове“. Автор: проф. г-р Томка Монова, обем ок. 300 стр., тираж 300 бр.
12. Монография „Тоталният дискурс. Морфология на медиакратичното“. Автор: проф. г-р Томка Монова, обем ок. 200 стр., тираж 300 бр.
13. Ефективна комуникация на спортни събития. Автор: проф. г-р Ефрем Ефремов, обем ок. 200 стр., тираж 300 бр.
14. Студентска книга „Книгоиздаването и изкуственият интелект“. Съставител: г-р Георги Александров, обем 200 стр., тираж 300 броя.
15. Сборник „25 години специалност „Книгоиздаване“. Обем 200 стр., тираж 300 бр.
16. Учебни вестници. Тираж 300 бр.
17. Учебни списания. Тираж 300 бр.
18. Сборник от международна научна конференция „Media and Communication: Transformations and Development in the Digital Age“. Тираж 300 бр.
19. Годишник на ФЖМК – т. 32
20. Сборник статии на докторанти „Медии и комуникации“ – т. 4
21. Монография „Комуникационна теория на четенето“. Автор: доц. г-р Милена Цветкова, обем 400 стр., тираж: 300 бр.
22. Сборник „Нормативната рамка на BRITISH BROADCASTING CORPORATION (BBC)“. Автор: гл. ас. г-р Анета Милкова, 200 стр., тираж 300 бр.
23. Монография „Аудиовизуалното съдържание в медийните услуги и онлайн платформи“. Автор: гл. ас. г-р Анета Милкова, обем 200 стр., тираж 300 бр.
24. Монография „Иновации в комуникацията“. Автор: доц. г-р Мануела Манлихерова, обем 150 стр., тираж: 300 бр.
25. Монография „Новините в развитие“. Автор: доц. г-р Мая Василева, обем 200 стр., тираж 300 бр.
26. Монография „Комуникационен мениджмънт на факти и данни“. Автор: доц. г-р Мая Василева, обем 250 стр., тираж 300 бр.

27. Учебно помагало „Образът на Врага – предпоставки за създаване на медийни проекции“. Автор: доц. г-р Светлана Станкова, обем 250 стр., тираж 300 бр.
28. Монография „Стратегически комуникации и управление на съдържанието“. Автор: проф. г-р Теодора Петрова, обем 160 стр., тираж: 300 бр.
29. Монография „Маркетинг на медийно съдържание“. Автор: проф. г-р Теодора Петрова, обем 160 стр., тираж 300 бр.
30. „Комуникационен мениджмънт: теоретични и практически измерения в публичната сфера“. Автор: колектив, 300-350 стр., тираж 300 бр.
31. Монография „Медии, социални ценности и дезинформация“. Автор: доц. г-р Дяна Петкова, обем 250 стр., тираж 200 бр.
32. Монография „Комуникация при кризи“. Автор: доц. г-р Мила Серафимова, 250 стр., 300 броя;
33. Монография „Печатната реклама през социализма в България (1944-1989)“. Автор: гл. ас. г-р Никола Вангелов, 230 стр., 150 бр.;
34. Книга „Маркетингови комуникации в социалните мрежи“. Автор: гл. ас. г-р Никола Вангелов, 230 стр., 150 бр.;
35. Монография „Пропаганда и визуална комуникация в България (1944-1989)“ Автор: гл. ас. г-р Никола Вангелов, 150 стр., 150 бр.;
36. Монография „Рейтингови изследвания“. Автор: гл. ас. г-р Стилиа-Фелиси Паунова, 160 стр., 200 бр.
37. Книга „Звукова среда“. Автор: доц. г.н. Вяра Ангелова, обем 300 стр. и тираж 300 броя.
38. Книга „Грамофонната плоча в България като медия“. Автор: проф. г.н. Венцислав Димов, обем 300 стр. и тираж 300 броя.
39. Книга „Медийната музика“. Автор: проф. г.н. Венцислав Димов, обем 300 стр. и тираж 300 броя.
40. Книга „Медиите и културните трансформации в България след 1989 г.“. Автор: доц. г-р Орлин Спасов, обем 300 стр. и тираж 200 броя.
41. Книга „Информационно замърсяване и медийен боклук“. Автор: доц. г-р Орлин Спасов, обем 250 стр. и тираж 200 броя.
42. Книга „Методът на Вонегът – учебно помагало за сценарно майсторство и драматургичен анализ“. Автор: гл. ас. г-р Петър Айолов, обем 150 стр. и тираж 200 бр.
43. Книга „Радио- и телевизионните организации като творчески предприятия“. Автор: ас. Диляна Курковска, обем 200 стр. и тираж 300 бр.
44. Книга с работно заглавие „Телевизионни системи“. Автор: гл. ас. г-р Николай Колев, обем 200 стр. и тираж 300 бр.
45. Книга с работно заглавие „Преход на интервюто от телевизионна среда в дигитална платформа“. Автор: гл. ас. г-р Десислава Сотирова, обем 200 стр. и тираж 300 бр.
46. „Журналистика и комуникации: страсти и неволи“. Юбилеен сборник в чест на проф. г.н. Любомир Стойков. Председател на Инициативния комитет проф. г-р Ефрем Ефремов. Съставителство и научна редакция: проф. г-рн Милко Петров, проф. г-р Лулувера Кръстева,

проф. д-р Николай Михайлов. Отговорен редактор доц. д.н. Мария Попова, обем 300 стр., тираж 300 броя.

47. Сборник в чест на проф. д.с.н. Петранка Филева „Медии и журналистика. Професионалните стандарти между Властта и парите“. Научен редактор доц. д-р Бисер Златанов, обем 350 стр., тираж 200 броя.
48. „Българският Военен периодичен печат (1886 - 1944)“. Автор д.и.н. Иван Шипчанов, обем 630 стр., тираж 200 броя.

НАУЧНА ПЕРИОДИКА, ПРОДЪЛЖАВАЩИ ИЗДАНИЯ И СБОРНИЦИ С НАУЧНО РЕДАКТИРАНЕ

- По график в края на 2023 г. излезе от печат **ГОДИШНИКЪТ НА ФАКУЛТЕТА ПО ЖУРНАЛИСТИКА И МАСОВА КОМУНИКАЦИЯ, т. 31**. В него са публикувани текстовете на 8 автора, от които преподаватели, докторанти и доктори от академичната общност на ФЖМК. Това са изследователски студии и статии, чийто фокус са медийния плурализъм, ролята на социалните мрежи, бъдещето на образователните практики и др. Томът беше внимателно подготвен с усилията на рецензенти, редакционната колегия и редакторите на факултета.

Томът на Годишника, както и посочените по-году сборници на факултета са публикувани своевременно и се индексират от **THE CENTRAL AND EASTERN EUROPEAN ONLINE LIBRARY (CEEOL)** – онлайн платформа за индексирана научна периодика на страните от Централна и Източна Европа. Като стават част от дигиталния ресурс на тази влиятелна библиотека, която осигурява достъп до научни списания и електронни книги в областта на хуманитарните и социални науки, пълното съдържание на нашите научни издания се индексират автоматично от Google Scholar и десетки свързани електронни библиотеки по цял свят и стават достояние на широк кръг изследователи и чрез CEEOL.

- През юли 2024 г. излезе от печат **СБОРНИКЪТ „СЪВРЕМЕННОТО КНИГОИЗДАВАНЕ: РЕАЛНОСТ, ТЕНДЕНЦИИ И ПРОГНОЗИ“**, събрал докладите и изследванията на участниците в едноименната Националната научно-практическа конференция, организирана от Факултета по журналистика и масова комуникация на Софийския университет по повод 25-годишнината от създаването на специалност „Книгоиздаване“ във Факултета. Съдържанието на сборника под редакцията на проф. Веселина Вълканова и проф. Ефрем Ефремов е впечатляващо по своя обхват и съдържание – от традициите и новите предизвикателства пред книгоиздаването и образованието по книгознание и книгоиздаване, през комуникацията и трансформациите на книгата, до опазването на литературното наследство, четенето и читателите. Рецензенти на научния сборник са проф. д-р Тотка Монова, доц. д-р Милена Цветкова и доц. Георги Лозанов. Научни редактори – гл. ас. д-р Юлия Йорданова, д-р Георги Александров и ас. д-р Виктория Бисерова.
- През 2023 г. Редакционният съвет успя по график да издаде научния сборник **„КОМУНИКАЦИЯТА И МЕДИИТЕ НА 21 ВЕК: ОБРАЗОВАТЕЛНИ И ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА“**, съдържащ доклади от Юбилейната международна научна конференция „Комуникацията и медиите на XXI Век: образователни и професионални предизвикателства“, организирана от Факултета по журналистика и масова комуникация на 27 и 28 октомври 2022 г. Конференцията беше организирана и проведена със съдействието на академичните партньори – Университета във Вилнюс, Литва, Университета в Букурещ, Румъния, Университета в Ниш, Сърбия, Университета „Шота Руставели“ в Батуми, Грузия, и на медийните партньори – Българското национално радио и Българската телеграфна агенция. В изданието са включени статиите на близо 40 участници от университети и институции от различни държави.
- През 2024 г. излезе от печат и **СБОРНИКЪТ „МЕДИИ И КОМУНИКАЦИИ“**, том 3 - научен сборник на докторанти от Факултета по журналистика и масова

комуникация. Сборникът включва статии и студии на докторанти и млади учени, пряко свързани с професионалното направление 3.5. „Обществени комуникации и информационни науки“. Тематичният обхват е свързан с комуникацията и медиите на XXI век, образователните и професионални предизвикателства; ролята на социалните медии; стрийминг платформите и техните стратегически медиаморфози в контекста на интензивната конкурентна среда; насърчаването на четенето в дигитална среда и др. Чрез това продължаващо издание е предоставена е изключителна възможност на докторантите от ФЖМК да публикуват своите авторски научни изследвания от ранните години на докторантура. Текстове са рецензирани от новоизбрания Редакционен съвет на ФЖМК в състав: проф. д-р Веселина Вълканова (председател), проф. д.н. Венцислав Димов, проф. д-р Николай Михайлов, проф. д-р Светлозар Кирилов и доц. д-р Милена Цветкова. В изданието намират място 23 автори.

- Излезе от печат сборникът „КОМУНИКАЦИОНЕН МЕНИДЖМЪНТ. СТРАТЕГИЧЕСКО СЪЗДАВАНЕ НА КОМУНИКАЦИОННИ МЕНИДЖЪРИ“, отразяващ предизвикателствата на научното поле, развитието на най-новата специалност във ФЖМК през първите ù пет години и академичните резултати от работата на преподавателите с обучаващите се специалисти. Съставители на сборника са проф. д-р Веселина Вълканова и доц. д-р Мая Василева. Модерният дизайн на корицата и оформлението са на гл. ас. д-р Мая Стоянова. Автори в текста са изявени преподаватели, и комуникационни специалисти: Александър Христов, Ангел Ангелов, Анета Милкова, Богомила Колева, Веселина Вълканова, Денка Денчева, Ивайло Цолов, Лилия Райчева, Мануела Манлихерова, Мариета Рабохчийска, Мая Василева, Мая Стоянова, Милена Цветкова, Милко Петров, Никола Вангелов, Николай Колев, Олег Константинов, Светлана Станкова, Симеон Василев, Стефан Серезлиев, Теодора Петрова и Филип Петров.

- „МЕДИЙНАТА СРЕДА В УСЛОВИЯТА НА ДИГИТАЛНА ПРОМЯНА“ е сборник от международния семинар “Dynamics of the Digital Transformation in the Media Environment”, който издадохме през настоящата година. Съставители на сборника са проф. д-р Николай Михайлов и проф. д-р Веселина Вълканова. На 128 страници 11 автора споделят своите текстове, свързани с дигиталните медии и динамиката на съвременната публична сфера, нагласите към социалните медии, персонализираните новини, медийната консумация, предизвикателствата пред медиите в процеса на дигитална трансформация и др.
- Излезе от печат сборникът от Международната научна конференция на ФЖМК, проведена на 26 – 27 октомври 2023 г. „МЕДИЯ И КОМУНИКАЦИЯ: ТРАНСФОРМАЦИИ И РАЗВИТИЕ В ДИГИТАЛНА ЕРА“. На 392-те страници на сборника са поместени 33 текста на български и английски език. Съставители са проф. д-р Веселина Вълканова и проф. д-р Николай Михайлов, рецензенти: проф. д-р Симеон Василев, проф. д-р Ефрем Ефремов, проф. д.н. Венцислав Димов и проф. д-р Светлозар Кирилов.

КНИГИ НА ПРЕПОДАВАТЕЛИ ВЪВ ФЖМК

- В своята книга „АУДИТОРИЯ И ЖУРНАЛИСТИКА. СОЦИАЛНИ И КОМУНИКАЦИОННИ ПРОМЕНИ В ПОВЕДЕНИЕТО НА АУДИТОРИЯТА И ВИДОВЕТЕ ЖУРНАЛИСТИКА“ (2023) доц. д.н. Мария Попова предлага оригинален анализ на мултимедийната и мрежовата журналистика. Тя подробно и задълбочено разглежда мултимедийната журналистика, която създава богато медийно съдържание – аудио, видео, текст, изображения и др. Специален акцент е поставен върху новинарските пакети, които предлагат на съвременния потребител огромна по обем информация в различни медийни формати, които се изпращат до него през традиционни и дигитални медийни канали. Голямото разширяване на медийното поле изцяло променя работата в журналистическата редакция, създава условия за развитие на нови

журналистически професии, и налагане на екипна работа, която изисква и много по-високи професионални компетенции в дигиталната област, по-голяма комуникативност и интеракция.

- През 2023 г. излиза „ВИРУСЪТ НА ИНФОДЕМИЯТА СОЦИАЛНИ И МЕДИЙНИ ИЗМЕРЕНИЯ НА COVID-19“. Колективната монография със съставител проф. д-р Грета Дерменджиева е посветена на инфодемията по време на COVID кризата и е базирана на съвместно авторско анкетно проучване по проект към Фонд Научни изследвания на Софийския университет Св. Климент Охридски“. В научния колектив с ръководител проф. Дерменджиева участват и четирима от постдокторантите ѝ по онлайн журналистика – д-р Лора Симеонова, д-р Росица Славова, д-р Ваня Сухарова и д-р Зарина Василева, като всеки автор разглежда от различен аспект отражението на пандемията върху медийната среда, образованието и обществения живот като цяло.
- „КОПИРАЙТИНГ: СЪОБЩЕНИЯ ДО МЕДИИТЕ“ (2023) е първата монография на гл. ас. д-р Йордан Карапенчев. Една от основните цели на книгата е да въведе понятието копирайтинг официално в научния дискурс у нас, тъй като то вече има широка употреба в практиката. Йордан Карапенчев е преподавател в катедра „Комуникация, връзки с обществеността и реклама“ към Факултета по журналистика и масова комуникация на Софийския университет Св. Климент Охридски от 2022 г. и притежава дългогодишен опит като копирайтър и PR специалист.
- Монографията „МЕДИЙНА ЕКОСИСТЕМА. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА НА ТРАНСФОРМАЦИЯТА“ (2023) на проф. д-р Симеон Василев е опит за нова интерпретативна теория за същността на медийната трансформация. Медийната екосистема се разглежда като жив организъм, върху който влияние оказват обществените промени, предизвикани от дигитализацията и глобализацията. Централна тема на монографията е

ключовата роля на медийната екосистема за всички обществени системи и тяхното нормално функциониране.

- Книгата на гл. ас. д-р Ирина Гъркова „**БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ И ПОЛИТИЦИ: ВЗАИМНИ ВЛИЯНИЯ. ТОТАЛИТАРНИ И ПОСТТОТАЛИТАРНИ РЕЧЕВИ ПРАКТИКИ**“ (2024) има определен принос в изследванията по обществени комуникации и информационни науки, по медиазнание, пресжурналистика, политическа комуникация с ясно изведения тематичен и дискурсивен профил на политика и медии в широк темпорален обхват, със систематизациите на табуоудизирането в политическата комуникация през периода по авторски алгоритъм, с типологизациите си по категории, период, източник, адресат и послание на взаимоотношенията между медии и политици.
- В книгата „**ДИГИТАЛНИ МАРКЕТИНГОВИ КОМУНИКАЦИИ В СФЕРАТА НА ТУРИЗМА**“ (2024) на гл. ас. д-р Никола Вангелов са анализирани примери от практиката, като е поставен акцент върху дигиталната реклама. Разгледани са няколко социални мрежи и възможностите, които употребата им предлага, за да се задоволят постоянно нарастващите изисквания на потребителите на техните услуги или туристите.
- Никола Вангелов издава още една книга през тази година – „**ПЕЧАТНАТА РЕКЛАМА ПРЕЗ ПЕРИОДА НА СОЦИАЛИЗМА В БЪЛГАРИЯ (1944–1989) – ТЕОРЕТИЧНИ АСПЕКТИ И ИСТОРИЧЕСКО РАЗВИТИЕ**“ (2024). Предмет на изследването са промените, настъпили в рекламната комуникация, а обект са печатни периодични издания. Крайъгълният камък на изследването са проведеното емпирично проучване на реклами в български печатни периодични издания, както и сравнителният анализ между отделните периоди. Анализирани са над 7000 броя вестници и списания, а общият брой на рекламите в тях е почти 30 000.
- Изданието на проф. д.н. Ангелана Ефтимова „**МЕДИЕН ЕЗИК И СТИЛ: ТЕОРИЯ И СЪВРЕМЕННИ ПРАКТИКИ**“ (2024) представя съвременен лингвостилистичен преглед на огромното разнообразие от езикови употреби в медийната

сфера с акцент върху връзката между обществената езикова практика и медийния дискурс. В теоретичния модул на учебника се съдържа в синтезиран, практически приложим вид информация за всички езикови формации на съвременния български език.

- В монографията на проф. д-р Луливера Кръстева „МЕДИИ И СОЦИАЛНИ АЛЕРГИИ“ (2024) за първи път в изследователското поле се доразвива значително по-мощно и многоаспектно темата на проф. Минчо Драганов, въведена в българската социална психология през 1994 г., който разглежда пет забелязани най-разпространени алергии в нашето общество. В настоящото проучване въз основа на анализ на медийно съдържание е направена авторова систематизация на наблюдавани 30 социални алергии, типологизирани по времеви, съдържателен и ценностен признак като резистентни, новопоявили се, модифицирани и латентни. Изводите се базират на 12-годишно проучване и контент анализ на 44 851 публикации в 35 печатни и онлайн издания и в социални мрежи.

ПРЕМИЕРЕН КАЛЕНДАР

На 6 юни 2024 г. се състоя премиера на **СТУДЕНТСКАТА КНИГА „ОТ РЪКОПИС ДО АЛГОРИТЪМ“**. Книгата е резултат от занятията по дисциплината „Учебно издателство - майсторски клас 1 и 2“ с преподавател д-р Георги Александров. Аула Магна, ФЖМК. Представянето премина при голям интерес и с много активност от страна на аудиторията и на младите автори.

На 14 октомври се състоя представяне на сборника **„КОМУНИКАЦИОНЕН МЕНИДЖМЪНТ. СТРАТЕГИЧЕСКО СЪЗДАВАНЕ НА КОМУНИКАЦИОННИ МЕНИДЖЪРИ“**, реализиран в чест на 5-ата годишнина от създаването на специалността „Комуникационен мениджмънт“ във Факултета по журналистика и масова комуникация. На събитието присъстваха редица признати изследователи от сферата на медиите и комуникациите, преподаватели и докторанти. В дискусиите бяха разгледани предизвикателствата на

научното поле, развитието на най-новата специалност във ФЖМК през първите ù пет години и академичните резултати от работата с обучаващите се специалисти. Представянето протече в академичен тон и бе повод за част от присъстващите колеги да припомнят избрани моменти от старта на новата специалност, както и да акцентират върху ключови аспекти от публикуваните текстове. Самият сборник вече е достъпен освен като печатно издание и чрез онлайн базата на СЕЕОЛ, което създава предпоставки за по-добра международна видимост.

ЕЛЕКТРОННАТА БИБЛИОТЕКА „МЕДИИ И КОМУНИКАЦИИ“

На създадената в рамките на Научноизследователския портал на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ Електронната библиотека „Медии и комуникации“ (<https://research.uni-sofia.bg/handle/10506/781>) продължаваме да публикуваме качествени текстове, предоставени от докторанти, преподаватели и студенти.

В библиотеката също така продължаваме да публикуваме годишниците, докторантските поредици, и научните сборници на преподаватели, студенти и докторанти, както и сборниците от международните конференции на ФЖМК.

БИБЛИОТЕКА И ИНФОРМАЦИОННИ РЕСУРСИ

Деканското ръководство се стреми да попълва постоянно фонда на Библиотеката на ФЖМК. През отчетената година продължихме да споделяме възможности да се използват онлайн ресурси, предоставени от чужди бази данни. Нараства и грижата библиотечният фонд на ФЖМК да бъде попълван с нови заглавия в областта на медиите и комуникациите. Университета.

СТУДЕНТСКИ МЕДИИ

ФЖМК Всяка година публикува учебните медии на студентите от специалностите „Журналистика“ и „Книгоиздаване“. Те са творчески продукти,

създадени при практическите занятия в учебните редакции и майсторските класове. За отчетния период са издадени общо **3 заглавия** на учебни книги, списания и вестници.

СТУДЕНТСКА КНИГА

Студентите по книгоиздаване от втори курс във Факултета по журналистика и масова комуникация създадоха книгата „**ОТ РЪКОПИС КЪМ АЛГОРИТЪМ**“. Изданието е творческият резултат на дисциплината „Учебно издателство – майсторски клас – 1 и 2“ с преподавател г-р Георги Александров и е посветено на 50-годишнината от създаването на Факултета. Студентите се изявяват не само като автори, но извършват също редакторската обработка, графичното оформление и предпечатна подготовка. Освен студентите в книгата има още един автор – изкуственият интелект. Някои текстове експериментално са написани с използване на езиковия модел ChatGPT и са обособени в отделна част на сборника.

2.4. ДОКТОРАНТСКИ ПРОГРАМИ И ОБУЧЕНИЕ

2.4.1. ОБУЧЕНИЕ НА ДОКТОРАНТИТЕ

През учебната година 2023-2024 г. във ФЖМК са се обучавали общо **83** докторанти.

Докторанти, обучаващи се през учебната 2023-2024 г.	Редовно обучение	Задочно обучение	Самостоятелна подготовка
История и теория на журналистиката	15		
Пресжурналистика и книгоиздаване	19		2
Радио и телевизия	7		1
Комуникация, връзки с обществеността и реклама	17		3
Комуникация и аудиовизуална продукция	18		1
Общо:	76		7

Новоприетите докторанти през учебната 2023-2024 г. са **23** по следните научни специалности:

- Антропология на медиите
- Визуална комуникация
- Връзки с обществеността и комуникационно въздействие
- Електронни медии
- Комуникационен мениджмънт и маркетинг на съдържание
- Култура и медии
- Медиен език и стил
- Международна журналистика
- Онлайн журналистика и комуникация
- Онлайн комуникация
- Публикационни изследвания
- Теория на журналистиката и медиите

Отчислените докторанти през учебната 2023-2024 г. са **22**:

Докторанти, отчислени през учебната 2023-2024 г.	С право на публична защита
История и теория на журналистиката	6
Пресжурналистика и книгоиздаване	5
Радио и телевизия	0
Комуникация, връзки с обществеността и реклама	5
Комуникация и аудиовизуална продукция	6
Общо:	22

12 докторанти са защитили успешно своята докторска степен през 2023-2024 г.

Защитили докторанти през учебната 2023-2024 г.	Брой
История и теория на журналистиката	2
Пресжурналистика и книгоиздаване	2
Радио и телевизия	1
Комуникация, връзки с обществеността и реклама	3
Комуникация и аудиовизуална продукция	4
Общо:	12

Както се вижда от таблицата, отчислените с право на защита докторанти, както и защитилите докторанти са значителен брой за отчетния период. Тези данни показват сравнително висока резултатност на докторантското обучение във ФЖМК – над средната ефективност и успеваемост в рамките на СУ „Св. Кл. Охридски“.

Новоприетите докторанти са повече (за 2022 г. – 19), налице е увеличение на интереса към докторантските програми във ФЖМК.

2.4.2. НАУЧНИ СПЕЦИАЛНОСТИ ЗА ПРИЕМ НА ДОКТОРАНТИ В ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА „МЕДИИ И КОМУНИКАЦИИ“

На заседание на ФС на ФЖМК, проведено на 20 декември 2022 г., бяха одобрени докторантските специалности за учебната 2023/2024 г. Специалностите са съобразени със заложените в квалификационната характеристика на **АКРЕДИТИРАНАТА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА „МЕДИИ И КОМУНИКАЦИИ“** обучителни докторантски модули: комуникации и нови медии; журналистика и медии; социални медии; радио и телевизионна комуникация; публична комуникация; интеркултурна комуникация; комуникация на книгата; медийни изследвания в издателската индустрия; медийни и комуникационни изследвания на дизайна, маркетинга, рекламата; комуникационни аспекти на лингвистиката, реториката, семиотиката.

Научните специалности са **17**.

НАУЧНИ СПЕЦИАЛНОСТИ ЗА ПРИЕМ НА ДОКТОРАНТИ, БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ И ГРАЖДАНИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И НА ЕИП, ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2023/2024 Г.

№	Докторска програма по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки МЕДИИ И КОМУНИКАЦИИ
1.	Антропология на медиите
2.	Визуална комуникация
3.	Връзки с обществеността и комуникационно въздействие
4.	Електронни медии
5.	Интегрирани маркетингови комуникации
6.	Интеркултурна комуникация
7.	История на българската журналистика
8.	Комуникационен мениджмънт и маркетинг на съдържание
9.	Култура и медии
10.	Медиен език и стил
11.	Медиен мениджмънт и комуникация

12.	Международна журналистика
13.	Онлайн журналистика и комуникация
14.	Пресжурналистика
15.	Публикационни изследвания
16.	Спортна журналистика
17.	Теория на журналистиката и медиите

2.4.3. ДОКТОРАНТСКИ КУРСОВЕ

Докторантите на ФЖМК имат възможност да избират курсове с разнообразна тематика и насоченост. След решения на катедрите докторантските курсове бяха допълнени и обновени с нови предложения през отчетния период.

ДОКТОРАНТСКИ КУРСОВЕ ЗА УЧЕБНАТА 2023/2024 г.

КУРСОВЕ, ФОРМИРАЩИ АКАДЕМИЧНИ ЗНАНИЯ И КОМПЕТЕНЦИИ

Визуална комуникация	проф. г-р Веселина Вълканова
Виртуалност и информационна етика	проф. г-р Николай Михайлов
Връзки с обществеността – теория и практика	доц. г-р Мила Серафимова
Дигитални платформи и аудиовизуално съдържание	проф. г-р Теодора Петрова
Езиковата реалност: медиалингвистичен подход	проф. г.н. Андреана Ефтимова
Журналистическа етика и саморегулация	доц. г.н. Вяра Ангелова
Журналистическа и медийна теория	доц. г.н. Мария Попова
Кроскултурни изследвания	доц. г-р Дияна Петкова
Медиен дискурс, медиен анализ, медиакритика	проф. г-р Тотка Монова
Медийни социомодели, конструктивна журналистика	проф. г-р Луливера Кръстева
Социални обрати и медиен разказ	проф. г.н. Снежана Попова

КУРС ПО НАУЧНОТО НАПРАВЛЕНИЕ НА ДОКТОРАНТУРАТА

Бизнес култура	проф. г.н. Любомир Стойков
Българската журналистика и медии (1842-1944)	проф. г-р Здравка Константинова
Журналистика 3.0 – дигитални практики	проф. г-р Грета Дерменджиева
Медийна култура	проф. г.н. Любомир Стойков
Публичност и социална комуникация	проф. г-р Николай Михайлов
Радио и публики	проф. г.н. Снежана Попова

Светът, политиката, медиите	проф. д-р Мария Нейкова
Телевизионно програмиране в дигитална среда	проф. д-р Теодора Петрова
Трансмедийни комуникации – синергични аспекти	проф. д-р Христо Кафтанджиев

КУРС, ФОРМИРАЩ СПЕЦИФИЧНИ ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ЗНАНИЯ И КОМПЕТЕНЦИИ

Антропология на медийната музикална култура	проф. д-н Венцислав Димов
Дипломация и журналистика	проф. д-р Милко Петров
Жанрови форми за забавлението в телевизията	доц. д-р Жана Попова
Институционални ПР дефицити	проф. д-р Луливера Кръстева
Изкуство и журналистика	доц. д-н Мария Попова
Карикатурата в медиите	проф. д-р Здравка Константинова
Комуникации и мениджмънт на политическото лидерство	доц. д-р Симеон Василев
Медийните кризи на прехода	доц. Георги Лозанов
Мениджмънт на научните публикации	доц. д-р Милена Цветкова
Митологичните архетипи в комуникациите	проф. д-р Христо Кафтанджиев
Научно цитиране	доц. д-р Милена Цветкова
Национален имидж и медии	доц. д-р Дияна Петкова
ПР в дигиталната ера	доц. д-р Мила Серафимова
Развитие на рекламата до 1989 г.	проф. д-р Здравка Константинова
Раса, етнос и религия в мултикултурното общество	доц. д-р Светлозар Кирилов
Световни стандарти за дисертационен проект	доц. д-р Милена Цветкова
Социалистически телевизии	доц. д-н Вяра Ангелова
Социални нагласи и медии	проф. д-р Луливера Кръстева
Управление на комуникационни ситуации	доц. д-р Светлана Станкова
Югоизточна Европа в съвременните международни отношения	проф. д-р Мария Нейкова

2.4.4. ДОКТОРАНТСКИ НАУЧНО-ОБРАЗОВАТЕЛНИ ФОРУМИ

Станалият вече традиционен годишен общофакултетски **НАУЧНО-ОБРАЗОВАТЕЛЕН ДОКТОРАНТСКИ СЕМИНАР „МЕДИИ И КОМУНИКАЦИИ“** се проведе на 11 и 12 декември 2023 г. чрез платформата за видеоконференции Zoom. Докторанти от всички катедри на Факултета по журналистика и масова комуникация взеха участие в семинара с 10-минутни доклади. Докладите бяха свързани с актуалните им изследвания в областта на обществените комуникации и информационните науки, с методологиите и подходите при подготовката на дисертационните трудове

В словото си при откриването проф. д-р Веселина Вълканова, Декан на ФЖМК, напомни, че вече четвърта година Факултетът организира общофакултетски докторантски семинари, като обобщи целите на подобни научни форуми и акцентира върху идеята за създаване на традиция за периодични научни изяви на докторантите и апробиране на изследователски тези, за публикуване на изследователски резултати и сверяване на часовници по проблематиките в научното поле, в което редовните, задочни докторанти и докторантите на самостоятелна подготовка работят.

Четиридесет и един докторанти от всички категории на Факултета по журналистика и масова комуникация се представиха с доклади, свързани с докторантските им тези или с актуални изследвания в полето на обществените комуникации и информационните науки. Програмата на форума беше организирана в пет сесии:

- Съвременни аспекти на медиите и комуникациите,
- Политика, публичност, ценности,
- Комуникацията – традиционна и дигитална,
- Комуникация и комуникационни индустрии,
- Журналистика, комуникация, история.

Дискусиите бяха модерирани от авторитетни хабилитирани преподаватели от ФЖМК. Текстовете от докладите, представени на Семинара, се публикуват в СПЕЦИАЛНО СЪЗДАДЕНА ПОРЕДИЦА ОТ ДОКТОРАНТСКИ СБОРНИЦИ „МЕДИИ И КОМУНИКАЦИИ“. Излезе третият том от тази поредица, в който са включени одобрените текстове от Семинара.

Семинарът е част от задължително-избираемите докторантски курсове в учебния план за втората и третата докторантска година. Участието в него носи 5 кредита и се удостоверява със специално изработени Сертификати, подписани от декана.

2.4.5. СРЕЩА С ДОКТОРАНТИТЕ НА ФЖМК

Всички редовни, задочни докторанти и докторанти на самостоятелна подготовка от докторската програма „Медии и комуникации“ бяха поканени на среща с декана и деканското ръководство на ФЖМК на 15 април 2024 в платформата Zoom. Деканът на факултета проф. Веселина Вълканова приветства докторантите и подробно и задълбочено обясни спецификата на докторантското обучение във ФЖМК, начина на комуникация с преподаватели и научни ръководители, задълженията на докторантите, както и описа детайлно процеса на учение и подготовка за придобиване на ОНС „доктор“.

Поканени бяха ръководителите на катедри и научните ръководители от ФЖМК. Срещата е обърната към новозачислените докторанти, спечелили конкурсите, обявени за нуждите на Факултета по журналистика и масова комуникация, но каним и колежите, които работят във втора и трета докторантска година. На срещата присъстваха проф. Николай Михайлов, заместник-декан по научноизследователската дейност и докторските програми, и колеги научни ръководители и хабилитирани преподаватели. Присъстваха и новоприетите докторанти, и докторантите във втора и трета година на обучението си, които зададоха въпроси, засягащи както научноизследователската и учебна работа, така и административните правила.

Целта на събитието беше да се обсъдят учебният и административният цикъл на обучението в докторската програма на ФЖМК. За улеснение на докторантите и техните научни ръководители се представи **РЪКОВОДСТВОТО ЗА ДОКТОРАНТИ В ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА „МЕДИИ И КОМУНИКАЦИИ“** ВЪВ ФАКУЛТЕТА ПО ЖУРНАЛИСТИКА И МАСОВА КОМУНИКАЦИЯ на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

2.4.6. ИЗДАНИЯ НА ДОКТОРАНТИТЕ

Издаден е **ТОМ 3** на от докторантската поредица „МЕДИИ И КОМУНИКАЦИИ“, замислен от **РЕДАКЦИОННИЯ СЪВЕТ НА ФЖМК** и засягащ широк кръг от тематични и изследователски полета като: медийната грамотност; инструментариумите на маркетинговата комуникация; източниците на информация и тяхното качество;

Визуалната комуникация в медиите и във връзките с обществеността; теорията, историята и практиките на пбблик рилейшънс; иновациите в дигиталния маркетинг; типологията на книгата и историята на българското книгоиздаване; профилите в пресжурналистиката и в онлайн журналистиката; отношенията гражданска – професионална журналистика.

Текстовете са разгледани на заседания на Редакционния съвет на ФЖМК, рецензирани са анонимно и прецизно са редактирани докторант Денка Данчева. Сборникът е отпечатан и разпространен през май 2024 г. Изказваме благодарност на гл. ас. д-р Мая Стоянова за дизайна на поредицата, както на Университетското издателство „Св. Кл. Охридски“ за коректното партньорство с Редакционния съвет на ФЖМК

Докторантите на ФЖМК имат и други възможности за публикуване на изследванията си – в официалното научно списание на Факултета – Годишника на СУ, както и в трите електронни научни списания – „NewMedia 21“, „Медиаалог“ и „Медии и език“ – които са отворени към младите ни колеги.

2.4.7. НАЦИОНАЛНА НАУЧНА ПРОГРАМА

„МЛАДИ УЧЕНИ И ПОСТДОКТОРАНТИ - 2“

Конкурсната сесия по програмата „Млади учени и постдокторанти – 2“ за миналата академична година 2023/2024 г. година приключи успешно. Всички решения по конкурса бяха предоставени на МОН и проверката не установи административни несъответствия. Документацията беше оценена като отлично подготвена от страна на отдел Научна и проектна дейност на СУ, вследствие на което не се налага ФЖМК да връща неправомерно усвоени средства в държавния бюджет.

ФЖМК и тази година изпълнява ангажимента си по Национална научна програма „Млади учени и постдокторанти“ за 2024 г., като обяви на интернет страницата си

[КОНКУРС ЗА ИЗБОР НА МЛАДИ УЧЕНИ И ПОСТДОКТОРАНТИ.](#)

Настоящата процедура има значителни промени и нови изисквания на всички етапи от изпълнението и реализацията ѝ. Комисия, назначена със заповед на Ректора в състав: проф. д-р Николай Михайлов – председател, проф. д-р Ефрем Ефремов, проф. д-р Светлозар Кирилов, проф. д-р Симеон Василев, доц. д-р Светлана Станкова, ас. Благовест Илиев, докт. Нина Стоилова и бенефициент Йотка Панчева въз основа на вътрешни правила и процедура за избор на млади учени и постдокторанти и на механизъм и правила за прозрачен конкурсен подбор на кандидатите за участие в Национална програма „Млади учени и постдокторанти“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ се ангажира с тазгодишната сесия и проведе процедурата съобразно изискванията .

Съобразно сумата, отпусната за ФЖМК, бяха обявени:

- **ШЕСТ ПОЗИЦИИ В КАТЕГОРИЯТА „МЛАДИ УЧЕНИ“** – за длъжността „изследовател R1“ на срочен трудов договор на 4-часов работен ден за 6 месеца (01 септември 2024 – 01 март 2025 г.) с възнаграждение от 600 лв. Кандидатите не могат да са на основен трудов договор в СУ, тъй като позицията е за новоназначен млад учен;
- **ТРИ ПОЗИЦИИ В КАТЕГОРИЯТА „ПОСТДОКТОРАНТИ“** – за длъжността „признат изследовател R2“ – две на срочен трудов договор на 4-часов работен ден (или на допълнителен трудов договор/допълнително споразумение) за 6 месеца с основно брутно възнаграждение от 800 лв. и една на срочен трудов договор на 4-часов работен ден (или на допълнителен трудов договор/допълнително споразумение) за 6 месеца с основно брутно възнаграждение от 1000 лв., тъй като спечелилият кандидат не е на основен трудов договор в СУ.

Участваха 10 проектни предложения. Допуснати до участие в конкурса бяха всички кандидати. На 25.07. 2024 г. комисията се събра и приложи процедурата, която макар и сложна, беше изключително прозрачна, а членовете на комисията спазиха станалите вече традиционни за конкурса критерии за обективност. Комисията разгледа всички получени проектни предложения, 10 на брой – 6 за позицията млад учен и 4 броя за позицията постдокторант, която съобразно изискванията изисква докторска степен.

След спазване на всички стъпки в процедурата, анализ на проектните предложения бяха обявени за спечелили следните кандидатури:

„ИЗСЛЕДОВАТЕЛ R1“

1. Ивета Венелинова Йорданова
2. Митьо Маринов Митев
3. Неделина Мирославова Петкова
4. Кристина Христова Юркова
5. Елеана Николаева Генчева
6. Леда Владимирова Цветкова

„ПРИЗНАТ ИЗСЛЕДОВАТЕЛ R2“

1. Ирина Владимирова Николова-Гъркова
2. Лора Пенева Метанова
3. Цветелина Алексеева Джамбазова

Всички обявени позиции бяха усвоени. Съгласно изискванията на МОН и Правилата на Софийския университет резултатите от конкурса бяха обявени, като се формулираха мотивите за избора на кандидатите в конкурса. По този начин се защити прозрачността на процедурата, а и всеки от кандидатите беше информиран детайлно за добрите страни или за пропуските в проектното си предложение и изобщо в конкурсната документация, която е подал.

При обявяването на резултатите беше спазен Законът за защита на личните данни чрез използването на входящите номера на проектните предложения. Според новите правила на процедурата по избор председателят на комисията проф. Н. Михайлов участва в общо гласуване с останалите председатели на факултетни комисии, в което предложените кандидатури от ФЖМК бяха потвърдени.

2.5. ОБУЧЕНИЯ ЗА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ – ПРЕПОДАВАТЕЛИ И ДОКТОРАНТИ

В периода януари-октомври 2024 г. преподаватели и докторанти от ФЖМК участваха в около **20 ОБУЧИТЕЛНИ СЕМИНАРА И УЕБИНАРА НА НАУЧНИ И ПРОФЕСИОНАЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ**, сред които Transform4Europe, EURAXESS, Enago Academy, Editage Insights, ILA (International Literacy Association), EASE (European Association of Science Editors), AJE (American Journal Experts), SAGE Publishing и др.

ХРОНОЛОГИЧЕН СПИСЪК НА ОБУЧЕНИЯТА

1. Webinar: Editage Insights: Decoding the Art of Graphical Abstracts: Webinar, conducted by Dr. Oliver Grünvogel, 30.01.2024. Certificate of Participation. Webinar URL: <https://www.airmeet.com/e/60a78350-a494-11ee-8bec-c99235daf563?code=db0a18aa-6dd5-4b25-959b-a3adc6bbd8c5>. Editage: <https://www.editage.com/insights/events>
2. Webinar: Enago Academy and Trink AI: Using AI for Plagiarism Prevention and AI-Content Detection in Academic Writing, 03.04.2024. Certificate of Participation Webinar URL: <https://www.trinka.ai/webinars/using-ai-for-plagiarism-prevention-and-ai-content-detection-in-academic-writing>.
3. Уебинар СУ: Обучение за работа с платформа Early Birds, Докторантски център СВ. Климент Охридски, 04.04.2024 г. <https://su.b-smart.tech/bg/module1>; Webinar URL: <https://us02web.zoom.us/j/84239558336>
4. Семинар СУ: Реферирание и индексирание на научни издания и публикуване на материали в Scopus и Web of Science – често срещани казуси. Лектори Николай Кънчев, Мирейа Гуардинго, ръководител на редакционния отдел на „Кларувейт“. Университетското издателство, 10.04.2024. <https://www.facebook.com/unipressbg/posts/917241660408689>; https://www.unisofia.bg/index.php/bul/layout/set/print/novini/novini_i_s_bitiya/seminar_referirane_i_indeksirane_na_nauchni_izdaniya_i_publicuvane_na_materiali_v_scopus_i_web_of_science_chesto_sreschani_kazusi
5. Уебинар СУ: Transform4Europe: How to make science more engaging and sociable? T4EU Training Experiences Sharing Session, 15.04.2024. <https://elearn.unisofia.bg/mod/forum/discuss.php?id=82805>. Webinar URL: <https://mokymosiakademija.vdu.lt/naujienos/1731>
6. Уебинар СУ: EURAXESS project - ERA TALENT Platform Webinar on 'Open science and IPR', 23.04.2024. Webinar URL: <https://www.euraxess.gr/greece/events/euraxess-project-era-talent-platform-webinar-open-science-and-ipr-0#details>
7. Webinar: SAGE Publishing: How to Do Research and Get Published - How to write and structure an article's front matter, 26.06.2024. Certificate of Attendance. Webinar URL: <https://uk.sagepub.com/en-gb/eur/how-to-do-research-and-get-published-webinar-series>
8. Webinar: EASE and AJE: Structuring your manuscript. EASE (European Association of Science Editors) and AJE (American Journal Experts), United States, 18.07.2024. Certificate of Attendance. Webinar URL: <https://www.gotostage.com/channel/1b977a29c7fa45248c7ae3a80a0c4ec0/recording/fd1d6cc2aeac41f8ada660cb943f26f0/watch?source=CHANNEL>
9. Webinar: AJE (American Journal Experts): The Unruly PhD: Live Webinar with Rebecca Peabody, AJE Webinar Series, American Journal Experts, United States, 28.08.2024. Certificate of Attendance. Webinar URL: <https://www.gotostage.com/channel/1b977a29c7fa45248c7ae3a80a0c4ec0/recording/310d34c2fd8840219523a70c7c9de2bf/watch?source=CHANNEL>
10. Webinar: ILA: The Role of The Role of Social-Emotional Learning (SEL) in Enhancing Literacy Development. ILA (International Literacy Association), Newark, DE, 13.09.2024. Letter of Attendance. Webinar URL: <https://ila.digitellinc.com/live/213/page/1523>

11. Уебинар СУ: Transform4Europe: Artificial Intelligence tools in practice. Lecturer Senior Assistant Professor Albena Antonova, 25.09.2024. <https://elearn.uni-sofia.bg/mod/forum/discuss.php?d=86182>. Webinar URL: <https://transform4europe.eu/professional-development-training-for-academic-and-non-academic-staff>
12. Уебинар СУ: Transform4Europe: Artificial Intelligence Tools for Innovative Teaching. Lecturer Augustinas Balaišis, Vytautas Magnus University, 27.09.2024. <https://elearn.uni-sofia.bg/mod/forum/discuss.php?d=86182>. Webinar URL: <https://transform4europe.eu/professional-development-training-for-academic-and-non-academic-staff>
13. Виртуален кариерен център за преподаватели: Проучване за чуждоезикови обучения по английски, немски, испански и френски език за академичния и административен състав на Софийския университет, 31.07.–15.09.2024 г. <https://elearn.uni-sofia.bg/mod/forum/discuss.php?d=85937>; Анкета: <https://elearn.uni-sofia.bg/mod/questionnaire/view.php?id=1461313>

-- -- --

В заключение може да се отбележи, че Факултетът по журналистика и масова комуникация през отчетния период продължава да се утвърждава като важен образователен, научен и изследователски център. В него се провеждат проучвания в областта на медиите и комуникацията с висока практическа, теоретична и методологическа стойност, подготвят се докторанти по различни специалности от докторската програма на Факултета и се публикуват значими академични трудове. Факултетът е домакин и организатор на научни форуми в национален и международен план с участието на изявени учени и практики в областта на комуникационното знание.

В резултат на изложените данни за отчетния период и представеното актуално състояние на дейностите в него, можем да заключим, че:

- Усилията на деканското ръководство са насочени изцяло към утвърждаването на Факултета по журналистика и масова комуникация като един от водещите в страната в областта на изследванията, публикационната активност и докторантското обучение по професионалното направление и че мисията му е да продължи да се развива възходящо като част от българската академична общност със значим принос в общеевропейското образователно, научно и публикационно пространство.
- Научноизследователската и публикационна дейност във Факултета е на много високо равнище, което се отразява положително на качеството на обучението в него. Създадената академичната среда във Факултета по журналистика и масова комуникация стимулира изследователската и публикационна активност, както и стремежа към придобиване на по-висока квалификация на преподавателската колегия чрез участия в различни обучения, научни форуми, семинари.

- Във Факултета по журналистика и масова комуникация са създадени подходящи условия за провеждане на пълноценно обучение на докторанти, което включва всички необходими условия за успешно изпълнение на индивидуалните им планове, включително организиране на докторантски семинар, докторантски курсове, осигуряване на възможности за публикации и др.

Във всички посочени области развитието е във възходяща насока – в края на отчетния период можем да споделим значителен ръст на научноизследователската, проектната дейности и на публикационната активност на колегията от Факултета по журналистика и масова комуникация.

III. МЕЖДУНАРОДНА И ПРОЕКТНА ДЕЙНОСТ

Сред основните приоритети на международната и проектната дейност на ФЖМК са:

- Развитие на международните партньорства и членства на ФЖМК;
- Организиране на международни конференции и споделяне на научни резултати с международната общност;
- Постигане на по-голяма видимост на резултатите от научната дейност в световните бази данни;
- Развитие на преподавателската и студентската мобилност;
- Стимулиране на предлагането на избираеми и факултативни курсове на чужди езици за привличане на по-голям брой „Еразъм“ студенти и докторанти.
- Развитие и по-пълно използване на възможностите на програмата „Еразъм“ за обмен не само на студенти, но и на докторанти от различните специалности.
- Изграждане на добри връзки с външни партньори – фондации, институти, културни и обществени организации.

3.1. МЕЖДУНАРОДНИ ЧЛЕНСТВА И ПАРТНЬОРСТВА НА ФЖМК

В периода октомври 2023 – септември 2024 г. ФЖМК продължи успешните си партньорства с редица международни организации. Съществуващата партньорска мрежа бе разширена и с включването на Факултета по журналистика и масова комуникация в мрежа по ПРОГРАМА СЕЕПУС III.

ФЖМК КАТО ЧАСТ ОТ КОНСОРЦИУМ В МРЕЖАТА СЕЕПУС

В началото на 2024 г. с подкрепата на Факултетния съвет Деканът на ФЖМК проф. д-р Веселина Вълканова и ресорният зам.-декан доц. д-р Калин Калинов осигуриха административно процедурата по включването на ФЖМК в консорциум от университети по програма СЕЕПУС III. Проектът „SK-1914-01-2425 MEDIA IN TRANSITION /TRANSITION IN MEDIA“ бе подаден в срок и получи одобрение за финансиране.

Проектът осигурява допълнителни възможности за мобилност на преподаватели, докторанти и студенти сред партньорските университети. Очаква се ФЖМК да реализира първите си обмени в рамките на консорциума през академичната 2024/2025 г. Това е пилотно участие на факултета в програма СЕЕПУС III. Водеща организация в инициативата е Университетът „Константин Философ“ в Нитра, Словакия. Партньори по проекта освен ФЖМК са:

- Факултетът по журналистика, информация и книгоиздаване на Университета във Варшава, Полша;
- Факултетът по журналистика и комуникационни науки на Университета в Букурещ, Румъния;
- Департаментът по комуникации и медийни изследвания на Университета в Печ, Унгария;
- Институтът за комуникация и журналистика на Карловия университет, Чехия;

- Департаментът по маркетингови комуникации на Tomas Bata University, Чехия;
- Факултетът по журналистика и комуникационни науки на Молдовския държавен университет, Молдова;
- Департаментът по комуникационни науки на University College Veder, Албания;
- Институтът по фолклор на Университета „Св. св. Кирил и Методий“ в Скопие, Северна Македония;
- Департаментът по медии, журналистика и социална комуникация на Университета за информационни технологии и мениджмънт в Жешов, Полша;
- Факултетът по хуманитарни и социални науки на Университета в Тузла, Босна и Херцеговина;
- Факултетът по политически науки на Университета в Загреб, Хърватска.

ПАРТНЬОРСТВО С БАТУМСКИЯ ДЪРЖАВЕН УНИВЕРСИТЕТ „ШОТА РУСТАВЕЛИ“

След проведените първоначални разговори и обмен на опит между екипи на двете висши училища през 2022 г. партньорството бе продължено.

След ПОСЕЩЕНИЕТО НА ДЕЛЕГАЦИЯ ОТ БАТУМСКИЯ ДЪРЖАВЕН УНИВЕРСИТЕТ „ШОТА РУСТАВЕЛИ“ ПОД РЪКОВОДСТВОТО НА ПРОФ. ИНГА ШАМИЛИШВИЛИ В София под домакинството на ФЖМК за споделяне на български опит за изграждане на капацитет на Батумския държавен университет „Шота Руставели“ се състоя започна обмяната на опит и научен обмен между двата университета. Батумския държавен университет „Шота Руставели“ е академичен партньор на ФЖМК в организирането и провеждането на Международната научна конференция на ФЖМК „КОМУНИКАЦИЯТА И МЕДИИТЕ НА XXI ВЕК: ОБРАЗОВАТЕЛНИ И ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА“; грузински представители участват в научния комитет на конференцията.

Проф. Веселина Вълканова и доц. Светлана Станкова взеха участие в пленарната сесия и в панел, посветен на медиите, на INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE „HUMANITIES IN INFORMATION SOCIETY – IV“ на Университета в Батуми. По време на

посещението на екипа от ФМЖМ бяха обсъдени възможностите за бъдещо сътрудничество с Държавния университет „Шота Руставели“. Впоследствие, заедно с международните отдели на двата университета, бе подготвен проект на договор за двустранно сътрудничество в областта на комуникациите, журналистиката и медиите. Договорът включва участие в съвместни изследователски проекти, конференции, срещи и семинари, обмен на образователна, научна и методологическа библиография, както и преподавателска (входяща и изходяща), и студентска (входяща и изходяща) мобилност.

През отчетната академична година ФЖМК посрещна група студенти от Батумския университет и подпомогна тяхното включване в академичния график на студентите по журналистика, а впоследствие гл. ас. д-р Николай Колев взе участие в преподавателски обмен между двата университета.

Продължават усилията на деканското ръководство за осигуряване на устойчивост на взаимодействието с Батумския държавен университет и възможност за нови обмени на гост-лектори през настоящата и следващите академични години.

3.2. СЪТРУДНИЧЕСТВО С ЕВРОПЕЙСКИТЕ АСОЦИАЦИИ

EJTA (EUROPEAN JOURNALISM TRAINING ASSOCIATION)

В периода 2023-2024 г. ФЖМК продължи последователно да развива сътрудничеството с водещи международни професионални и научни организации. Членството ни в европейските асоциации EJTA, EURERA и ECREA даде възможност на колегията да бъде редовно информирана за всички събития и инициативи в рамките на широката академична мрежа, изградена от трите европейски организации.

В началото на академичната 2023-2024 година ФЖМК се присъедини като партньор към инициативата на EJTA, посветена на европеизацията на образованието по журналистика и комуникации чрез проекта **COPE (COVERING COHESION POLICY IN EUROPE)**, ръководен от института по международна журналистика Ерих-Брост към университета в Дортмунд. Образователният ресурс, създаден в рамките на проекта, има за цел да помогне на студентите по журналистика да разберат политиките в Европа и да използват съответните данни и източници. Поради тази причина бе разработена специална платформа MOOC COPE, където се предлага интерактивното учебно съдържание на всички езици на ЕС в 14 тематични модула. Има специален акцент върху избрани модули, така наречените „локални прозорци“, които предлагат допълнително специфично за страната съдържание за ЕС.

През април модулите бяха успешно тествани сред нашите студенти от специалностите Журналистика, IV курс и Комуникационен мениджмънт, III курс. След методическото приключване на проекта през юни 2024, целият наличен ресурс е достъпен свободно онлайн на адрес: <http://cope-journalism.eu/mooc/>. Заслуга за осъществяването на цялата методика, съдържание и тестване на български език имат проф. Веселина Вълканова, гл. ас д-р Мая Стоянова, д-р Цветелина Джамбазова и доц. Мануела Манлихерова.

Като член на ЕЈТА за втора поредна година ФЖМК бе привлечен като партньорски университет в **СМЕСЕНА ИНТЕНЗИВНА ПРОГРАМА (VIP)**, нов формат на мобилност по Еразъм+. Всеки VIP модул съчетава онлайн обучение с кратък период на физическа мобилност в рамките на една седмица, в която се организира съвместно обучение с участието на три и повече университета. Така в края на летния семестър 4 студенти от специалността журналистика, IV курс, участваха в програмата „Европейски избори 2024“, проведена в Брюксел и Антверпен. Българските студенти заедно със своите колеги от Испания, Финландия, Белгия и Грузия изследваха нагласите на младите европейци непосредствено преди гласуването за Европейски парламент, проведоха множество интервюта и анкети, работиха на терен в Европейските институции.

Заедно с това продължи участието на наши студенти в проверката на изявления по теми на европейския вот като част от обучителния проект на ЕЈТА **EUFACHECK.EU**. През обучителния модул на ЕЈТА миналата година преминаха 25 студенти на ФЖМК, които изготвиха проверки на факти, анализи и блогове. На сайта на <https://eufactcheck.eu/> бе публикуван анализът на видеоматериала “Bulgaria in the EU” by the YouTube channel EU Made Simple”, изготвен от Димитър Митев, Ивайло Стефанов, Радослав Богоев, Алекс Влахов – <https://eufactcheck.eu/blogpost/bulgaria-in-the-eu-by-the-youtube-channel-eu-made-simple/>

Публикуван беше и аналитичният материал: „EU makes significant progress on gender equality ahead of the upcoming elections“ на Мариана Благоева и Лара Владимирова – <https://eufactcheck.eu/factcheck/eu-makes-significant-progress-on-gender-equality-ahead-of-the-upcoming-elections/>.

Членството в ЕЈТА предоставя на нашата академична общност възможност да следи актуалните въпроси на образованието по журналистика чрез онлайн организираните срещи #EJTAlks. Един от най-дискутираните въпроси за миналата година бе свързан с дигитализацията на работата на журналистите и как това рефлектира върху подготовката на студентите по журналистика и комуникации.

ECREA (EUROPEAN COMMUNICATION RESEARCH AND EDUCATION ASSOCIATION)

Членството в Европейската асоциация за изследвания и образование в областта на комуникациите продължава да предоставя информация ежеседмично за европейския академичен календар. Колегията от ФЖМК почерпи опит от редица изследователски колективи, получавайки най-актуалната информация за всички значими научни форуми.

ФЖМК се възползва от възможността да популяризира своите научни международни събития за поредна година. Чрез анонсиране на информация за традиционната вече международна конференция в информационния бюлетин на асоциацията за поредна година, факултетът стана видим за научната общност от широката европейска академична мрежа и затвърди позицията си като активен участник в информационния обмен на международната академична мрежа.

EUPRERA (EUROPEAN PUBLIC EDUCATION AND RESEARCH)

Чрез EUPRERA (EUROPEAN PUBLIC EDUCATION AND RESEARCH) факултетската изследователска общност има възможност да следи тенденциите в областта на връзките с обществеността и стратегическите комуникации. И през миналата година ежеседмично чрез информационния бюлетин на EUPRERA колегите имаха възможност да се запознаят с изследванията на водещи научни звена в сферата на комуникациите.

През 2023-2024 година EUPRERA предостави поредица от срещи в дигитален формат със световни експерти чрез специални интервюта, които можеха, както да се прочетат, така и да се гледат. Чрез информационния ресурс, предоставян от асоциацията, колегията проследи и оформилите се мрежови академични общества в рамките на EUPRERA, посветени на образованието, жените в ПР, новостите във връзки с обществеността, социалната отговорност и устойчивост, стратегическите комуникации в здравеопазването, дигиталната трансформация, европейската мрежа за история на връзки с обществеността.

3.3. ЕРАЗЪМ МОБИЛНОСТ И ПРАКТИКИ

Факултетът продължава да развива международното си присъствие в областта на образованието като изпраща и приема студенти и преподаватели по програма „Еразъм“.

За да улесни администрирането и да насърчи обмена на студенти по програма „Еразъм“, ръководството на ФЖМК изготви актуализирана **ПРОЦЕДУРА ЗА ПРИЗНАВАНЕ НА ОЦЕНКИТЕ ОТ ИЗПИТИТЕ, ПОЛОЖЕНИ В ЧУЖДЕСТРАННИТЕ УНИВЕРСИТЕТИ В РАМКИТЕ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРОГРАМАТА ЕРАЗЪМ**. Процедурата бе приета от Факултетен съвет на 8 октомври 2024 г. и съгласувана с г-жа Ирена Атанасова, Началник отдел „Международно сътрудничество“ и административен координатор на Програма „Еразъм+“, и публикувана на [сайта на ФЖМК](#).

Сред основните акценти в актуализираната процедура е стандартизирането на заявлението за признаване на оценки от положени изпити, с което да се улесни администрирането на процеса. Друг съществен момент е удължаването на срока за подаване на заявленията от 2 седмици на 45 дни, чрез което се избягват затруднения, свързани със забавяне на академичните справки от приемащите университети.

Новата процедура е приложима и за студенти участващи в **СМЕСЕНИ ИНТЕНЗИВНИ ПРОГРАМИ** (Blended Intensive Programme / BIP), за които до момента липсваше ясен регламент в администрирането. Не на последно място чрез процедурата се създава **РЕГИСТЪР НА ЗАМИНАВАЩИТЕ СТУДЕНТИ**, което ще улесни предоставянето на справки и ще осигури прозрачност и проследимост на процеса.

Преди обявяването на първата за годината сесия за селекция на студенти, ФЖМК организира **ИНФОРМАЦИОННА СРЕЩА**, в която взеха участие потенциални кандидати от различните специалности във факултета, представител на отдел „Международно сътрудничество“ и факултетният „Еразъм“ координатор. Събитието бе успешно и привлече интереса на студентите. В него взеха участие над 50 студенти от различните програми във факултета.

Друг индикатор за успех на инициативата е и високият брой заминаващи на обмен студенти в рамките на програмата. При първата за годината селекция, проведена през месец март, комисията на факултета избра **17 СТУДЕНТИ ЗА ОБМЕН В ЧУЖДЕСТРАННИ УНИВЕРСИТЕТИ ПРЕЗ АКАДЕМИЧНАТА 2024/2025 г.** Към момента на финализиране на настоящия доклад е в процес втората селекция за обмен на студенти през академичната година. Въпреки това броят на желаещи и класирани студенти за изходяща мобилност е най-високият за последните 5 години.

Благодарение на колективните усилия на преподавателския състав за академичната 2024/2025 г. ФЖМК предлага общо **15 КУРСА ЗА ВХОДЯЩИ СТУДЕНТИ**, което е значително увеличение спрямо предходната година. Очевидно е, че курсовете предизвикват интерес сред партньорските университети.

През предстоящия зимен семестър на академичната година, ФЖМК ще бъде домакин на общо **11 ЧУЖДЕСТРАННИ СТУДЕНТИ НА ОБМЕН ПО ПРОГРАМА „ЕРАЗЪМ+“**, което е най-високата стойност на този показател за последните 5 години. Освен горепосочените, има студенти от други факултети, които избират да посещават курсове във ФЖМК, което подпомага запълването на капацитета на групите и достойното заплащане на преподавателския труд.

При **ПРЕПОДАВАТЕЛСКАТА МОБИЛНОСТ** беше приложен регът, установен от академичния календар на отдел „Международно сътрудничество“ на Софийския университет. При двете сесии за класиране на кандидати бяха определени общо **6 МОБИЛНОСТИ**, от които 5 бяха реализирани в рамките на академичната година, а 1 беше отложена поради технически причини за настоящата.

Своевременно се публикуват всички новини, които засягат ефективно осъществяване на цялостния процес за студентска и преподавателска мобилност. Персонално се работи с всеки кандидатстващ или вече селектиран студент. Уведомен са преподаватели от факултета, че студентската мобилност е част от програмата за обучение на студента и тя е важна за цялостното им развитие.

Установени са контакти и е иницирана кореспонденция за подписването на договори за мобилност за преподаватели, служители и студенти по програмата „Еразъм+“ със следните университети:

- Aurel Vlaicu University в Араг, Румъния;
- Chouaib Doukkali University, Мароко;
- Ягелонския университет в Краков, Полша;
- Анкарския университет в Анкара, Турция.

Ръководството на ФЖМК продължава работата си за разширяване на мрежата от партньорски университети, което да позволи на студентите и преподавателите да избират дестинация, която да отговаря най-пълноценно на техните академични търсения и да предлага възможности за съвместна работа с колеги със силно международно присъствие.

През месец юни 2024 г. група от 4 студенти от ФЖМК водена от доц. г-р Мануела Манлихерова взе участие в **СМЕСЕНА ИНТЕНЗИВНА ПРОГРАМА (VIP) В АНТВЕРПЕН, БЕЛГИЯ**. В неформални разговори представители на пътуващите споделиха отличните си впечатления от участието в програмата, която е призната като факултативен курс за тях. С активното участие на доц. Манлихерова се надяваме и планираме да реализираме още един обмен на студенти от ФЖМК в Смесена интензивна програма (VIP) през настоящата академична година.

— — —

Цялостно можем да отчетем приключването на успешна година по отношение на международното сътрудничество на ФЖМК. Включването на факултета в SEEPUS консорциум разширява възможностите за взаимодействие и обмен с университети от Централна и Източна Европа. Продължаващото партньорство с международни организации, клонове на такива в България, както и Батумския държавен университет „Шота Руставели“ също подпомагат международната видимост на факултета.

Общите усилия за по-добро администриране на факултетно ниво на програма „Еразъм+“ дават своите резултати, сред които вероятно най-значимият е високият брой студенти и преподаватели, които участват в мобилности през настоящата академична година.

Ръководството на факултета ще продължи последователните си усилия за международна видимост и присъствие на ФЖМК в Европа и отвъд.

3.4. МЕЖДУНАРОДНИ И НАЦИОНАЛНИ ПРОЕКТНИ ДЕЙНОСТИ

ГОЛЕМИ ПРОЕКТИ ПО ФНИ НА МОН И ЕВРОПЕЙСКИ ПРОГРАМИ

ПРОЕКТ COPE "COVERING COHESION POLICY IN EUROPE – TRAINING MOOC FOR EUROPEAN JOURNALISM STUDENTS"

През юли 2023 г. екип от Факултета по журналистика и масова комуникация се включи в проект 2021 CE 16BAT144 COPE "COVERING COHESION POLICY IN EUROPE – TRAINING MOOC FOR EUROPEAN JOURNALISM STUDENTS", финансиран от Европейската комисия. Проектът се ръководи от изследователи от Техническия университет в Дортмунд, Германия. В проекта участват университети от всичките 27 държави членки на Европейския съюз. Продължителността на проекта е една година.

Ръководител на научноизследователския екип от страна на ФЖМК е проф. д-р Веселина Вълканова. Другите участници са доц. д-р Мануела Манлихерова, гл. ас. д-р Мая Стоянова и д-р Цветелина Джамбазова.

В рамките на този проект се разработи концепция и се реализира многоезичен масов отворен онлайн курс (МООК) за обучение на студентите по журналистика в областта на отразяването на събитията в Европейския съюз. Платформата е достъпна на всички официални езици на държавите членки на Съюза на следния адрес: <https://cope.csd.auth.gr/mooc/>.

Изчерпателният набор от 14 модула дава възможност на преподавателите по журналистика в целия ЕС да обучават студентите за по-добро разбиране на функционирането на общностните институции и сложните измерения на политиката на сближаване в рамките на Съюза. МООК включва теми, чрез които студентите да

откриват регионалния ъгъл в отразяването на темите за ЕС, да направят това отразяване релевантно за местната аудитория и да оценяват изразходването на кохезионните фондове от локалните участници в регионите на ЕС. Достъпът до платформата с лекционния курс е напълно свободна и активна дори и сред приключване на дейностите по проекта.

Като част от ангажиментите на изследователския екип по проекта на 16 и 18 април 2024 г. във Факултета по журналистика и масова комуникация се проведоха семинари на тема **“MEDIA CONTENT MANAGEMENT: EUROPEAN ELECTIONS”** с участието на студенти от III курс на специалностите „Журналистика“ и „Комуникационен мениджмънт“. Семинарите бяха водени от доц. д-р Мануела Манлихерова и д-р Цветелина Джамбазова, като по време на тях беше дадена подробна информация за структурата на МООК. Представени бяха Модули 1, 2 и 4 от лекционния курс, които се фокусират върху историята на Европейския съюз, общностните институции и кохезионната политика на Съюза. Засегната беше и темата за предстоящите избори за Европейски парламент и мотивацията на младите хора за участие в тях.

Вторият семинар завърши с посещение на Българската национална телевизия, където журналисти запознаха студентите с особеностите на процеса на отразяването на европейски теми.

ПРОЕКТ „MEDIA MASTERS – ПОДОБРЯВАНЕ НА МЕДИЙНАТА ГРАМОТНОСТ“

През лятото на 2024 г. във Факултета по журналистика и масова комуникация започна работата по проекта „Media Masters – подобряване на медийната грамотност“ (CERV-2023-CITIZENS-CIV-01148165). ФЖМК е ключов партньор, тъй като Софийският университет и Университетът в Марибор (Словения) са единствените висши учебни заведения в консорциума, обединяващ 12 организации от НПО сектора, висшето образование и частния сектор. Ръководител на проекта е сдружението „Pistes Solidaires“ от Франция.

Ръководител на проекта от страна на ФЖМК е проф. д-р Веселина Вълканова, декан на ФЖМК, координатор е доц. д-р Мила Серафимова, участват асистенти, постдокторанти, докторанти и студенти. По проекта са предвидени редица събития, а фокусът са практическите аспекти, като предвижда създаването на мултиезикова настолна игра и мобилно приложение, които симулират реални медийни и новинарски ситуации, включващи фалшиви и въвеждащи в заблуждение новини и съдържание в социалните медии. С това ще помогне на потребителите да развият критично мислене и да разпознават дезинформацията.

Играта и приложението са проектирани да бъдат икономични и издръжливи, гарантирайки им продължително използване след завършването на проекта. Инициативата се фокусира върху включването на младите хора, поколение, което обикновено е трудно да се ангажира с активна гражданска позиция.

Изследователската част на проекта включва експеримент, чиято цел е проверка и функционални особености на първата версия на настолната игра сред реални потребители, за да се установи доколко разработката може да бъде ефективен педагогически инструмент за подобряване на медийната грамотност на младите хора.

Въз основа на получените резултати от емпиричното проучване екипът на ФЖМК ще предложи препоръки към партньорите в консорциума за промени и подобрения в прототипа. Тестовете и проучванията на екипите от изследователи от 12 европейски страни ще допринесат за създаване на окончателната версия на продукта, който ще бъде използван за практическо обучение на ученици по медийна грамотност.

ПРОЕКТ „ИЗСЛЕДВАНЕ НА МЕДИЙНАТА СРЕДА В БЪЛГАРИЯ – МЕТААНАЛИЗ, МЕТОДОЛОГИЯ И ПОДХОДИ В ПРОУЧВАНИЯТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА МЕДИЙНИТЕ ТРАНСФОРМАЦИИ ВЪРХУ ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПРОЦЕСИ“

Основен проект, по който работи екип от изследователи от ФЖМК, е проектът на тема „ИЗСЛЕДВАНЕ НА МЕДИЙНАТА СРЕДА В БЪЛГАРИЯ – МЕТААНАЛИЗ, МЕТОДОЛОГИЯ И ПОДХОДИ В ПРОУЧВАНИЯТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА МЕДИЙНИТЕ ТРАНСФОРМАЦИИ ВЪРХУ

ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПРОЦЕСИ“, който е финансиран чрез „Конкурс за фундаментални научни изследвания – 2023 г.“ към Фонд „Научни изследвания“ на Министерство на образованието и науката (договор № КП-06-Н75/6 от 07.12.2023 г.).

Общата сума на проекта е 198 400 лв., от които 50 000 лв. са допълнителни средства за закупуване на дълготрайни материални активи (ДМА). Ръководител на проекта е проф. д-р Веселина Вълканова, а другите членове на научноизследователския екип са: проф. д-р Николай Михайлов, проф. д-р Теодора Петрова, проф. д-р Ефрем Ефремов, проф. д.н. Надя Златева (Факултет по математика и информатика, Софийски университет „Св. Климент Охридски), гл. ас. д-р Ирина Гъркова, докторант Йотка Панчева, студент Петър Желев, д-р Цветелина Джамбазова.

Основната цел на проекта е създаване и развиване на изследователски бази данни, посветени на медийната среда в България. Тези бази данни ще се създават, съхраняват и обновяват, за да дават на изследователи, журналисти, учени, наблюдатели, анализатори изходна информация и по-цялостна картина по проблема.

В същото време екипът на проекта се стреми да създаде мрежа от изследователи, журналисти и учени и чрез организиране и провеждане на ежегодни проучвания на медийната среда в България не само за целите на проекта, а в дългосрочна перспектива, да се опита да се ангажира с ежегоден метаанализ на интерпретациите на изследователите в различни публикации.

Основна цел на проекта е създаване на Център за изследвания на медиите, ангажиран конкретно с наблюдението и анализа им, с тяхното развитие и промяна, с тенденциите на развитие на журналистическата професия.

ЦЕНТЪРЪТ ЗА МЕДИЙНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ (ЦМИ) вече е функциониращо звено в рамките на Факултета по журналистика и масова комуникация – правилникът за неговата дейност е обсъден на Факултетен съвет на ФЖМК (Протокол № 06 от 19 март 2024 г.) и е приет с решение на Академичния съвет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“, проведен на 27 март 2024 г.

Мисията на Центъра за медийни изследвания е свързана с осъществяването на следните задачи:

- Взаимодействие и координация между екипи, провеждащи емпирични проучвания;
- Прилагането на устойчива изследователска методология ще позволява точното и многократно изследване на българската журналистика и медийна среда;
- Систематично събиране на данни;
- Извършване на регулярни и фокусни изследвания;
- Доклади за наблюдение на динамиката и перманентен мониторинг.

Работата на ЦМИ ще допринесе за разпознаваемост, проблеми, фактори, възможни рискове пред медиите в демократичното общество.

С цел развиването напред на журналистическите изследвания в България, екипът на проекта и на ЦМИ разширява тесния фокус на журналистическата наука и обхваща нововъзникващата интердисциплинарна област, създаваща своя собствена ниша в периферията на по-широките области като социологическите, културните и комуникационните науки с единствения фокус – обекта на журналистиката.

Една от първите дейности на екипа на проекта и на ЦМИ е провеждането на социологическо проучване на тема „**ЖУРНАЛИСТИЧЕСКАТА ПРОФЕСИЯ: ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ УМЕНИЯ, КОМПЕТЕНТНОСТИ, ЦЕННОСТИ И РОЛИ**“. Проучването е осъществено в сътрудничество с Българския институт за правни и социологически изследвания чрез анкета по имейл до журналисти, работещи в различни видове медии. Анкетните карти са попълнени от общо 600 респонденти. Изследването е с национален обхват и генералната съвкупност са действащите журналисти в страната.

Резултатите от анкетното проучване бяха презентирани на специално организирано **ОТКРИВАЩО СЪБИТИЕ ПО ПРОЕКТ № КП-06-Н75/6**, което се проведе на 19 юни 2024 г. в платформата Zoom. Пред широка аудитория от медийни изследователи, експерти, журналисти, представители на академичната общност, студенти и

докторанти ръководителят на проекта проф. д-р Веселина Вълканова представи екипа на проекта, основните дейности, заложи в работната му програма, както и създаването на Център за медийни изследвания към ФЖМК и Софийския университет „Св. Кл. Охридски“. По време на събитието бяха разгледани резултати, свързани с образованието на анкетиранияте, основните журналистически умения и компетентности, изведени от получените отговори, които съставляват първата част от анкетната карта. Втората ѝ част е посветена на функциите, ролята, ценностите и етичните стандарти на журналистиката. Става ясно, че участниците в допитването виждат ролята на журналистите в най-голяма степен като активни наблюдатели на обществените процеси, призвани да информират, да разследват, да анализират и да предупреждават обществото за възникващи рискове.

Резултатите от социологическото проучване са достъпни на [уебсайта](#) на Центъра за медийни изследвания.

ПРОЕКТ „ТРАНСФОРМАЦИЯ И КОНВЕРГЕНТНИ МОДЕЛИ НА ЖУРНАЛИСТИКАТА В ПРОЦЕСА НА ЦИФРОВИЗАЦИЯ, В УСЛОВИЯТА НА ЦИФРОВО ОБЩЕСТВО И В ДИГИТАЛЕН КОМУНИКАТИВЕН КОНТЕКСТ: ДИСПОЗИТИВЕН АНАЛИЗ“

Друг голям проект, по който работят съвместни екипи от Факултета по журналистика и масова комуникация и Философския факултет на Софийски университет и на Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, е проект на тема „ТРАНСФОРМАЦИЯ И КОНВЕРГЕНТНИ МОДЕЛИ НА ЖУРНАЛИСТИКАТА В ПРОЦЕСА НА ЦИФРОВИЗАЦИЯ, В УСЛОВИЯТА НА ЦИФРОВО ОБЩЕСТВО И В ДИГИТАЛЕН КОМУНИКАТИВЕН КОНТЕКСТ: ДИСПОЗИТИВЕН АНАЛИЗ“, финансиран от ФНИ-МОН чрез „Конкурс за фундаментални научни изследвания – 2022 г.“ (договор № КП-06-Н65/9 от 12.12.2022 г.).

Ръководител на проекта е проф. д-р Николай Михайлов, а участници в научноизследователския екип са: проф. д-р Веселина Вълканова, проф. д.п.с.н. Соня Карабельова (Философски факултет, СУ), доц. д-р Калоян Харалампиев (Философски факултет, СУ), доц. д-р Калин Калинов, гл. ас. д-р Анета Милкова, проф. д-р Илиана Павлова

(ВТУ), доц. д-р Иво Инджов (ВТУ), докт. Йотка Панчева, студ. Ива Иванова, д-р Цветелина Джамбазова.

Със съдействието на колеги от Института за социални изследвания и политики бе проведено социологическо проучване по темата на проекта, основаващо се на анкетна карта, изготвена от екипа. Извадката от лица е формирана по такъв начин, че да бъде национална представителна. Спазването на всички правила и процедури осигури представителна извадка, което даде възможност изводите, направени от извадката, да бъдат обобщени за цялата генерална съвкупност.

Извадката е комбинация от стратифициран и двустепенен гнездови подбор. Планираният обем на извадката е 1030 лица на възраст 18 и повече навършени години, което осигурява максимална стохастична грешка от $\pm 3,5$ процентни пункта при 50% относителен дял.

От планираната извадка от 1030 лица беше реализирана извадка от 1026 лица. От тях обаче 25 лица са под 55-годишна възраст, затова бяха изключени от извадката.

Извадката е изчислена пропорционално в рамките на районите, но тъй като различните райони имат различен брой лица на 55 или повече навършени години в генералната съвкупност, то извадката не е пропорционална на цялата генерална съвкупност. За корекция на това изкривяване са изчислени тегла. При изчисляването на теглата освен района и възрастта е използван и полът на лицата.

Данните от проучването са достъпни на [сайта](#) на проекта.

Като част от дейностите, предвидени в работните пакети по проекта, на 15 май 2024 г. бе организиран и проведен международен семинар на тема **“DYNAMICS OF THE DIGITAL TRANSFORMATION IN THE MEDIA ENVIRONMENT”**. Семинарът се проведе онлайн в платформата Zoom. Участие в семинара взеха 37 изследователи от 4 държави: България, Италия, Румъния и Грузия. Докладите им бяха разделени в 3 панела с работни езици български и английски.

След семинара беше издаден онлайн сборник „Медийната среда в условията на дигитална промяна“ (ISBN 978-619-7567-23-6), който е достъпен на [сайта](#) на проекта, а

освен това е индексирани в [Central and Eastern European Online Library](#). Всички текстове, публикувани в сборника, имат DOI номера.

От 29 май до 5 юни 2024 г. във връзка с изпълнение на дейностите по проект № КП-06-Н65/9, и като част от осъществяване на Дейност 3.3. Мобилност по проект **SUMMIT SOFIA UNIVERSITY MARKING MOMENTUM FOR INNOVATION AND TECHNOLOGICAL TRANSFER** изследователи от Факултета по журналистика и масова комуникация посетиха Съединените американски щати. Научният екип бе в състав проф. д-р Веселина Вълканова, проф. д-р Николай Михайлов, проф. д-р Ефрем Ефремов и доц. д-р Светлана Станкова.

В резултат на изградени научни и преподавателски контакти с проф. Джини Уайтхаус, директор на Висшето училище (факултет) по комуникации в този университет, екипът имаше възможност да проследи академичната работа по теми, свързани с проекта, да обсъдят учебните планове на двата университета и да се запознаят с практическите постижения на колегите от този водещ в областта на комуникационната наука университет. Пред американските колеги бяха представени замисълът, проведените изследвания, публикациите и постигнатите резултати по проект № КП-06-Н65/9 от 12.12.2022 г., както и бяха обменени идеи във връзка с изследванията и преподаването на комуникационни специалности.

След проведените разговор и дискусия с американските учени, екипът на проекта направи някои важни изводи за бъдещата си работа, откри актуални теоретични източници по темата и установи нови и важни изследователски контакти за бъдещата си работа. Получените научни резултати от страна на българския екип бяха оценени високо и също така получиха одобрение и разбиране от страна на американските колеги. Цифровата медийна среда е добре позната за страна като САЩ, която е пионер в изследвания върху нейната структура, а трансформациите на журналистическата професия са видими най-вече там. Тези изследвания служат като една от основите за анализ, интерпретация и научни прогнози по отношение на научния проект, с който е ангажиран екипът. В заключение американските колеги изразиха положителна

ангажираност към проекта след като изслушаха представянето на резултатите по него.

По време на пребиваването в САЩ бе посетена и Библиотеката на Конгреса във Вашингтон, където екипът имаше възможност да използва информационни научни ресурси, които не са достъпни по друг начин за българските изследователи. След работа в читалня беше съставен библиографски списък на източници по тематиката на проекта, който ще е от полза за целия изследователски екип в работата по дейностите от Втория етап, както и изобщо за българското комуникационно знание. Част от намерените материали, които са важни за нашето изследване, бяха размножени и разпечатани на хартия за целите на проекта, каквато възможност дава Библиотеката на Конгреса. Получени бяха и читателски карти за Библиотеката на Конгреса, с които изследователите имат възможност да използват богатия ѝ фонд с важни и актуални заглавия при следващи посещения.

Изследователското посещение на преподаватели от ФЖМК на СУ беше пълноценна и реализирана възможност за разширяване на българското знание за медиите и обществената комуникация, както и шанс за изграждане на научни и академични контакти с цел популяризирането и утвърждаването на българската изследователска традиция в международен мащаб.

В началото на юли 2024 г. бяха завършени и предадени отчетните документи за Първи етап на проекта за разглеждане от Фонд „Научни изследвания“. В протокол № 78/27.09.2024 г. от заседание на Изпълнителния съвет на ФНИ е отбелязано, че изпълнението на дейностите по Етап 1 получава най-високата оценка „Много добър“ по критериите на чл. 82 на Правилника на ФНИ. Членовете на Постоянната научно-експертна комисия по обществени науки и на Изпълнителния съвет признават като част от проекта 13 научни публикации, от които 2 с импакт фактор, и 15 участия в научни форуми.

Предстои началото на изпълнение на Втори етап на проекта, което ще бъде финансирано в пълния размер на исканите средства (133 051,43 лв.).

ПРОЕКТ „ФРАГМЕНТИРАНОТО ОБЩЕСТВО: ГЕНЕЗИС, ЕВОЛЮЦИЯ И ПЕРСПЕКТИВИ В ТЕХНОЛОГИЧНО ОБУСЛОВЕНИТЕ ПРОЦЕСИ НА ПОЛЯРИЗАЦИЯ НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ НАГЛАСИ В БЪЛГАРИЯ“

Изследователски екип с ръководител доц. д-р Калин Калинов работи по проект на тема „ФРАГМЕНТИРАНОТО ОБЩЕСТВО: ГЕНЕЗИС, ЕВОЛЮЦИЯ И ПЕРСПЕКТИВИ В ТЕХНОЛОГИЧНО ОБУСЛОВЕНИТЕ ПРОЦЕСИ НА ПОЛЯРИЗАЦИЯ НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ НАГЛАСИ В БЪЛГАРИЯ“, финансиран от ФНИ-МОН чрез „Конкурс за фундаментални изследвания на млади учени и постдокторанти – 2023 г.“ (№ на договора КП-06-М75/2 от 07.12.2023 г.). Проектът е насочен към реализирането на фундаментално научно изследване на ключов за съвременното ни общество проблем, а именно общественото разделение или „фрагментация“. Феноменът затруднява провеждането на обществен диалог по значими теми. Той води до радикализиране и поляризация на мненията на отделни социални групи и като резултат – до невъзможност за постигане на съгласие и справяне със значими обществени предизвикателства.

Основната цел на проекта е да разгледа научните разработки по темата в сферите на социологията, социалната психология и комуникационните науки, да проследи зараждането и развитието на обществената фрагментация като феномен, да очертае перспективите и възможните решения като разкрие механизма на действие на процеса.

Работната хипотеза на екипа е, че фрагментацията и поляризацията на обществените нагласи са технологично обусловени.

ПРОЕКТ „БРАНД АВТЕНТИЧНОСТ: СЪВРЕМЕННИ АСПЕКТИ, ЕФЕКТИ НА КОНЦЕПЦИЯТА ВЪРХУ ПОТРЕБИТЕЛСКОТО ТЪРСЕНЕ И ИНТЕРАКЦИИ С БРАНДА“

През ноември и декември 2023 г. беше проведена втората конкурсна сесия за финансиране на изследователски проекти по дейност 3.4. Научни изследвания на проект SUMMIT.

Първото заседание на научната комисия на ФЖМК в състав проф. д-р Веселина Вълканова (председател) и членове: проф. д.н. Венцислав Димов, проф. д-р Светлозар Кирилов, проф. д-р Симеон Василев, доц. д-р Мила Серафимова, се проведе на 4 декември

2024 г. Комисията разгледа административното съответствие на постъпилото проектно предложение и го насочи за рецензиране. На заседание на 18 декември 2023 г. научната комисия одобри за финансиране проекта на тема „БРАНД АВТЕНТИЧНОСТ: СЪВРЕМЕННИ АСПЕКТИ, ЕФЕКТИ НА КОНЦЕПЦИЯТА ВЪРХУ ПОТРЕБИТЕЛСКОТО ТЪРСЕНЕ И ИНТЕРАКЦИИ С БРАНДА“ (договор № 70-123-200/ 12.02.2024 г.) с ръководител доц. д-р Калин Калинов. Участници в проекта са доц. д-р Светлана Станкова, гл. ас. д-р Йордан Карапенчев, д-р Александър Калинов, студ. Петя Георгиева, студ. Силвия Докова.

Темата на проекта отразява актуални проблеми в областта на комуникационните изследвания. В информационно интензивното съвременно общество и глобализирания свят, брандовете се изправят пред редица предизвикателства, които доскоро не са били приоритет в тяхното управление и комуникация. Парадоксално спадът на доверие към традиционните обществени институции (вкл. правителство и медии) води до по-високи очаквания на потребителите спрямо брандовете, които консумират. Вследствие на това изграждането на брандове, базирани на ценности, поддържащи непрестанна интеракция със своите потребители и дори заемащи ясни обществени позиции по провокативни казуси, се превръща в значимо комуникационно предизвикателство. Импликациите от успеха или неуспеха в тази комуникационна ситуация често надхвърлят конкретния бранд и имат отзвук в икономически и социален обществен план. Именно тези промени подкрепят реконцептуализирането на бранд управлението като дисциплина и прехвърлянето ѝ повече в полето на стратегическата комуникация, отмествайки я от класическия маркетинг.

Основната цел на изследването е да установи фундаменталните причини, поради които професионалното комуникиране и поддържане на бранд автентичност е значим и потенциално водещ фактор - определящ потребителското търсене и интеракции с бранда в съвременен контекст. За успешното ѝ изпълнение е необходима реализацията на следните задачи:

- Загълбочено и систематизирано проучване на публикациите по темата;
- Създаване на подробна методологическа рамка, която да отговаря на съвременните тенденции в областта на изследването и да включва

прецизен инструментариум (въпросник за фокус група, регистрационна карта за контент анализ);

- Провеждане на емпирични изследвания и извеждане на качествен и количествен анализ (фокус групи и контент анализ);
- Обобщаване на получените резултати и извеждане на механизма на действие на изследвания феномен и импликациите му за бъдещи изследвания в сферата.

ПРОЕКТ BG05SFPR001-3.004 „ПОДКРЕПА ЗА РАЗВИТИЕ НА ПРОЕКТНА ДОКТОРАНТУРА“

На 22.01.2024 г. Управляващият орган на Програма „Образование“ обяви за кандидатстване процедура за подбор на проектни предложения „ПОДКРЕПА ЗА РАЗВИТИЕ НА ПРОЕКТНА ДОКТОРАНТУРА“. Тя е отворена за висшите училища и техните основни звена при следните условия:

- Университетът може да участва като кандидат или партньор в не повече от 6 проектни предложения, дейностите по всяко от които трябва да са насочени към докторски програми от различни професионални направления и към различни основни звена по чл. 25 от ЗВО.
- На етап кандидатстване всеки екип задължително трябва да приложи към проектната документация „Решение на академичния/научния съвет за избора на включените в проектното предложение докторски програми.“

Основната цел на програмата е насърчаване на иновативното и интердисциплинарното обучение на докторанти за постигане на по-високо качество на преподаването и научните резултати и подпомагане процеса на развитие на иновативна икономика с фокус върху Индустрия 5.0 и/или зеления преход и/или син растеж и/или областите на ИСИС и регионалните потребности на пазара на труда.

Специфичната цел е обвързване на докторските програми с приоритетите за развитие на икономиката и на пазара на труда и повишаване на нивото на практическа им приложимост.

Процедурата за безвъзмездна финансова помощ се реализира с финансовата подкрепа на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+).

Дейностите, които ще получат подкрепа в рамките на проекта, включват:

- Дейност 1. Подкрепа за създаване и развитие на докторантски училища/школи, насочени към конкретни нужди на работодатели/пазара на труда;
- Дейност 2. Подкрепа за проектна докторантура, насочена към подпомагане на професионалното развитие на докторанти за провеждане на докторантури, пряко свързани с актуални потребности на конкретни икономически сектори, бизнеси и работодатели, публични институции, НПО и научни организации;
- Дейност 3. Повишаване на капацитета и уменията на академичния състав.

На две предварителни срещи с представители на факултетите, проведени на 30.01.2024 г. и на 10.02.2024 г., както в хода на последвала кореспонденция с екипите, подготвящи проекти, бяха уточнени параметрите на планираните докторантури. От страна на ФЖМК в разговорите и работата върху изготвянето на проектното предложение участваха проф. Веселина Вълканова и проф. Николай Михайлов като декан и ресорен заместник-декан.

Спрямо условията на финансиращата програма допустими участници са само и единствено докторантите, зачислени по чл. 21, ал. 7 на ЗВО, или докторантите по програми, субсидирани от бюджета по чл. 9 от ЗВО.

За да бъде спазено ограничението от 6 проекта, в които университетът е водещ или партньор, бе постигнато е съгласие между факултетите да се сформират партньорски екипи.

След излязлото класиране печелят 6 проекта с участието на Софийски университет. В 5 от проектите той е водещ университет. В шестия проект водещ е Тракийският университет с партньори МУ-Варна и СУ (Стопански факултет).

Проектното предложение, в което съвместно участват Факултетът по журналистика и масова комуникация и Философският факултет на Софийския университет, е на тема „ПРОФЕСИИТЕ НА БЪДЕЩЕТО: СОЦИАЛНИ ИНОВАЦИИ И РАЗВИТИЕ НА

КОМПЕТЕНТОСТИ В ОТГОВОР НА ИЗИСКВАНИЯТА НА КРЕАТИВНИТЕ, РЕКРЕАТИВНИТЕ ИНДУСТРИИ И СЪВРЕМЕННАТА МЕДИЙНА СРЕДА“ (проектно предложение № BG05SFPR001-3.004-002) печели финансиране в размер на 2 644 444,40 лв.

Предстои подписването на договорите за финансиране и началото на изпълнението на проектните дейности.

IV. УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО

Ръководството на Факултета насърчава колегията да прилага в ежедневната си работа насоченост към студентите като основен принцип на Алма матер и на Факултета по журналистика и масова комуникация, да работи за удовлетворяване на определени обществени потребности и на изискванията на всички страни в образователния процес – студенти, докторанти, институции, партньори, потребители. Чрез провеждане на периодични проучвания на удовлетвореността на потребителите и техните очаквания се вземат мерки за подобряване на обучението и по-пълното задоволяване на нуждите на пазара от модерно и пълноценно образование.

Вътрешната система за управление на качеството във ФЖМК функционира чрез **PDCA-ЦИКЪЛА ЗА УПРАВЛЕНИЕ** (планиране, осъществяване, контрол и действия за подобряване). Фокусът е поставен върху мониторинг и оценка на планирането, последователността и връзките между процесите, методите и критериите за осигуряване на ефикасно функциониране и контрол, количество и качество на информацията за реализиране и поддържане на процесите, измерване и анализ на данните, необходими за постигане на планираните резултати.

4.1. ВЪТРЕШНИ ОДИТИ ПО КАЧЕСТВОТО

Основно средство за вътрешен контрол на качеството и планиране на мерки за подобряване на дейностите са **ВЪТРЕШНИТЕ ОДИТИ**.

През 2024 г. във ФЖМК са проведени **2 ВЪТРЕШНИ ОДИТА** по качеството – един по заповед на Ректора и един по заповед на Декана:

1. **ВЪТРЕШЕН ОДИТ (ПРЕГЛЕД) НА КАЧЕСТВОТО НА ВЪВЕДЕНИТЕ ОТ ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ ВЪВ ФЖМК ДАННИ В ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА ЗА НАУЧНАТА ДЕЙНОСТ „АВТОРИТЕ“** (<https://authors.uni-sofia.bg>). Извършва се ежегодно по Заповед на Декана №039/01.03.2021 г. във връзка със Заповед №РД19-7/09.01.2019 г. на Ректора на СУ и писмо на заместник-ректора за актуализиране на данните в информационната система „Авторите“ до 31 януари. През февруари 2024 г. е извършена нова проверка и верифициране на въведените данни от преподавателите от ФЖМК. Верифицирането е проведено за нуждите на попълването на Първични данни за програмната акредитация на ПН 3.5 и програмната акредитация на докторската програма „Медии и комуникации“ за периода 2018-2023 г. Проверката за достоверност на въведените записи е към 31.01.2024 г.
2. **ВЪТРЕШЕН ОДИТ НА СИСТЕМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО (СУК) - ДЕЙСТВАЩИТЕ МЕХАНИЗМИ И ОРГАНИЗАЦИЯТА НА ПРОЦЕСА ЗА ДОПУСКАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВНИТЕ ИЗПИТИ ЗА ОКС „БАКАЛАВЪР“ И ОКС „МАГИСТЪР“** във Факултет по журналистика и масова комуникация (ФЖМК) съгласно Заповед №РД 19-82/01.03.2024 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“, проведен на 28.03.2024 г.

Всички одитни доклади от Университетския център за управление на качеството (УЦУК) завършват с положителни констатации за дейностите и управлението на

процесите във ФЖМК, извеждат добри практики, оповестяват се пред Факултетния съвет и се публикуват своевременно на уеб сайта на ФЖМК⁷.

В резултат на ежегодния вътрешен одит на системата „Авторите“ данните се извеждат своевременно и качествено. Това се отразява върху доказателствената стойност на данните в личните отчети за научноизследователска дейност при атестирането на преподавателите и докторантите (регламентирано в Наръчник по качеството на СУ), в документите за участие в конкурси за академични длъжности главен асистент, доцент, професор (съгл. чл. 99, 107, 117 от Правилника за условията и реда за придобиване на научните степени и заемане на академичните длъжности в СУ); в институционалните отчети на СУ към МОН (съгл. чл. 13 от Правилника за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища и научните организации, както и на дейността на Фонд „Научни изследвания“); в статистиката за класирането на СУ, подавана към Рейтинговата система за висшите училища в България и към Международните рейтингови агенции.

4.2. НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕ

ФАКУЛТЕТНАТА КОМИСИЯ ПО КАЧЕСТВОТО като помощен орган на Декана се избира от Факултетния съвет по предложение на Декана. Състои се от ръководител (заместник-декан) и представители на катедрите, студентите и докторантите и е ангажирана с вътрешно наблюдение за осигуряване на качеството на образователния процес във ФЖМК.

Поддържането на качеството на учебния процес се регулира чрез отчитане на студентското мнение и мнението на потребителите на кадри:

- ФЖМК поддържа постоянна обратна връзка със студентската аудитория, циклично събира данни за мнението на студентите;

---

⁷ Проучвания и вътрешни одити. Факултет по журналистика и масова комуникация, 2024. <https://fjmc.uni-sofia.bg/accreditation/internal-audits>

- Правят се периодични проучвания на студентското мнение в края на всеки семестър по отделните дисциплини;
- ФЖМК включва редовно студенти в заседанията на катедрните и факултетните съвети и разчита на тяхното мнение за вземане на адекватни управленски решения;
- Деканското ръководство провежда постоянно срещи със Студентския съвет на ФЖМК и периодично – с дипломатите и докторантите;
- Факултетният студентски съвет на ФЖМК организира ежегодно дискусии или кръгли маси с преподавателите и целия академичен състав за обсъждане на проблемите на студентите по време на обучението си и на динамичните тенденции в практиката и пазара на труда;
- Студентите от ОКС "бакалавър" във ФЖМК имат включени задължителни едномесечни летни практики, съобразени с изискванията на ЗВО (II, IV и VI семестър). В процеса на заверка те излагат мнението си за ефективността и условията на проведените практики. Преподавателите, ръководещи практиките, поддържат постоянна връзка с работодателите от редакциите, PR агенциите, издателствата и държавните институции.

След външните одити и констатираните от тях проблеми ФЖМК реагира съгласно общата за СУ процедура „Коригиращи действия“ (т. 10.2 от Наръчника по качество), която задава механизъм за оценка и решаване на възникналите проблеми. Деканският съвет и факултетната Комисия по качеството обсъждат резултатите, решават оперативните въпроси и при необходимост формулират предложения до Факултетния съвет за коригиращи действия.

И през учебната 2023/2024 г., по искане на проф. д-р Стоян Шишков, зам. ректор на СУ по академичен състав, акредитация и рейтинги, Факултетската комисия по качеството изрази своето мнение за присъщите рискове, които биха попречили или застрашили постигането на оперативните цели на Факултета. Оразличени са няколко типа рискове:

- рискът, свързан с недостатъчен финансов ресурс от държавата за ремонт и поддръжка на сградите-паметници на културата, сред които и сградата на ФЖМК;
- рискът, свързан с липса на климатизация на сградата и по-конкретно в зали, изискващи специализиран температурен режим;
- рискът, свързан с недостатъчния брой студенти, участващи в анкетите, а оттук с недостатъчно включване на студентското мнение в атестационните процедури.

В Комисията по качество към ФЖМК бяха направени и предложения за евентуални промени във формулировката на въпросите в анкетата за студентското мнение с цел по-обективна преценка за подхода и съдържанието на дисциплината.

Стремeжът на Деканското ръководство е учебният процес като цяло и всяка отделна програма да са съобразени с изискванията за **СИСТЕМАТА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНЯВАНЕ, ПОДДЪРЖАНЕ И УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО**. Студентското мнение винаги е било част от оценката на учебните планове и програми.

Деканското ръководство и ръководителите на катедри периодично обсъждат и приемат мерки за подобряване на учебния процес въз основа на поддържане на обратна връзка със студентите, на анкетно проучване на мнението на студентите за удовлетвореността от учебния процес, както и на други канали за информация.

- Студентите регулярно участват в заседанията на катедрите за обсъждане на възникнали въпроси, свързани с учебната дейност. Факултетният студентски съвет организира срещи между преподаватели и студенти по теми, свързани с качеството на образователния процес във Факултета по журналистика и масова комуникация;
- Представители на катедрите и на деканското ръководство провеждат ежегодни срещи със студентите за дипломирането на студентите;
- ФЖМК извършва текущ мониторинг като осъществява периодичен анализ на учебния процес, свързан с неговото качество. Изследвани са фактори като редовно провеждане на учебните занятия, редовно посещаване на лекции, причини за непосещаване на занятия, използвани методи на обучение

и критерии за оценка на знанията, върху които преподавателите и ръководството на Факултета могат да въздействат своевременно при необходимост от промени. Специално внимание се отделя на организацията на летните практики, които са важни за практическата насоченост на учебния процес. Проучени са мненията на студентите бакалаври за ресурсите, които обезпечават образователните дейности. Анализирани са оценките на студентите за ефективното използване на специфичните за ФЖМК ресурси „Учебни медии“. Представа за това доколко учебният процес удовлетворява студентите и допринася за тяхното изграждане като специалисти дават самооценките им за постигнатите от тях резултати и готовността им отново да повторят своя избор, ако сега им предстои да кандидатстват.

Според отчета на Комисията по качеството във ФЖМК сред основните затруднения и дефицити, посочени от студентите са:

- Искания за по-голяма продължителност на стажовете;
- Графиците на сесиите да позволяват по-добра подготовка;
- Недостатъчно ползване на информационни технологии и специализиран софтуер.

Като постижения се посочват най-често:

- Достъпната информация за участие в международни програми;
- Преподаваните знания допринасят за професионалната подготовка;
- Много добро оборудване на залите.

За заинтересоваността на студентите към обучението по образователните програми и мнението им относно качеството на обучението във ФЖМК, се използват следните инструменти:

- Система за анкетни проучвания на УЦУК (survey.uni-sofia.bg);
- Анкетни проучвания в системата за електронно обучение Moodle;
- Анкетни проучвания по отделна дисциплина;

- Анкетни проучвания чрез онлайн анкетна карта на Карьерния център при СУ „Св. Климент Охридски“.

Съвместно със Студентския съвет <https://students.uni-sofia.bg> УЦУК е разработил анкетни карти, ангажиращи студентите с оценка на обучението в образователните бакалавърски и магистърски програми на ФЖМК и за мнението им относно качеството на учебния процес.

Резултатите от анкетните карти след всеки семестър показват общата оценка на реалния учебен процес от страна на студентите, предимствата и недостатъците на учебния план, качеството на учебното съдържание, методите на обучение, разнообразието на избираемите дисциплини, практико-приложната насоченост на програмите. Чрез периодично провежданите анкетни сесии и съобразяване с мнението на обучаемите, студентите са пряко ангажирани в провеждането на учебния процес и в повишаване на неговото качество.

Над половината от дипломираните студенти на ФЖМК впоследствие се реализират и постъпват на работа след завършването си.

4.3. АТЕСТИРАНЕ ЗА КАЧЕСТВЕН ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

Една от най-важните дейности по управление на качеството във ФЖМК е периодичната атестация на преподавателския състав, с която е натоварена **КОМИСИЯТА ПО АТЕСТИРАНЕТО ВЪВ ФЖМК**. Атестирането на преподавателския състав се провежда в съответствие с Правилника за устройството и дейността на СУ (ПУДСУ) и с Наръчника по качеството на СУ. Графикът на атестирането ежегодно се одобрява на заседание на Комисията и се предлага на Декана за издаване на заповед за атестираните колеги през академичната година.

Комисията по атестирането на ФЖМК е в нов състав, избран от Общото събрание на 24.10.2023 г., а именно: председател проф. д-р Ефрем Ефремов, заместник-председател доц. д-р Орлин Спасов и членове доц. д-р Мила Серафимова, доц. д-р Мирослава Ценкова и гл. ас. д-р Анета Милкова.

През 2024 г. Комисията проведе атестиране на 7 преподаватели (4 хабилитирани и 3 нехабилитирани). Процедурата по атестиране премина в указаните в Правилника и Наръчника по качеството срокове и резултатите бяха отчетени пред Факултетния съвет на 09.04.2024 г. Всички колеги получиха положителна оценка.

Преподаватели от ФЖМК, атестирани в периода 01.01.2024–31.12.2024 г.

Категра	Име	Длъжност	Оценка	Дата
Пресжурналистика и книгоиздаване	Андреана Ефтимова	проф. д.н.	положителна	9.04.2024
Радио и телевизия	Венцислав Димов	проф. д.н.	положителна	9.04.2024
История и теория на журналистиката	Светлозар Кирилов	проф. д-р	положителна	9.04.2024
Комуникация, връзки с обществеността и реклама	Дяна Петкова	доц. д-р	положителна	9.04.2024
Пресжурналистика и книгоиздаване	Лора Симеонова	гл. ас. д-р	положителна	9.04.2024
Комуникация, връзки с обществеността и реклама	Никола Вангелов	гл. ас. д-р	положителна	9.04.2024
Комуникация, връзки с обществеността и реклама	Николай Колев	гл. ас. д-р	положителна	9.04.2024

На заседание на 16.09.2024 г. Комисията по атестирането формулира предложения за подлежащи на атестиране преподаватели от ФЖМК за учебната 2024-2025 г. В съответствие с т. 1 от Процедурата по атестиране на членовете на научно-преподавателския състав, заемащи академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“, описана в Приложение 4.3. на Наръчника по качеството, Вер. 6/26.04.2023 г., с. 70, според която не по-късно от 15 октомври Деканът изготвя график за атестирането на научно-преподавателските кадри през съответната учебна година (ПУДСУ, чл. 121, ал. 3), графикът беше докладван и приет от Факултетния съвет на 17.09.2024 г. През учебната 2024/2025 г. на атестиране подлежат 9 преподаватели (2 хабилитирани и 7 нехабилитирани).

Преподаватели от ФЖМК, подлежащи на атестиране през 2025 г.

Категора	Име	Длъжност	Група	Дата
История и теория на журналистиката	Ралица Ковачева	доц. г-р	хабилитирани	15.05.2025
Комуникация и аудиоизобразителна продукция	Светлана Станкова	доц. г-р	хабилитирани	15.05.2025
Пресжурналистика и книгоиздаване	Антоан Божинов	зл. ас. г-р	нехабилитирани	15.05.2025
Радио и телевизия	Десислава Сотирова	зл. ас. г-р	нехабилитирани	15.05.2025
Пресжурналистика и книгоиздаване	Мая Стоянова	зл. ас. г-р	нехабилитирани	15.05.2025
Радио и телевизия	Петър Айолов	зл. ас. г-р	нехабилитирани	15.05.2025
Комуникация, връзки с обществеността и реклама	Стилия-Фелиси Паунова	зл. ас. г-р	нехабилитирани	15.05.2025
История и теория на журналистиката	Теодора Георгиева	зл. ас. г-р	нехабилитирани	15.05.2025
Пресжурналистика и книгоиздаване	Юлия Йорданова-Панчева	зл. ас. г-р	нехабилитирани	15.05.2025

Обобщено, през отчетния период процедурата по атестиране на преподавателския състав на ФЖМК обхваща общо **16 ПРЕПОДАВАТЕЛИ – 7 С ПРИКЛЮЧИЛО И 9 С ПРЕДСТОЯЩО АТЕСТИРАНЕ.**

Обобщени данни за атестирането на преподаватели във ФЖМК за периода 2024–2025 г.
Факултет по журналистика и масова комуникация

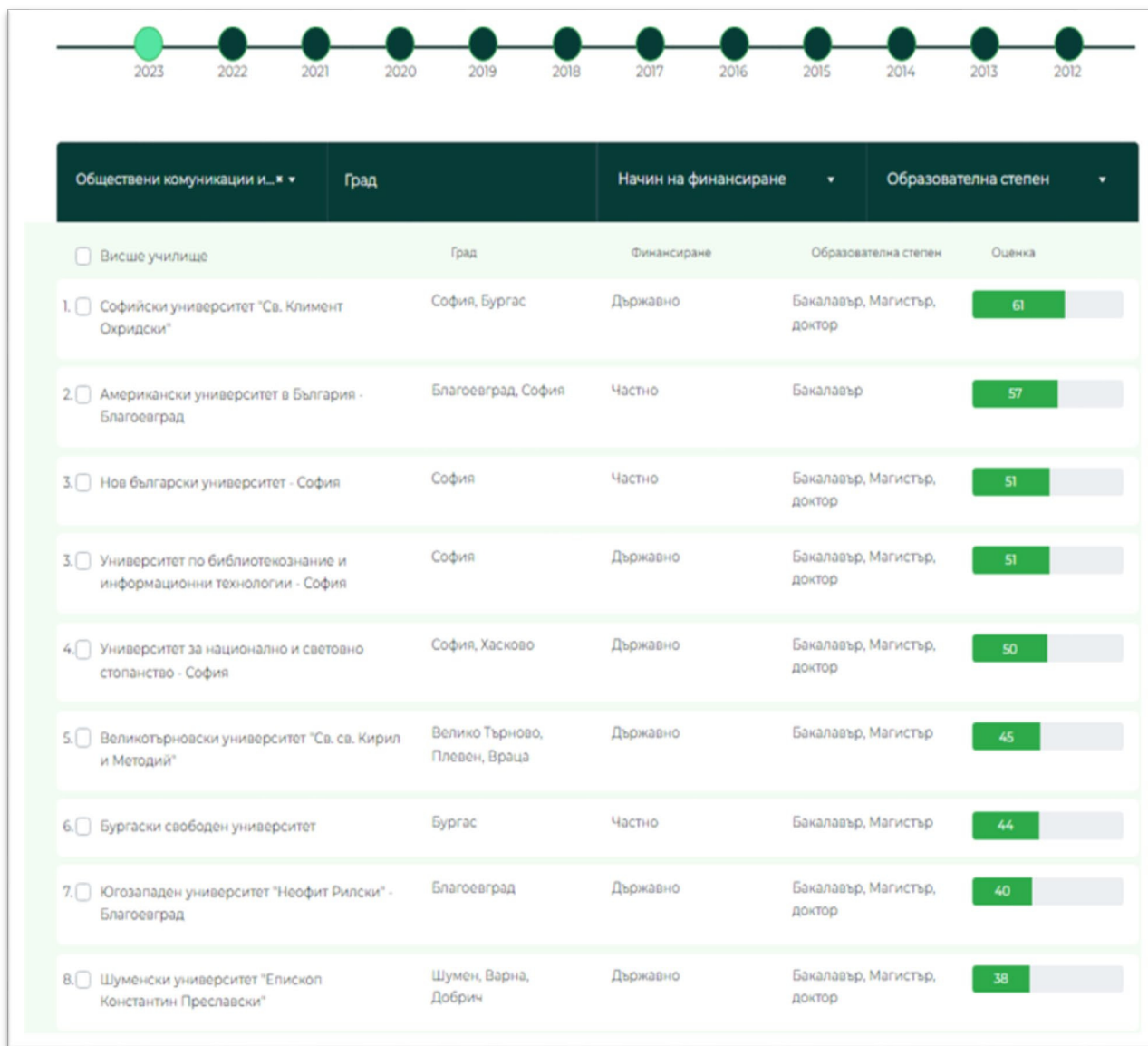
Атестирани	Предстоящо атестиране	
	2024 г.	2025 г.
Хабилитирани преподаватели	4	2
Нехабилитирани преподаватели	3	7
ОБЩО	7	9

4.4. ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

На национално ниво качеството на обучението в специалностите във ФЖМК се оценява всяка година от **РЕЙТИНГОВАТА СИСТЕМА НА ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА В БЪЛГАРИЯ**, поддържана от МОН (<http://rsvu.mon.bg>).

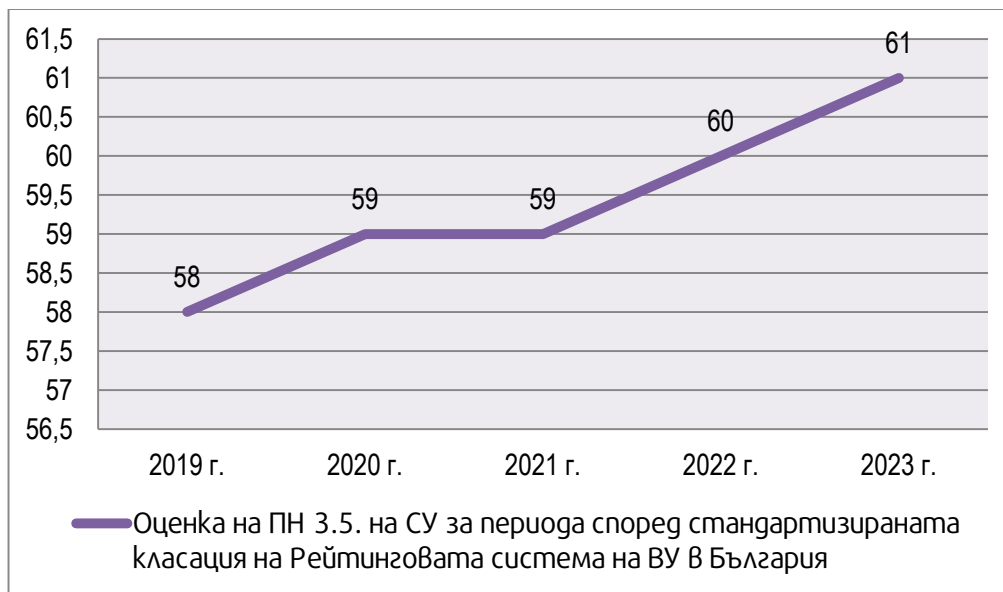
Новините за ФЖМК (фундамента на ПН 3.5 в Софийския университет) от изданието на РС за 2023 г. са **отлични**. В стандартизираната класация на Рейтинговата система на ВУ в България, обявена на 01.12.2023 г., ПН 3.5 на СУ се издигна отново на първо място и то на 4 точки преди частния Американски университет в Благоевград. За изминалия 5-годишен период (2019–2023 г.) нашето направление непрекъснато е повишавал оценката си. Впечатляващо е първото място по индикатор **„Престиж сред студентите“** на ПН 3.5 на СУ сред първите 5 висши училища в Рейтинговата система във всички ѝ издания до момента (2012–2023 г.).

Първо място на ПН 3.5. В СУ В Рейтинговата система на висшите училища в България за 2023 г.⁸

⁸ Рейтингова система на висшите училища в България: Стандартизирана класация: Професионално направление Обществени комуникации и информационни науки. 2024. <https://rsvu.mon.bg/rsvu4/#/predefined-rankings>

Повишаване на оценката на ПН 3.5 на СУ в стандартизираната класация на Рейтинговата система на ВУ в България за 5-годишен период (2019–2023 г.)

Растеж в позицията на ПН 3.5. в СУ в Рейтинговата система на висшето училища в България във всички издания в 11-годишния период (2012–2023 г.)⁹

⁹ Рейтингова система на висшето училища в България: Сравнение на професионални направления във висшето училища: Професионално направление Обществени комуникации и информационни науки. 2024. <https://rsvu.mon.bg/rsvu4/#/detailed-comparison>

Динамика в класирането на ПН 3.5 на СУ сред първите 5 Висши училища в Рейтинговата система във Всичките ѝ издания в 11-годишния период (2012–2023 г.)

Първо място по индикатор „Престиж сред студентите“ на ПН 3.5 на СУ сред първите 5 Висши училища в Рейтинговата система във Всички издания (2012–2023 г.)

Важно е да подчертаваме високата обществена оценка за дейността ни, предвид факта, че **ПРЕЗ ИЗМИНАЛИЯ 5-ГОДИШЕН ПЕРИОД 2019–2023 г. ПН 3.5. ОБЩЕСТВЕНИ КОМУНИКАЦИИ И ИНФОРМАЦИОННИ НАУКИ НА СУ ЗАЕМА ПЪРВОТО МЯСТО СРЕД ДЪРЖАВНИТЕ ВИСШИ УЧИЛИЩА В БЪЛГАРИЯ.** Същевременно деканското ръководство на ФЖМК разглежда и критично позицията на нашето направление в Рейтинговата система за 2023 г. по отделните индикатори, участва в обсъждането на индикаторите и съизмерването на висшите училища със създателите и организаторите на Рейтинговата система.

На първо място в България сме в три от шестте групи индикатори – Учебен процес, Научни изследвания и Учебна среда. В другите три групи – Социално-битови и административни услуги, Престиж и Реализация на пазара на труда и регионална значимост, преди нас е само частният Американски университет в Благоевград.

На първо място в България сме в 23 индикатора от общо 47.

Резултати в сравнителен план между 9 висши училища с обучение по ПН 3.5 за 2023 г.

Висше училище	ОБЩ резултат	Учебен процес	Научни изследвания	Учебна среда	Социално-битови и административни услуги	Престиж	Реализация на пазара на труда и регионална значимост
1. Софийски университет "Св. Климент Охридски"	61	60	64	60	51	78	55
2. Американски университет в България - Благоевград	57	54	44	59	88	83	58
3. Нов български университет - София	51	53	46	50	39	62	50
4. Университет по библиотекознание и информационни технологии - София	51	59	49	41	47	42	49
5. Университет за национално и световно стопанство - София	50	57	45	45	50	60	44
6. Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	45	51	42	43	54	53	39
7. Бургаски свободен университет	44	51	42	40	40	39	42
8. Югозападен университет "Неофит Рилски" - Благоевград	40	52	50	51	46	38	24
9. Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	38	54	45	44	55	33	20

Първо място на професионално направление 3.5 в Софийския университет в индикаторите на РС за 2023 г.

Индикатор	Оценка
1. Специалности за обучение на магистри	26
2. Ексклузивност на преподавателския състав	100
3. Общо средства за НИД на студент	2627
4. Привлечени средства за НИД на студент	2525
5. Докторски програми във Висшето училище	194
6. Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	5
7. Документи, цитирани поне Веднъж (Web of Science)	22
8. Статии в научни списания (Web of Science)	22
9. Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	28
10. Индекс на цитируемост (на Хирш) без автоцитирания по научна област (Scopus)	24
11. Среден брой цитирания на документ (Scopus)	2,9
12. Документи, цитирани поне Веднъж (Scopus)	635
13. Статии в научни списания (Scopus)	551
14. Доклади от научни конференции (Web of Science)	44
15. Доклади от научни конференции (Scopus)	550
16. Съвместни научни публикации (Web of Science)	45
17. Библиотечен фонд на студент	139,7
18. Оборудване (в лева на студент)	3307
19. Ползваемост на библиотечния фонд	22
20. Престиж сред студентите	39,88
21. Престиж сред преподавателите	49,52
22. Престиж сред работодатели	51,96
23. Принос към осигурителната система	88,21

Резултати от детайлно сравнение между 9 Висши училища с обучение по ПН 3.5 за 2023 г.

	СУ	АУБ	НБУ	УНИБИТ	УНСС	ВТУ	БСУ	ЮЗУ	ШУ
Учебен процес									
Международна мобилност	6,5	65,2	19,1	0	25,2	0	0	0	0
Програмна акредитация	9,38	9,15	9,21	9,32	9,42	8,84	9,09	9,13	9,3
Специалности за обучение на бакалаври	6	1	4	11	5	3	4	1	3
Специалности за обучение на магистри	26	0	5	19	1	3	2	4	3
Регулирани специалности	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Институционална акредитация	9,61	9,09	9	9,33	9,66	9,45	9,03	9,3	9,12
Съвместни програми с чуждестранни Висши училища	0	1	0	1	0	0	0	0	0
Участие в съвместни програми с чуждестранни Висши училища	0	100	0	0	0	0	0	0	0
Ексклузивност на преподавателския състав	100	100	100	100	100	97,73	100	100	100
Научни изследвания									
Докторски програми в професионалното направление на Висшето училище	4	0	1	7	2	0	0	2	1
Съотношение докторанти към студенти	6,3	0	0	28,68	4,73	0	0	13,24	37,5
Общо средства за НИД на студент	2627	2516	675	746	331	391	868	694	425
Привлечени средства за НИД на студент	2525	2516	675	681	290	353	868	636	373
Докторски програми във Висшето училище	194	0	38	9	46	63	8	85	53
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	5	1	4	3	2	2	2	4	1
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	1,21	0,2	2,5	0,64	0,64	1,17	0,68	2,63	2,5
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	22	1	13	12	3	7	8	16	2
Статии в научни списания (Web of Science)	22	1	8	5	3	0	0	11	1
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	28	3	12	9	12	8	6	15	8
Индекс на цитируемост (на Хирш) без автоцитирания по научна област (Scopus)	24	3	8	6	9	7	5	12	6

Среден брой цитирания на документ (Scopus)	2,9	0,9	2,7	2,2	2,5	2,6	2,6	2,5	2,5
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	635	16	106	101	103	64	35	161	37
Статии в научни списания (Scopus)	551	31	71	50	82	49	11	258	48
Доклади от научни конференции (Web of Science)	44	4	10	31	8	11	19	13	3
Доклади от научни конференции (Scopus)	550	7	81	113	82	57	45	75	25
Съвместни научни публикации (Web of Science)	45	5	16	24	11	10	9	13	4
Учебна среда									
Информационно обезпечаване	28	29	24	17	15	15	12	32	15
Библиотечен фонд на студент	139,7	134,6	30,3	28	73,6	53,6	38,6	30,5	57,7
Учебна застроена площ на студент	9,9	30,2	4,9	4,4	3,4	7,1	9,8	12,4	11,9
Стопански инвентар (в лева на студент)	65	305	802	15	35	35	199	275	384
Оборудване (в лева на студент)	3307	648	1598	574	734	321	840	752	725
Ползваемост на библиотечния фонд	22	7,2	17,1	1,7	20,1	10,7	3,7	2,4	6,3
Социално-битови и административни услуги									
Стипендии	761	13023	204	838	503	1439	585	627	2635
Студентски общежития	36,2	64,15	5,51	21,57	41,32	30,87	0	22,69	3,49
Престиж									
Чуждестранни студенти	5,49	30,43	0	1,74	5,99	0,98	11,54	5,88	6,25
Престиж сред студентите	39,88	19,5	30,06	1,51	4,4	5,26	2,07	1,51	1,3
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	5,45	5,72	5,22	4,78	5,27	5,17	4,62	4,65	4,45
Престиж сред преподавателите	49,52	13,46	16,2	5,92	16,5	8,35	1,1	3,74	3,74
Престиж сред работодатели	51,96	35,11	38,13	14,69	19,65	9,02	5,46	2,13	1,96
Реализация на пазара на труда и регионална значимост									
Осигурителен доход на завършилите	1998	2440	2106	1971	1801	1676	1703	1435	1362
Безработица сред завършилите	1,56	1,27	2,03	2,29	1,94	3,04	1,65	4,51	5,9
Принос към осигурителната система	88,21	69,41	81,3	87,62	84,06	80,5	82,29	82,32	78,65
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	0,92	1,06	0,94	0,89	0,9	0,95	0,91	0,88	0,82
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на Висшето училище (съотношение)	2,05	2,51	1,58	1,4	1,65	2,01	2,73	0,71	0,95

Регионална реализация	73,89	64,71	69,57	76,17	65,59	25	33,33	72,38	48,31
Регионална реализация на позиция за висше образование	55,66	72,73	48,75	46,04	40,49	48	34,38	23,66	32,56
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	57,98	75,44	52,38	48,8	40,63	51,3	35,06	24,11	30,77

Националната Рейтингова система за 2023 г. очерта както положителни, така и **негативни тенденции** във висшето образование в цяла България. Стана ясно, че в зависимост от завършеното професионално направление, в зависимост от завършеното конкретно висше училище и дори в рамките на едно и също професионално направление, но в различни ВУ, съществуват **големи различия в средните доходи, в безработицата и в приложението на придобитото висше образование на дипломиралите се.**

През пролетта (април-май 2024 г.) се проведе ново социологическо проучване сред студенти, преподаватели и работодатели с цел актуализиране на част от данните в Рейтинговата система за **2024 г.** Последното проучване беше през 2020 г. сега е включен напълно нов индикатор – **дял на студентите „първо поколение“**. Това означава, че в предстоящото 14-то издание на РС, което се очаква на 02.12.2024 г., ще научим колко от нашите студенти идват от семейства, в които нито един от двамата родители няма висше образование.

4.5. ЗНАК ЗА КАЧЕСТВО НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ

НАГРАДА "ЗНАК ЗА КАЧЕСТВО" 2023 г.

На 21 декември 2023 г. екип от ФЖМК в състав: проф. д-р Веселина Вълканова, гл. ас. д-р Мая Стоянова, гл. ас. д-р Никола Вангелов, Гриша Атанасов, Моника Илиева – УЦИКТ, получи специалната награда в категория „Устойчиво развитие“ на официалната церемония за връчване на отличието „Знак за качество“ за 2023 г. на Софийския университет.

Наградата бе присъдена за постижения в усъвършенстването на системата за качество в Софийския университет "Св. Кл. Охридски" - за институционалната комуникация чрез онлайн платформите на ФЖМК: институционален уеб сайт, официален уебсайт на Международната научна конференция „Комуникацията и медиите на XXI век“, официални

страници на ФЖМК в социалните мрежи, електронната библиотека "Медии и комуникации", актуализиране на научни и онлайн бази данни в порталите за научни изследвания и за годишниците на Софийския университет.

V. ДЪРЖАВЕН ОБРАЗОВАТЕЛЕН МЕНИДЖМЪНТ

5.1. ДЪРЖАВНА ПОЛИТИКА ВЪВ ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ

През декември 2023 г. ръководството на ФЖМК участва много продуктивно в работата по Проекта на Решение на Министерския съвет за актуализиране на **НАЦИОНАЛНАТА КАРТА НА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ОТ 2023 Г.**

НКВОРБ е **основен управленски инструмент на гържавата** в областта на висшето образование. Съществува от 2021 г. в изпълнение на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за 2021–2030 г. Концепцията на Националната карта е разработена от Института „Отворено общество – София“ по поръчка на МОН. Актуализира се ежегодно и досега има три издания (2021, 2022 и 2023 г.).

Целта на новата Национална карта за 2024 г. е **да се управлява по-ефективно регионално развитие и да се оптимизира структурата и ефикасността на висшето образование**, съобразно **пазара на труда**. Нейният проект беше публикуван

В Портала за обществени консултации на 28.11.2023 г. (обем 617 с.)¹⁰. Становищата и предложенията на висшите училища трябваше да се изпратят в дирекция „Висше образование“ на МОН до 28.12.2023 г.

ФЖМК написа и изпрати на ръководството на Софийския университет своето Становище с оглед мястото на ПН 3.5 на Софийския университет в Проекта за Национална карта за 2023 г. Заявихме, че приемаме три промени и препоръки и формулирахме три предложения.

Одобрихме следните промени и препоръки:

1. Намаляване на минимална граница за използваемост на определения от НАОА капацитет – 60% (при 70% в предходната Национална карта за 2022 г.). ПН 3.5 в Софийския университет изпълнява 63,9% от определения от НАОА капацитет (като дял действащи студенти през уч. 2022/2023 г.)
2. Не се препоръчва увеличаване на максимално допустимия брой на обучаваните студенти, за които държавата осигурява средства за обучението в ПН 3.5 от Групи 3 и 4 (т. 4.4.2. от Картата).
3. Запазване на приема на студенти от 2022 г. в ПН 3.5 във всички ВУ в България, поради изведените тенденции:
  - Спад (-32%) в броя действащи студенти в периода 2017–2022 г. – от 3761 на 2565 или 1196 студенти по-малко
  - Очакван спад (-2%) в броя действащи студенти след 5 години (уч. 2027/2028 г.) – 2504 или 61 студенти по-малко
  - Очакван спад (-7%) в броя завършили студенти след 5 години (в периода 2023-2027 г.) – 3913 или 276 завършили по-малко
4. Не е ефективно държавата да осигурява средства за обучението в ПН 3.5. в Юго-Източен регион (БСУ), поради очертаните перспективи:

---

¹⁰ Проект на Решение на Министерския съвет за актуализиране на Националната карта на висшето образование в Република България за 2023 г. Портал за обществени консултации, 28.11.2023.

<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&id=8002>

- Очакван спад (-88%) на действащите студенти след 5 години (уч. 2027/2028 г.)
- Очакван спад (-79%) в броя завършили студенти след 5 години (в периода 2023-2027 г.)

Изпратихме следните предложения:

1. Да се отбележат по някакъв начин в Националната карта за 2023 г. специфичните случаи на „Принос към осигурителната система“ на завършили ПН 3.5 в СУ, а именно: а) завършили студенти, които продължават образованието си в чужбина (в МП и ДП), и б) завършили студенти, които работят за фирми (компани, агенции, медии, издателства), регистрирани в чужбина.
2. Да се намали теглото на индикатора „Принос към осигурителната система“, тъй като стойностите му се определят от фактори извън висшите училища (индустрия, държава) и не би трябвало да допринасят съществено към оценката на представянето на ВУ.
3. Обвързване на прогнозните данни за ПН 3.5 в СУ предстоящото **актуализиране на „Списъка на професиите за професионално образование и обучение“** (последно изм. и доп. със **Заповед № РД09-1674/31.07.2023 г.**, актуализиран 01.08.2023 г.)¹¹. Обновяването на списъка с изучавани професии да се осъществи с помощта на секторни съвети, които обединяват работодатели, браншови организации, представители на синдикатите, професионалните гимназии и висшите училища.
4. Да се стимулира интересът на учениците от средното образование, за да има кандидат-студенти, ориентирани по професионални направления.

---

¹¹ Списък на професиите за професионално образование и обучение, утвърден със Заповед № РД09-413/12.05.2003 г., ... и изм. и доп. със **Заповед № РД09-1674/31.07.2023 г.** (актуализиран 01.08.2023 г.). МОН, Документи по организацията на ПОО, <https://www.mon.bg/bg/100053>; https://www.mon.bg/upload/37357/SPP00_izm0720231_01082023.pdf

На 02.01.2024 г. МОН обяви резултатите от общественото обсъждане. Установихме, че от 5-те предложения на СУ две не са приети, а три са приети по принцип – и това са именно нашите предложения, направени от името на ФЖМК.

На 11.01.2024 г. Правителството прие новата Национална карта на висшето образование в Република България и в момента на нейна база се вземат решения за откриване или закриване на професионални направления и специалности в страната.

5.2. АКРЕДИТАЦИЯ

През цялата 2024 г. продължава цикъла от тежки и съвпадащи си във времето акредитационни процедури – институционалната акредитация на Софийския университет, програмната акредитация на професионалното направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки и програмната акредитация на докторската програма „Медии и комуникации“.

5.2.1. ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ

Представител на ФЖМК в комисията към Ректора за продължаващата втора година процедура за последваща институционална акредитация на Софийския университет е доц. г-р Милена Цветкова (Заповед № РД-39-103/28.02.2023 г.). Като ръководител на работна група тя беше ангажирана с посещението на Експертната група от НАОА в периода 01–05.04.2024 г., изготви презентация за стандарта за качество на учебните ресурси и участва в срещите. По покана на Ректора участие в целевите срещи с Експертната група взеха и Декана на ФЖМК проф. г-р Веселина Вълканова и заместник-декана по учебната дейност на ФЖМК доц. г-р Светлана Станкова.

В периода 03–10.07.2024 г. СУ влезе в нова фаза от процедурата на институционалната акредитация. Постоянната комисия на НАОА изпрати на СУ проекта на оценяващия доклад за запознаване и за фактологични уточнения. С този процес бяха ангажирани зам.-ректора по акредитацията проф. Стоян Шишков, началникът на новия отдел „Акредитация и рейтинги“ Десислава Чочева и представителите на комисията към Ректора – проф. Мария Нишева, проф. Гургана Дачева, проф. Румяна Пейчева-Форсайт и доц. г-р Милена Цветкова.

Към началото на октомври 2024 г. Софийският университет е в очакване на решението и оценката си от НАОА.

5.2.2. ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ ПРЕЗ 2023 Г.

Цялата 2023 г. преминава през цикъл от тежки и съвпадачи си във времето акредитационни процедури.

През 2023 г. ФЖМК изготви общо **5 ДОКЛАДА – 2 ДОКЛАДА** по процедури за САНК с отчет за изпълнението на препоръките от предходната програмна акредитация на ПН 3.5 и на Докторската програма, **2 ДОКЛАДА-САМООЦЕНКА** за предстоящата програмна акредитация на професионалното направление 3.5 и на Докторската програма, съобразно Критериите за програмна акредитация на професионално направление и на докторски програми в съответствие с ESG (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area) на НАОА и **1 ДОКЛАД** по качествени и количествени индикатори към новите стандарти на НАОА за предстоящата институционална акредитация на Софийския университет.

Всички доклади по акредитационни процедури през 2023 г. бяха изготвени от комисия¹², определена със Заповед №18/16.01.2023 г. на Декана на ФЖМК в състав: председател проф. д-р Веселина Вълканова и членове доц. д-р Светлана Станкова, проф. д-р Николай Михайлов, доц. д-р Дяна Петкова, доц. д-р Милена Цветкова, доц. д-р Орлин Спасов, проф. д-р Ефрем Ефремов, проф. д-р Теодора Петрова, доц. д-р Светлозар Кирилов, инспектори Мариела Николова, Христиана Владова, Цветелина Джамбазова, Таня Димитрова, Ани Николова, Милена Банова, студент Ива Иванова.

Мандатът на новото ръководство на ФЖМК от октомври 2019 г. започна при получени на 06.06.2019 г. програмни акредитации на ПН 3.5. Обществени комуникации и информационни науки за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ с оценка 9,38¹³ и на

---

¹² Комисия по акредитацията. Факултет по журналистика и масова комуникация, 2023. <https://fjmc.uni-sofia.bg/accreditation/commission-accreditation>

¹³ НАОА. Решение на Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, във Факултет по журналистика и масова комуникация на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ от 06.06.2019 г. (Протокол №14). НАОА: Акредитирани професионални направления в СУ, 2023.

докторската програма „Медии и комуникации“ с оценка 9,39¹⁴ за срок от шест години (до 06.06.2025 г.).

Програмна акредитация във ФЖМК

Програмна акредитация	Дата на последна акредитация	Срок на валидност на акредитацията	Последна оценка	Начало на новата процедура
ПН 3.5. Обществени комуникации и информационни науки за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“	06.06.2019 г.	06.06.2025 г.	9,38	януари 2024 г.
Докторска програма „Медии и комуникации“ за ОНС „доктор“	06.06.2019 г.	06.06.2025 г.	9,39	януари 2024 г.

В ситуация на генерални промени в НАОА, нов Председател – проф. д-р Елиза Стефанова, нови **КРИТЕРИИ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ И НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ** и нов процедурен инструментариум, на 20.09.2024 г. Деканът на ФЖМК изпрати писмо до Ректорското ръководство и Деканите на СУ с настояване за информационна среща. Поводът беше новото изискване за предаване на допълнителен документ „Първични данни от ВУ“ за програмната акредитация на професионални направления, която стартира по графика на НАОА през януари 2024 г. Идеята беше приета от всички, именно защото в този период на неизвестност факултетните ръководства се нуждаеха от координиран план и яснота за структурирани действия, които в последствие щяха да бъдат полезни и за акредитационните процедури на ПН и ДП в Софийския университет по график през юли 2024 г.

https://www.neaa.government.bg/images/Akreditirani_PN/Reshenija_na_PK_za_prikluchili_PN/reshenie_PN_3.5_C_U.pdf и писмо до Ректора на СУ (изх. №832/21.06.2019 г. и Вх. №12-00-102/26.06.2019 г.)

¹⁴ НАОА. Решение на Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на докторска програма „Медии и комуникации“ от професионално направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, във Факултет по журналистика и масова комуникация на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ от 06.06.2019 г. (Протокол №14). НАОА: Акредитирани докторски програми в СУ, 2023.

https://www.neaa.government.bg/images/Akreditirani_PN/Reshenija_na_PK_za_prikluchili_ONS/Reshenie_DP_MK_3.5_SU.pdf и писмо до Ректора на СУ (изх. №832/21.06.2019 г. и Вх. №12-00-102/26.06.2019 г.)

Съветът на деканите на СУ покани новия председател на НАОА проф. Елиза Стефанова и информационната среща за новите критерии за програмна акредитация се състоя на 06.12.2023 г. в аулата на Биологическия факултет. От страна на ФЖМК участваха проф. д-р Вселина Вълканова и доц. д-р Милена Цветкова.

Междувременно и изпреварвайки структурните промени в СУ в резултат на новоизбраното Ректорско ръководство, Деканът на ФЖМК подаде доклад до Ректора за назначаване на координатор „Акредитация и рейтинги“ във факултета. Седмици по-късно аналогичен ресор беше възложен на новия заместник-ректор проф. д-р Стоян Шишков (избран от Академичния съвет на 19.12.2023 г.). През април 2024 г. с решение на Академичния съвет беше създадена и липсващата до момента административна структура в СУ – отдел „Акредитация и рейтинги“.

Периодът 03.01. – 26.04.2024 г. премина в събиране, коригиране и предаване на Първични данни за акредитацията на ПН 3.5 и ДП от страна на ФЖМК и катедра БНИКП към ФФ. Обемът на Първичните данни за ПН 3.5 беше 8 базови таблици и 91 субтаблици по количествените индикатори на 10 стандарта. Паралелно с това доц. Милена Цветкова взе участие в два семинара на НАОА – на 20.02.2024 г. относно попълване на Първични данни и на 17.05.2024 г. на тема „Оценяване и акредитация на професионални направления и специалности от регулираните професии“.

Първичните данни и доказателствените материали към тях за акредитацията на ПН 3.5 за 5-годишен период (2019–2023) депозирахме в облачното пространство на НАОА на 23.04.2024 г.

Първичните данни и доказателствените материали към тях за акредитацията на Докторската програма „Медии и комуникации“ за 6-годишен период (2018–2023) депозирахме в облачното пространство на НАОА на 26.04.2024 г.

В периода 10–12.06.2024 г. навлязохме в следващата процедурна фаза от програмната акредитация. Бяхме домакини на посещението на Експертната група от НАОА, осъществено в перфектна координация между ФЖМК и Философския факултет.

Експертната група се състоеше от 6 представители на НАОА: ръководител проф. д-р Илиана Колева от ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, членове проф. д-р София

Василева от УниБИТ, доц. д-р Стела Ангова от УНСС, доц. д-р Евелина Христова от НБУ, докторант Димитър Величков от ЮЗУ „Неофит Рилски“ и наблюдаващ процедурата от ПКСПНСО на НАОА проф. д-р Росен Стоянов.

Посещението на Експертната група беше организирано в над 10 работни срещи, които преминаха отлично. По-мащабните от тях бяха:

1. Среща в Зала 1 на Ректората с Ректора на Софийския университет проф. д-р Георги Вълчев, Заместник-ректора по Акредитация и рейтинги проф. д-р Стоян Шишков, деканските ръководства на двете обучаващи звена в направление 3.5 на Софийския университет – ФЖМК и ФФ, и ръководители на катедри;
2. Среща с Комисията за акредитацията, изготвила документацията по процедурата за представяне на професионалното направление, специалностите в него и основните обучаващи звена;
3. Среща с представители на ръководството на двата факултета ФЖМК и ФФ, осигуряващи обучението по отделните специалности в направление 3.5;
4. Среща с представители на действащи комисии, осигуряващи реализирането на научноизследователската дейност и мобилности на преподаватели, студенти и докторанти – с Учебните комисии, Комисиите по качеството, Комисиите по атестиране, Комисиите по научни проекти, Комисиите по Еразъм, Редакционния съвет;
5. Среща с академичния състав на ФЖМК и катедра БНИКП – представители на хабилитирани и нехабилитирани преподаватели в Аула магна на ФЖМК;
6. Среща със студенти и докторанти от ФЖМК и катедра БНИКП в Аула магна на ФЖМК, която, съгласно изискването, беше предварително публично разгласена на уеб сайта на Софийския университет;
7. Среща с работодатели и потребители на кадри на ФЖМК и катедра БНИКП в Аула магна на ФЖМК;

8. Среща с отговарящите за административна система за хода на обучението и реализацията на завършилите студенти и докторанти и запознаване със системите, регистрите и централите на ФЖМК и катедра БНИКП;
9. Среща с отговарящите за материално-техническата и информационната база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности, в сградата на ФЖМК и в сградата на катедра БНИКП (кампус „Изток“, бл. 1, ет. 4, бул. „Цариградско шосе“ №125).

Доклад на декана проф. В. Вълканова пред ФС (Протокол №09/18.06.2024) относно приключилото посещение на Експертната група от НАОА за процедурата на програмната акредитация на ПН 3.5 в Софийския университет:

„Имахме на посещение Експертна група на Националната агенция по оценяване и акредитация; мисля, че представихме по възможно най-добрия начин Факултета. Преди всичко искам да отбележа усилията на тесния екип, които изнесе това посещение. Това са: Деканът, деканското ръководство, това е нашата администрация и доц. Милена Цветкова, която на практика положи наистина неимоверни усилия. Ние сме единственият факултет, единственият университет, който предложи на НАОА три различни доклада-самооценка – един по старите критерии, който сме депозирали в агенцията, един хибриден вариант с качени в него първични данни – който е чел критериите, знае за какво говоря – и един трети доклад – съвършено нов по новата критериална система на Агенцията. Няма такова друго звено, което си създаде този труд. На практика ние помогнахме до голяма степен на Експертната група да си напише докладите по новата критериална система. Специално искам да оценя няколко срещи, които се проведоха в рамките на тази седмица, когато ни беше на гости Експертната група. Това е срещата с Ректора. Колеги, аз съм била на откриваща среща с Ректора при институционална акредитация. Първо, той не посещава лично Експертните групи при техните посещения на отделните направления. За първи път го видяхме на нашето направление, което аз оценявам високо. Второ, оценявам факта, че тази среща не мина куртоазно или служебно. Мина много ангажирано, с огромно уважение към нас, към нашето направление, към екипите, към това, което правим за материалната база, за

обучението и т.н. Така че оценявам високо тази среща. Оценявам високо срещата с потребителите на катри, която предизвика, наистина, истински фурор. Тази зала беше пълна с колеги от медиите, които един след друг казваха много добри думи както за нас, така и за катедра БИН. И, разбира се, откриващата среща в миналия вторник, когато в присъствието и на Декана на Философския факултет в тази зала представихме катедрите, програмите, постиженията, отделните показатели, по които се акредитираме. На практика ние представихме на колегите от Агенцията две много сериозни презентации с инфографики по всички показатели по всички стандарти от критериите на НАОА. Сега вече очакваме най-доброто, надявам се да получим заслужени висока оценка и лидерство в направлението.”

В периода 12–14.08.2024 г. подготвихме и изпратихме отговорите на „Уточняващи Въпроси“, получени от Експертната група за програмната акредитация на ПН 3.5 на Софийския университет.

Към началото на октомври 2024 г. очакваме следващата фаза от процедурата – Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана на НАОА ще изпрати в Софийския университет проекта на оценяващия доклад за ПН 3.5 за становище относно допуснати фактически несъответствия. На финала Акредитационният съвет на НАОА ще приеме Решение за акредитация, което ще съдържа оценка, определен капацитет и препоръки.

След това ще очакваме началото и на процедурата за акредитация на нашата докторска програма „Медии и комуникации“, осъществяваща се в графика за програмна акредитация на ПН 3.5. Съгласно решение на АС на НАОА от 28.03.2024 г., тази процедура може да започне едва след решението на АС за акредитация на професионалното направление при получена оценка от 8,00 до 10,00 съгласно чл. 79а, ал. 3 от ЗВО. Акредитацията на докторската програма се извършва само по документи, като утвърдената Експертна група ще проведе поне една онлайн среща с екипа, изготвил документацията за акредитация на докторската програма и при необходимост ще изисква допълнителна информация, документи и доказателствени материали от СУ.

Очакваме да посрещнем 2025 г. с максимални оценки на акредитирано професионално направление и акредитирана докторска програма.

VI. ИНФОРМАЦИОННИ ПОЛИТИКИ И ПРЕДСТАВЯНЕ НА ФЖМК

АКАДЕМИЧНА КОМУНИКАЦИЯ

ФЖМК изпълнява политика за повишаване на качеството на обратната връзка чрез култивиране на **Вдъхновяващ преподавателски стил**, съгласно новите препоръки на рейтинговата агенция QS: „Осигурете навременна и конструктивна обратна връзка на студентите. Насърчавайте самооценката, взаимното рецензиране и разсъжденията. Този подход помага на студентите да идентифицират своите силни и слаби страни и области за подобряване.”¹⁵

---

¹⁵ The impact of teaching style in higher education: The different, necessary new methods to implement for greater student engagement. In: QS Insights Magazine, 2023, No 3. <https://magazine.qs.com/qs-insights-magazine-new/essays#block-821b3beb-a523-44ca-8c50-5cdb8533616f>

6.1. УЕБ СТРАНИЦА НА ФЖМК

Уеб страницата на ФЖМК (<https://fjmc.uni-sofia.bg/>) на практика всекидневно се актуализира. През годините тя се превърна в наръчник за студенти, преподаватели и всички, интересуващи се от академичните събития, процедури и живот на Факултета по журналистика и масова комуникация.

Той вече дава възможност непрекъснато да се актуализира и обогатява с новини институционалната онлайн комуникация – информацията на сайта регулярно информират за предстоящи събития и за организацията на образователните и научни дейности.

Освен постоянно обновяваните рубрики на сайта на факултета „Актуално“, „Важно“, „Новини“ се актуализират своевременно и рубриците, отнасящи се до студентите, като началната страница носи повече информация за предстоящи събития или за учебни процедури. През годината, която отчитаме, работата на екипа по усъвършенстването на сайта продължи – както по дизайна, така и по програмния код. Направени са подобрения, свързани с оптимизацията за търсачки; адаптивност на дизайна и др. Всичко това способства на сайта да бъде публикувана най-актуалната информация за всички учебни, научноизследователски, културни и други аспекти от живота на факултета, а използването му стана много по-удобно и приятно.

В рубриците „Събития“, „Наука“ „НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ И ОБРАЗОВАТЕЛНИ ФОРУМИ“ на сайта на ФЖМК продължаваме да публикуваме съобщения за всички предстоящи или реализирани академични, научни и творчески дейности на студентите, докторантите и преподавателите от факултета.

Продължи и ИНТЕГРАЦИЯТА НА САЙТА СЪС СОЦИАЛНИТЕ МРЕЖИ, където присъствието на ФЖМК става все по-регулярно - СТРАНИЦИ ВЪВ FACEBOOK И LINKEDIN, ГРУПА ВЪВ FACEBOOK „ФЖМК - СТУДЕНТИ, ПРЕПОДАВАТЕЛИ, ПРИЯТЕЛИ“.

Възложен е редизайн на Моника Илиева от УЦИКТ, очакваме го, за да направим местове. Заедно с това представители на ФЖМК – проф. Веселина Вълканова, доц. Мила

Серафимова и ас. д-р Миляна Велева, са включени в комисията, която ще работи по **НОВИЯ САЙТ НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ** – отговорна и сложна задача.

6.2. НАУЧНИ ОНЛАЙН БАЗИ ДАННИ

През отчетния период продължи публикуването в електронен вид на изданията на факултета в престижната онлайн библиотека СЕЕОЛ. Заедно с това беше засилено значително присъствието на ФЖМК в порталите на Софийския университет – научноизследователския <https://research.uni-sofia.bg> и за Годишници <https://annual.uni-sofia.bg/>.

6.3. РЕКЛАМНИ И ПРЕЗЕНТАЦИОННИ ИЗТОЧНИЦИ

Продължава усъвършенстването на концепцията за представяне на ФЖМК пред обществеността. Разработени са проекти за рекламни материали и акцигенция. Изказваме голяма благодарност на гл. ас. д-р Мая Стоянова за съдействието ѝ за създаването и развитието на визуалната комуникация на ФЖМК.

В официалната си кореспонденция, при подготовката и издаването на акцигенция – плакати, покани, грамоти, сертификати, удостоверения, дипломи, дипломи, флаери, бюлетини, поздравителни адреси от Декана за годишници на институции и партньори, банери за партньорски участия на сайтове и други платформи, ФЖМК следва от една година елементите от визуалната идентичност на Софийския университет – лого, официален шрифт, унифицирани бланки, визитни картички и др.

На сайта на ФЖМК са публикувани [стандарты и ресурсы за Визуалната комуникация на факултета](#), защото така се изгражда идентичност и разпознаваемост пред обществеността.

Във връзка с учредяването на Клуб на възпитаниците и приятелите на ФЖМК, изработихме 300 значки, подходящо брандирани. Използвахме цветовете, шрифтовете и изображенията в заложените от Софийския университет стандарти при оформяне на визуални изображения.

За календрната 2024 г. поръчахме 150 бр. **РАБОТНИ ТРИСЕКЦИОННИ КАЛЕНДАРИ**. Тематиката на визията отново е голямата годишнина, която чества ФЖМК през текущата година – „50 години Факултет по журналистика и масова комуникация“. Календарите бяха раздадени на Академичния съвет на СУ, на преподавателския екип, на служителите и на гости на Факултета по журналистика и масова комуникация.

Подготвяме институционални трисекционни календари за новата 2025 година.

През периода поръчавахме визитни картички (двустранни – на български език и на английски) за редица преподаватели, за да може да обезпечим срещите им с колеги от България и чужбина. Визитките са неизменен реквизит от представянето на всеки преподавател, особено при важни срещи за междуинституционално сътрудничество.

6.4. Изложба „50 ГОДИНИ ФАКУЛТЕТ ПО ЖУРНАЛИСТИКА И МАСОВА КОМУНИКАЦИЯ“

Гл. ас. д-р Виктория Бисерова и гл. ас. д-р Ирина Гъркова подготвят изложба „50 години Факултет по журналистика и масова комуникация, която ще бъде разположена в централното фоайе на Ректората на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ от 2 до 6 декември 2024 г. Планирани са 20 пана с размери 80 x 60 см върху материал от пено PVC с пълноцветен печат с UV мастила за по-голяма издръжливост. Изложбата е

част от честванията, предвидени в Академичния календар на юбилейните събития на ФЖМК.

6.5. ИНФОРМАЦИОННИ МАСИВИ ЗА СЕТОВНИТЕ ПОСТИЖЕНИЯ В ПРОФЕСИОНАЛНОТО НАПРАВЛЕНИЕ И АКТУАЛНОСТТА НА ПРЕДЛАГАНИЯ УЧЕБЕН МАТЕРИАЛ

Във ФЖМК се комплектуват и предоставят за оперативно използване ценни материали от методичен характер на чуждестранни висши училища, с приоритет от европространството на висшето образование. Такива са документациите на партньорите по програма Еразъм+ и на водещи европейски висши училища, които дават академично образование по журналистика – магистърските програми по журналистика (MA Journalism) в City University London (The University for business and the professions), La Grande Ecole du journalisme – Paris, на висшето училище по журналистика в Лил, Франция, с което ФЖМК има десетгодишно партньорство, на Факултета по журналистика на Московския държавен университет „М. В. Ломоносов“, на Университета на Терамо (Италия), Университета в Леуварден (Холандия), Университета Аристотел (Солун), Института по образование и комуникации при Noordelijke Hogeschool Leeuwarden (Леуварден, Холандия), Пекинския университет за чужди езици (Китай) и др.

ФЖМК събира учебна документация от чуждестранните си партньори за сътрудничество в преподаване, наука и обучение – Европейската асоциация за изследвания и образование в областта на комуникациите (ECREA – European Communication Research and Education Association), Европейската асоциация за обучение на журналисти (EJTA – European Journalism Training Association), Международната мрежа на институциите, обучаващи по PR (EUPRERA), Европейската асоциация по медиен мениджмънт (EMMA) и Международната академична асоциация по медиен мениджмънт.

Действаща база от данни относно съдържанието на сродни образователно-квалификационни степени в професионалното направление и по специалности във водещи

Висши училища у нас и в чужбина е тази на Европейската асоциация за обучение на журналисти (ЕЈТА), чийто член е ФЖМК. Посредством сътрудничеството с Европейския център по журналистика и с Европейската асоциация за обучение на журналисти (ЕЈТА) ФЖМК системно черпи информация за учебните програми на различни европейски университети.

Преподавателите от ПН се информират за световните тенденции и постижения в научната област чрез:

- членство в професионални общности от тяхната област;
- участие в международни журналистически проекти, професионални събития и инициативи;
- професионално партньорство с колеги от други университети и организации;
- сътрудничество с други университети по програма за обмен „Еразъм“;
- абонамент за електронни научни ресурси, които предоставят богата информация за научните постижения в областта и са достъпни за преподаватели и студенти;
- абонамент на университетската библиотека за международни научни списания в областта и свързаните с нея дисциплини;
- библиотечна колекция от печатни издания и др.

ИНФОРМАЦИОННИТЕ УСЛУГИ НА УНИВЕРСИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА – СПРАВКИ ПО АКТУАЛНИ ТЕМИ И СПРАВКИ ЗА ЦИТИРАНИЯ

За оперативна научна информация по социални науки и в частност по комуникационни, информационни и медийни науки преподавателите от ПН използват международните **НАУЧНИ МРЕЖИ** – INASP (International Network for the Availability of Scientific Publications), SSRN (Social Science Research Network), SSOAR (Social Science Open Access Repository), Royal Society Open Science и др.

Информационно взаимодействие с учените по света и с техните интереси, проекти и постижения преподавателите поддържат и чрез най-популярните **АКАДЕМИЧНИ И ПРОФЕСИОНАЛНИ СОЦИАЛНИ МРЕЖИ** ResearchGate, Academia, LinkedIn, Facebook.

Катедрите и самите преподаватели поддържат собствени информационни масиви за световните постижения в професионалното направление и актуалността на предлагания учебен материал. Чрез разнообразни канали за текущ информационен обмен те попълват тематични регистри, колекции, база данни по специалностите и по конкретните дисциплини.

VII. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСИТЕ НА ФЖМК

Още в началото на първия мандат на Декана основна задача на екипа беше преценката на структурата на приходите и разходите в бюджета на факултета. Всяка година бяха предлагани по-оптимални варианти на структуриране на бюджета, които бяха консултирани и приемани от главния финансист на Софийския университет и утвърждавани от Академичния съвет на Софийския университет.

В първата година на втория декански мандат на проф. Вълканова беше предложена оптимизация на бюджетните разходи по признаване на бюджетните приходи.

Например, в дните, предшестващи бюджетната процедура по отчитането на финансовата година, Деканът предложи оптимизация на бюджета в приходната и разходната част – за корекция с намаления по редове:

- §02-00 Други възнаграждения и плащания за персонала, §02-02 персонал по извън трудови правоотношения – бяха отчетени 83 450 лв. Вместо 76 464 лв. Разлика от -6 986 лв. (Реалната сума 76 464 лв. е отразена в касовия отчет на ФЖМК към 30.04.2024 г.);

- §10-16 - Вода, горива и енергия – бяха отразени 46 889 лв. Вместо установен разход 44 796 лв. Разлика -2 093 лв.

Не толкова установените дребни корекции (в случая общо за намаление -9 079 лв.), колкото в резултат на цялостната финансова политика на деканското ръководство и главно в резултат на енергичните действия на Декана и интензивната работа с финансовите и счетоводни отдели на Софийския университет и с техните ръководители бюджетната 2023 г. бе отчетена финансово без дефицит.

	§§	под-§§	НА ИМЕНОВАНИЕ	отчисления	ФЖМК	
					Бюджет	Отчет
3						
4					Бюджет	Отчет
5			I. ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ		1 290 937 лв.	1 338 838 лв.
6		24-00	Приходи и доходи от собственост		1 290 937 лв.	1 338 838 лв.
7		24-04	нетни приходи от продажби на услуги, стоки и продукция		1 290 937 лв.	1 332 521 лв.
8			- приходи от такси и приходи от обучение съгл. чл. 21, ал. 2, 3 и 5 от ЗВО	25%	1 247 057 лв.	1 286 446 лв.
59			Финансиране на дейността на Студентския съвет по чл. 72, ал. 5 от ЗВО и Правилника за бюджета- 1,3% от приходите	1,3%	-16 212 лв.	-16 724 лв.
60			Финансиране на обучението по спорт-пропорционално на броя на учащите в ОКС "бакалавър", редовно обучение		-68 442 лв.	-68 442 лв.
61			Финансиране на факултети за сметка на отчисленията от собствения факултет		671 839 лв.	682 723 лв.
62			Финансиране на факултети за сметка на отчисленията от други факултети	39,5%		
63			Финансиране на обслужващи звена за сметка на отчисленията			
64			V. ДРУГО ФИНАНСИРАНЕ		0 лв.	0 лв.
65		88-00	Събрани средства и извършени плащания за сметка на други бюджети, сметки и фондове		0 лв.	0 лв.
66		88-03	събрани средства и извършени плащания от/за сметки за средствата от Европейския съюз			
67		89-00	Събрани средства и извършени плащания за сметка на други бюджети, сметки и фондове		0 лв.	0 лв.
68		89-03	суми по разчети м/у бюджети, сметки и фондове за поети осигурителни вноски и данъци			
69			Друго финансиране - нето (+/-)		0 лв.	0 лв.
70						
71			VI. ГОДИШЕН ДЕФИЦИТ (-) / ИЗЛИШЪК (+)		-90 200 лв.	218 564 лв.
73			остатък от предходния период (+)		55 972 лв.	55 972 лв.
74			наличност в края на периода (+/-)		-34 228 лв.	274 536 лв.
02						

Нещо повече – през годината не само успяхме да стопим **ПЛАНИРАНИЯ ДЕФИЦИТ ЗА ГОДИНАТА ОТ -90.200 ЛВ.** и успяхме да излезем на положителен баланс в размер на

+218.564 лв. основно благодарение на: увеличени приходи от такси от обучение, приходи от наеми на имущество; редуцирани разходи за обезщетения, от задължителни осигурителни вноски, от разходи за вода, горива и енергия – близо 100 000 лв.

Така успяхме да станем един от четирите факултети от общо 16, които завършват годината с положителен баланс, Вместо не с голям дефицит:

- Медицински факултет - 3 777 551 лв.
- Факултет по математика и информатика - 2 198 521 лв.
- Факултет по журналистика и масова комуникация - 218 584 лв.
- Философски факултет - 19 399 лв.

№	наименование	статус	БФ		БФ		ГФ		ИФ		МФ		СФ		ФАЗДК	
			Бюджет	Отчет	Бюджет	Отчет	Бюджет	Отчет	Бюджет	Отчет	Бюджет	Отчет	Бюджет	Отчет	Бюджет	Отчет
			ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ													
24-00	Приходи и доходи от собственост		203 673 лв.	194 783 лв.	1 043 896 лв.	1 118 065 лв.	769 713 лв.	750 924 лв.	586 707 лв.	575 541 лв.	5 141 980 лв.	5 108 479 лв.	3 000 922 лв.	3 005 694 лв.	1 290 937 лв.	1 338 838 лв.
24-04	Приходи от продажби на услуги, стоки и продукти		203 673 лв.	194 783 лв.	1 043 896 лв.	1 067 194 лв.	709 713 лв.	690 924 лв.	586 707 лв.	575 541 лв.	5 141 980 лв.	5 108 479 лв.	3 000 922 лв.	3 005 694 лв.	1 290 937 лв.	1 338 838 лв.
24-04	Приходи от такси и приходи от обучение съгл. чл. 21, ал. 2, 3 и 6 от ЗВО	25%	177 148 лв.	168 900 лв.	939 483 лв.	936 092 лв.	647 171 лв.	644 846 лв.	524 662 лв.	514 968 лв.	6 090 930 лв.	6 087 734 лв.	2 939 977 лв.	2 934 148 лв.	1 247 087 лв.	1 286 446 лв.
24-05	Групи по разчети на бюджета, сметки и фондове за поети осигурителни вноски и данъци		0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.
24-06	Друго финансиране - кмети (-/+)		0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.
VI ГОДИШЕН ДЕФИЦИТ (-) / ИЗПИЪК (+)			-557 509 лв.	-462 614 лв.	-718 180 лв.	-493 903 лв.	-867 867 лв.	-910 609 лв.	-1 185 692 лв.	-1 359 555 лв.	2 866 204 лв.	3 777 551 лв.	-784 499 лв.	-1 176 572 лв.	-90 200 лв.	218 564 лв.
остатък от предходния период (+)			0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	10 004 155 лв.	129 656 лв.	129 656 лв.	55 972 лв.	55 972 лв.	
натискован в края на периода (-/+)			-557 509 лв.	-462 614 лв.	-718 180 лв.	-493 903 лв.	-867 867 лв.	-910 609 лв.	-1 185 692 лв.	-1 359 555 лв.	12 870 359 лв.	13 781 706 лв.	-654 843 лв.	-1 046 910 лв.	-34 228 лв.	274 536 лв.

№	наименование	статус	ФАЗДК		ФФ		ФКНФ		ФАП		ФНОИ		ФП		ФСФ	
			Бюджет	Отчет	Бюджет	Отчет	Бюджет	Отчет	Бюджет	Отчет	Бюджет	Отчет	Бюджет	Отчет	Бюджет	Отчет
			ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ													
24-00	Приходи и доходи от собственост		1 290 937 лв.	1 338 838 лв.	529 280 лв.	572 504 лв.	1 971 630 лв.	1 953 302 лв.	2 166 862 лв.	2 102 488 лв.	4 784 931 лв.	4 728 952 лв.	838 933 лв.	864 910 лв.	933 638 лв.	1 012 319 лв.
24-04	Приходи от продажби на услуги, стоки и продукти		1 290 937 лв.	1 338 838 лв.	529 280 лв.	572 504 лв.	1 971 630 лв.	1 953 302 лв.	2 121 862 лв.	2 091 374 лв.	4 784 931 лв.	4 724 137 лв.	838 933 лв.	864 910 лв.	933 638 лв.	1 012 319 лв.
24-04	Приходи от такси и приходи от обучение съгл. чл. 21, ал. 2, 3 и 6 от ЗВО	25%	1 247 087 лв.	1 286 446 лв.	498 526 лв.	628 137 лв.	1 970 137 лв.	1 963 010 лв.	2 034 729 лв.	2 014 144 лв.	4 496 864 лв.	4 465 949 лв.	772 863 лв.	795 526 лв.	893 345 лв.	972 319 лв.
24-05	Групи по разчети на бюджета, сметки и фондове за поети осигурителни вноски и данъци		0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.
24-06	Друго финансиране - кмети (-/+)		0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.
VI ГОДИШЕН ДЕФИЦИТ (-) / ИЗПИЪК (+)			-90 200 лв.	218 564 лв.	-889 637 лв.	-735 685 лв.	-1 805 063 лв.	-1 944 866 лв.	599 634 лв.	2 198 521 лв.	45 599 лв.	-1 302 578 лв.	-419 091 лв.	-123 010 лв.	-1 711 460 лв.	-1 109 020 лв.
остатък от предходния период (+)			55 972 лв.	55 972 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	13 496 218 лв.	11 498 218 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	
натискован в края на периода (-/+)			-90 200 лв.	218 564 лв.	-889 637 лв.	-735 685 лв.	-1 805 063 лв.	-1 944 866 лв.	12 095 822 лв.	13 694 739 лв.	45 599 лв.	-1 302 578 лв.	-419 091 лв.	-123 010 лв.	-1 711 460 лв.	-1 109 020 лв.

№	наименование	статус	ФАП		ФНОИ		ФП		ФСФ		ФФ		ФКНФ		ЮФ	
			Бюджет	Отчет	Бюджет	Отчет	Бюджет	Отчет	Бюджет	Отчет	Бюджет	Отчет	Бюджет	Отчет	Бюджет	Отчет
			ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ													
24-00	Приходи и доходи от собственост		2 166 862 лв.	2 102 488 лв.	4 784 931 лв.	4 728 952 лв.	838 933 лв.	864 910 лв.	933 638 лв.	1 012 395 лв.	3 577 547 лв.	3 469 194 лв.	974 739 лв.	1 062 701 лв.	2 718 184 лв.	2 673 190 лв.
24-04	Приходи от продажби на услуги, стоки и продукти		2 121 862 лв.	2 091 374 лв.	4 784 931 лв.	4 724 137 лв.	838 933 лв.	864 910 лв.	933 638 лв.	1 012 396 лв.	3 577 547 лв.	3 469 194 лв.	974 739 лв.	1 062 701 лв.	2 718 184 лв.	2 673 190 лв.
24-04	Приходи от такси и приходи от обучение съгл. чл. 21, ал. 2, 3 и 6 от ЗВО	25%	2 034 729 лв.	2 014 144 лв.	4 496 864 лв.	4 465 949 лв.	772 863 лв.	795 526 лв.	893 345 лв.	972 863 лв.	3 395 082 лв.	3 366 914 лв.	1 044 876 лв.	2 660 902 лв.	2 626 707 лв.	
24-05	Групи по разчети на бюджета, сметки и фондове за поети осигурителни вноски и данъци		0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	
24-06	Друго финансиране - кмети (-/+)		0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	
VI ГОДИШЕН ДЕФИЦИТ (-) / ИЗПИЪК (+)			599 634 лв.	2 198 521 лв.	45 599 лв.	-1 302 578 лв.	-419 091 лв.	-123 010 лв.	-1 711 460 лв.	-1 109 607 лв.	-485 562 лв.	19 399 лв.	-681 933 лв.	-693 821 лв.	-1 167 350 лв.	-782 340 лв.
остатък от предходния период (+)			13 496 218 лв.	11 498 218 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	0 лв.	13 974 428 лв.	11 974 428 лв.
натискован в края на периода (-/+)			12 095 822 лв.	13 694 739 лв.	45 599 лв.	-1 302 578 лв.	-419 091 лв.	-123 010 лв.	-1 711 460 лв.	-1 109 607 лв.	-485 562 лв.	19 399 лв.	-681 933 лв.	-693 821 лв.	-1 167 350 лв.	-782 340 лв.

Остава като основна задача на деканското ръководство преценката на структурата на приходите и разходите в бюджета на факултета. Всяко тримесечие анализираме междинните отчети, които не идват регулярно, но след настоявания от страна на Декана в крайна сметка се получават. Работихме регулярно по оптимизация на бюджетните разходи и по признаване на бюджетните приходи. Именно чрез анализите върху финансовите отчети и планове се осъществява контрол върху приходите и разходите на нашия факултет, а оттук и се постигат по-благоприятни стойности и бюджетни баланси.

Като член на Бюджетната комисия към СУ Деканът проф. д-р Веселина Вълканова участваше в обсъжданията на бюджета по звена.

Отчитаме значителния положителен баланс на ФЖМК за 2023 г. като голям успех, който се дължи на разумната финансова политика и обмислените действия по разходване на средствата по плана на бюджета за годината, както и на стремежа за увеличаване на приходите. Положителното салдо ни дава възможност да плащаме наднормени часове, да предприемаме ремонтни работи и да закупуваме оборудване за нашите зали.

ЦЯЛОСТНАТА КЛИМАТИЗАЦИЯ НА КАМПУСА е ресурсоемък инвестиционен проект за 2025 г., който ни задължава да оптимизираме бюджетния процес, за да постигаме напредък в отделните етапи.

VIII. ТЕХНИЧЕСКО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС

Съществен приоритет в тази област на деканското ръководство за отчетния период октомври 2023 – септември 2024 г. беше обновяването на материално-техническата база и развитието на инфраструктурата за учебна и изследователска дейност.

8.1. ОБОРУДВАНЕ НА УЧЕБНИТЕ ЗАЛИ

Към 2024 г. ФЖМК е увеличил материално-техническата си база и разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, лаборатории, библиотечни места и др., създаващи подходящи условия за работа на обучаваните (студенти и докторанти).

Броят на аудиториите, семинарните зали, компютърните зали, студията, кабинетите, оборудвани за целите на обучението и изследователската и административната дейност, е **74**, в това число:

- Аудитории и семинарни зали – **18** бр.
- Компютърни зали за обучение – **10** бр.
- Учебни студиа – **13** бр.

- Кабинети – **33** бр.

РАБОТНИТЕ МЕСТА В АУДИТОРИИ, ЛАБОРАТОРИИ, КОМПЮТЪРНИ ЗАЛИ и групи специфични пространства със специализирано оборудване за обучение в задължителните дисциплини се използват пълноценно. Общият им брой е **1211**, в това число:

- Работни места за аудиторна работа – **951** бр.
- Работни места за лабораторна работа – **210** бр.
- Работни места в компютърните зали – **138** бр.

Към 4 ноември 2024 г. в аудиториите, студиата и компютърните зали (без преподавателските кабинети и кабинетите на администрацията) разполагаме със 113 компютърни станции от висок клас, с 25 мултимедийни екрани и с 9 мултимедийни проектори.

Справка за разположението на компютърната и аудио-визуална техника в залите и студиата на ФЖМК						
№ по ред	Компютърна зала	Студентски компютри	Преподавателски компютър	Мултимедийн и TV екрани	Проектори	Забележка
1	Библиотека	4	1			PC
2	Учебно радиостудио 3	4				
3	Учебно радиостудио 4		2			PC
4	Учебно радиостудио 5		2			PC
5	13		1	1	1	PC
6	14		1	1	1	PC
7	15		1	1	1	PC
8	16		1	1	1	PC
9	18 Учебно радиостудио 6		2			
10	17		1	1	1	PC
11	Аула МАГНА		2	2	1	PC
12	19	10	1	1		PC
13	20	4	1	1		PC
14	24	6	1			PC
15	29		1	1		PC
16	41 Учебно видеостудио		1			PC
17	43	10	1	2		PC
18	44	0	1	1		PC
19	47	16	1	1		PC
20	48	14	1	1		PC
21	49		1	1		PC
22	50		1	1		PC
23	55		1	1		PC
24	61		1	1	1	PC
25	62		1	1	1	PC
26	63	6	1	1	1	PC
27	65	6	1	1		PC
28	66		1	1		Notebook
29	74		1	1		PC
30	76		1	1		PC
	Общо	80	33	25	9	

Постепенно смарт телевизионните екрани заменят мултимедийните проектори. Предстои да бъдат монтирани по една допълнителна плазма с висока разделителна способност в Аула магна, в 13 и в 61 аудитория. Тази техника е закупена и доставена по проекти.

Спрямо 2018 г. растежът в капацитета на материалната база на ФЖМК е осезаем и е показан в Таблицата.

Капацитет от работни места, лаборатории, ателиета и други специфични пространства със специализирано оборудване за обучение във ФЖМК (2024 г. спрямо 2018 г.)

ФЖМК	Аудиторна площ за учебна заетост, кв. м.	Лабораторна площ за учебна заетост, кв. м.	Лабораторна площ за изследователска дейност, кв. м.	Компютърни зали за обучение, бр.	Бр. работни места за аудиторна работа	Бр. работни места за лабораторна работа	Бр. работни места в компютърните зали	Бр. компютри
2018 г.	721	364	411	4	537	163	123	39
2024 г.	1199	436	447	10	951	210	138	113

8.2. СВЪРЗАНОСТ И МРЕЖА НА ФЖМК

В сградата на ФЖМК вече има изградени условия за 1000 МЕГАБИТОВА СВЪРЗАНОСТ МЕЖДУ РАБОТНИТЕ СТАНЦИИ, което позволява усвояването на интернет канал с по-висока пропускателна способност.

Нашите специалисти по компютърни мрежи и системи инж. Тихомир Лазаров и Иван Ангелов извършиха нужните стъпки за подмяна на цялостно преоборудване на компютърната мрежа във ФЖМК. Тъй като дори и сегашното състояние на доставения ни интернет не отговаря напълно на нашите нужди, и имайки предвид, че сме Факултет по журналистика и масова комуникация и все по-често ни се налага "Live Streaming", което пряко е свързано с нашия обучителен процес, продължихме преговорите с УЦИКТ и продължихме да настояваме пред ректорското ръководство още при договарянето с

гостаВчиците да бъде точно разписана вътрешната и международната свързаност на сградата.

Включихме в активна експлоатация цяло ново крило на сградата ни (западното крило), което допълнително драстично увеличи нуждата ни от бърз и качествен интернет.

Факултетът по журналистика и масова комуникация има значително увеличение на броя на студентите и заедно с преподаватели, служители и докторанти, потребителите на интернет са нараснали. Като добавим и звената Радио Алма Матер, Културен център, библиотека, Университетската ботаническа градина, Музей на радиото, необходимостите от по-стабилна и скоростна свързаност растат непрекъснато, затова и усилията ни да я постигаме продължават.

8.3. НОВА ТЕХНИКА И УСТРОЙСТВА, ПОДДЪРЖАНЕ И ПРОФИЛАКТИКА НА КОМПЮТЪРНИТЕ СТАНЦИИ

През отчетния период във ФЖМК се извършва периодична дейност по закупуване на нови станции, поддръжка и профилактика на компютрите.

Сумата, усвоена за техническо оборудване във ФЖМК за периода септември 2023 - октомври 2024, е **36 493 лв.**¹⁶ с ДДС, в това число от проекти.

- През септември 2023 г. по Договор за гаранция №80-22-54/09.10.23г. със Съюза на печатарската индустрия в България в зала №48 бяха инсталирани – **10 бр. МОНИТОРИ DELL E2724HS; 10 БРОЯ НАСТОЛНИ КОМПЮТЪРА** Dell Vostro 3020 T, i5-13400, 8GB и 1 бр. настолен компютър Dell Vostro 3020 T, i7-1370.
- В началото на март закупихме **15 НАСТОЛНИ КОМПЮТЪРА** в две конфигурации. Конфигурация 1 – ОП 1, DELL Vostro 3020, SFF и Конфигурация 2 - ОП 1, DELL Vostro 3020, MT, с които дооборудвахме учебните студиа в новоремонтираното западно крило 3 бр. и във виртуалната учебна зала на третия етаж, обзаведена по проект.
- През април за нуждите на ФЖМК и модернизирание на оборудване в аудитории и учебни зали закупихме **1 (ЕДИН) ДИСПЛЕЙ** Hisense 65E7KQ, 4K Ultra HD. Средствата са по проект № КП-06-Н65/9 от 12.12.2022 г. с ръководител проф. д-р Николай Михайлов.
- През септември 2024 г. със средства от проект от бюджета на проект № КП-06-Н75/6 от 07.12.2023 г. с ръководител проф. д-р Веселина Вълканова бяха закупени **13 НАСТОЛНИ КОМПЮТРИ**, конфиг. DELL OptiPlex 7020 SFF Plus и **27'' МОНИТОРИ**, с които беше оборудвана нова компютърна зала на втория етаж.

---

¹⁶ В тази сума не влиза гаранцията Съюза на печатарската индустрия в България и Полиграфическа група „Демакс“.

- Със средства от същия бюджет № КП-06-Н75/6 от 07.12.2023 г. с ръководител проф. д-р Веселина Вълканова бяха закупени през октомври **6 БРОЯ ДИСПЛЕИ** Hisense 65", 4K Ultra HD, които се монтират в учебни зали и аудитории.
- През октомври със средства от бюджета на ФЖМК бяха закупени **10 БРОЯ НАСТОЛНИ КОМПЮТРИ**, конфиг. Kontrax ProLine A860 и **МОНИТОРИ PHILIPS, 27"**, 273V7QJAB, с които се преоборудва настолната техника на цялата администрация.
- През октомври от бюджета на проект № 80-10-108/16.04.2024 г. с ръководител доц. д-р Мила Серафимова беше закупен **100" ДИСПЛЕЙ** Hisense, 100U7KQ – 1 бр., който ще бъде монтиран в Аула магна.

През целия период бяха положени и продължават усилията за дооборудването на зали, студия и аудитории с компютърна и презентационна техника от бюджета на ФЖМК, от проекти и от дарения. В това отношение разчитаме на разбирането и съдействието на цялата академична общност, като така успяхме да подобрим средата и условията за учене и преподаване.

Нашите системни администратори през целия период в настоящия момент подпомагат и подкрепят, консултират и обучават всички преподаватели – щатни и хонорувани, както и служителите във ФЖМК по отношение на действията, ремонта и поддръжката на софтуера и хардуера и на работата им в информационна онлайн среда и при присъственото обучение.

Изказваме огромна благодарност на колегите Иван Ангелов и на инж. Тихомир Лазаров за отдадеността им по информационната среда и техническата поддръжка на системите на ФЖМК.

8.4. ДОСТЪПНА АРХИТЕКТУРНА СРЕДА И УЧЕБНИ РЕСУРСИ ЗА ЛИЦА СЪС СОП И ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

ФЖМК осигури необходимата среда за студенти и преподаватели със специфични физически и сензорни увреждания. За хора с увреждания са създадени условия за улеснено придвижване. Лицата със СОП могат да използват модерен асансьор, рампи, парко-места, адаптирано тоалетно помещение.

ФЖМК осигурява достъпна среда за хора със специални потребности

След формалното влизане в експлоатация на западното крило (забавено поради смяна на фирмата, осъществяваща строителния надзор в СУ), студенти, преподаватели, администрация и гости ще могат да ползват в пълна степен асансьора и рампата на третия етаж.

В изпълнение на задължението по чл. 192, ал. 2 на ПУДСУ на студентите със СОП във ФЖМК са създадени условия за пълноценно и качествено учене, а именно:

- Подготовката и полагането на **ИЗПИТИ** при обучение и завършване на студенти и докторанти със СОП са обект на специално внимание във ФЖМК. Съгласно ПУДСУ (чл. 163, ал. 6) изключение от определения график в рамките на сесията се допуска за студенти с трайни увреждания и намалена работоспособност над 71%. Съгласно ПУРПНСЗАД на СУ (чл. 20, ал. 7) незрящи кандидат-докторанти полагат писмените изпити в устна форма.
- **ПЛАТФОРМАТА ЗА ЕЛЕКТРОННО ОБУЧЕНИЕ Мудъл** (<https://elearn.uni-sofia.bg>) предоставя генерираните електронни курсове по всяка учебна дисциплина за всички специалности. Фактически това е най-сигурната и желаната среда за отдалечен достъп до образователни ресурси както от студентите с двигателни увреждания и хронични заболявания, така и от чуждестранните студенти.
- **УНИВЕРСИТЕТСКОТО ИЗДАТЕЛСТВО** гарантира обогатяването на информационната база от учебни ресурси и материали, подходящи за лица със СОП, посредством клауза в Договора с автор (чл. 12, ал. 2): авторът „декларира и дава своето съгласие, че е уведомен, че копия от произведенията в pdf формат са предоставени за качване в уеб платформата на Университетската библиотека на СУ за ползване от хора със специални образователни потребности“.
- **УНИВЕРСИТЕТСКАТА БИБЛИОТЕКА** осигурява услуги за читатели със СОП и информира за тях чрез уебсайта си. Новият уебсайт на УБ е изцяло адаптиран към незрящи потребители. В горната дясна част на уеб сайта има бутон за директно влизане в дигиталните ресурси за потребители със СОП – това е първото нещо, което чуват незрящите при отваряне на сайта. Линкът към рубриката „Услуги за читатели със СОП“ излиза на първо място в двете менюта: в меню Услуги и в меню Дигитални колекции.

Все по-развиващите се и усъвършенстващи се дигитални технологии и модернизирани методи на обучение и преподаване във ФЖМК налагат необходимостта университетите да са технологично подготвени за пълноценно осигуряване на присъствени и дистанционни курсове във виртуална среда.

ФЖМК изгражда, поддържа и усъвършенства **ДИГИТАЛНА ТЕХНОЛОГИЧНА ИНФРАСТРУКТУРА**, необходима за учебно-преподавателската, научно-изследователската и художественотворческата дейности.

Приоритетна цел на деканското ръководство по отношение на развитието на материално-техическата база на ФЖМК е създаване и развитие на достатъчна аудиторна и лабораторна площ за учебна заетост.

IX. МАТЕРИАЛНА БАЗА И СГРАДЕН ФОНД

През отчетния период в сградата на ФЖМК бяха извършени различни стопански дейности – планирани и по необходимост, възлизащи на обща сума **91 426 лв.**

Благодарение на усилията на управителя на сградата инж. Петър Пешев и на назначения работник по поддръжка на сгради г-н Пламен Герински продължи нелеката грижа по сградата. Прилагаме обобщение на основните дейности по поддръжка на сградата:

- На основание докладна записка Вх. № 70-11-357 от 18.10.2023 г. до Ректора на СУ и положителна резолюция по преписката от „Софийска вода“ АД е извършено аварийно почистване на хоризонталния канализационен клон на приземния етаж от сградата на ФЖМК, по реда на чл.59, ал.1 от Вътрешните правила за възлагане на ОП в СУ.
- На основание доклад (обр.37-6) Вх. № 70-11-346 от 11.10.2023 г. до Ректора на СУ и положителна резолюция по преписката са закупени ел. материали за поддръжка: луминесцентни лампи, разклонители, LED лампи и др.
- На основание докладна записка Вх. № 70-11-369 от 27.10.2023 г. до Ректора на СУ и положителна резолюция по преписката от „Софийска вода“ АД е

извършено аварийно отпушване на хоризонталния канализационен клон на приземния етаж от сградата на ФЖМК, по реда на чл.59, ал.1 от Вътрешните правила за Възлагане на ОП В СУ.

- На основание докладна записка Вх. № 70-11-391 от 10.11.2023 г. до Ректора на СУ и положителна резолюция от „Софийска Вода“ АД е извършено аварийно отпушване и машинно изчерпване на разлетите фекални води на хоризонталния канализационен клон на приземния етаж от сградата на ФЖМК, по реда на чл.59, ал.1 от Вътрешните правила за Възлагане на ОП В СУ.
- С докладна записка Вх. № 70-11-380 от 07.11.2023 г. до Ректора на СУ е поискан аварийен ремонт на канализационната инсталация в сутерена на сградата на ФЖМК.
- На основание докладна записка Вх. № 70-11-392 от 10.11.2023 г. до Ректора на СУ и положителна резолюция при използване услугите на специализирана фирма „КОРЕКТ ПРЕМЕСТВАНЕ“ ООД за транспорт и хамалски услуги е доставено безплатно учебно обзавеждане (втора употреба) от новата сграда на бул. „Цариградско шосе“ №125: бюра – 4 бр.; контейнери – 11 бр.; учебни маси – 8 бр.; СШ с врати – 2 бр.; столове с подлакътници – 2 бр.
- На основание доклад (обр.37-6) Вх. № 70-11-420 от 28.11.2023 г. до Ректора на СУ и положителна резолюция по преписката са закупени ел. материали за поддръжка: кабели ШВПС.
- На основание доклад (обр.37-6) Вх. № 70-11-441 от 15.12.2023 г. до Ректора на СУ и положителна резолюция по преписката са закупени материали за поддръжка: дълбокопроникващ грунд; интериорна латексова боя; алкидна боя; оцветител тонер; и др.

В отговор на писмо изх. №70-98-01/09.01.2024г., до гл. мениджър инж. Георги Божанин по електронната поща е изпратена **ИНФОРМАЦИЯ ЗА КАПИТАЛОВИТЕ РАЗХОДИ, КОИТО ПЛАНИРА ПРИОРИТЕТНО ДА ИЗВЪРШИ НА ФЖМК ПРЕЗ 2024 Г., ЗА ПЛАНОВИ ТЕКУЩИ РЕМОНТИ – 138 400 ЛВ.; ЗА ДООБОРУДВАНЕ НА УЧЕБНИ ЗАЛИ И ВИЗУАЛНА КОМУНИКАЦИЯ – 15 900 ЛВ.**

Във връзка с предстоящото въвеждане в експлоатация на западното крило на ФЖМК, с цел нормално протичане на учебния процес, на основание докладна записка Вх. № 70-11-54 от 19.02.2024 г. до Ректора на СУ и положителна резолюция по преписката, е доставено **ДОПЪЛНИТЕЛНО УЧЕБНО ОБОРУДВАНЕ** – офертна цена 12 582 лв.

С цел нормално протичане на учебния процес, на основание докладна записка Вх. № 70-11-56 от 19.02.2024 г. до Ректора на СУ и положителна резолюция по преписката, са закупени от „Офис В“ ООД и доставени **3 БРОЯ БЕЛИ УЧЕБНИ ДЪСКИ** (Въртящи, магнитни, на колела, с размери 100/140 см. и 120/140 см.).

На основание доклад (обр.37-6) Вх. № 70-11-71 от 26.02.2024 г. до Ректора на СУ и положителна резолюция по преписката, са закупени **МАТЕРИАЛИ ЗА ПОДДРЪЖКА: ОТОПЛИТЕЛНА АРМАТУРА; КРЕПЕЖНИ ЕЛЕМЕНТИ; ДЪРВОДЕЛСКИ МАТЕРИАЛИ; ИЗДЕЛИЯ ОТ МЕТАЛ; СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ** и др.

Във връзка с процедурата по прекратяване на договор 80-09-127/14.08. 2019 г. за строителен надзор с „Ен Си Ейч Груп“ ЕООД и с цел ускоряване на процедурата по въвеждането в експлоатация на западното крило на сградата на ФЖМК, е написана докладна Вх. №70-11-78 от 27.02.2024г. до Ректора на СУ с **ИСКАНЕ ЗА СПЕШНО СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР С НОВ КОНСУЛТАНТ ЗА СТРОИТЕЛЕН НАДЗОР**. Тези инициативи и действия от страна на декана и управителя на сградата бяха от решаващо значение за предприемането на стъпки от страна на мениджмънта на СУ и на Ректора за прекратяването на договора с досегашната фирма за строителен надзор, заради чието бездействие и ненавременни действие се забави фактическото пускане в експлоатация на западното крило на сградата на ФЖМК.

Други важни СМР и действия по управление на сградния фонд през отчетния период:

- От „ФОНЕМА“ ЕООД, в изпълнение на дог. 80-09-194/21.09.2023г., е извършена извънгаранционна поддръжка на климатичната система в

сградата на ФЖМК (АУЛА) – диагностика на системата, монтаж, почистване и монтаж на 6 бр. филтри, пускане в действие на системата за отопление.

- Поради отказ на наемателя „ХЕПИ ФУУД 1“ ЕООД, с приемо-предавателен протокол на комисия, назначена от Ректора на СУ, е приета обратно фактическата власт върху отгаден под наем недвижим имот: едноетажна масивна сграда (пристройка) към източното крило на ФЖМК. Предприети са стъпки за промяна на предназначението на обекта и за преотдаване под аренда.
- На основание докладна записка Вх. № 70-11-380 от 07.11.2023 г. и доклад (обр.7.2) Вх. № 70-11-182 от 08.05.2024 г. до Ректора на СУ и положителни резолюции, от поддържащата фирма „РЕСТСТРОИТЕЛ“ ДЗЗД е извършен **АВАРИЕН РЕМОНТ** на канализационната инсталация в сутерена на сградата на ФЖМК – разбиване на бетонова настилка; направа на изкопи; монтаж на аварирани каменинови тръби и разклонители; полагане на пясъчна подложка; доставка, подмяна на стари и монтаж на нови муфирани PVC тръби Ф110, Ф160 и Ф200; направа на обратна засипка; изпълнение на нова армирана бетонова настилка. Ремонтът е приет от комисия с Приемо-предавателен протокол от 06.06.2024г.
- На основание доклад (обр.6.1) Вх. № 70-11-204 от 12.06.2024 г. до Ректора на СУ и положителна резолюция по преписката, са закупени ел. материали за поддръжка: електрически groseli, разклонители, LED лампи и др.
- На основание доклад (обр.37-6) Вх. № 70-11-203 от 12.06.2024 г. до Ректора на СУ и положителна резолюция по преписката, са закупени материали за поддръжка: латексови интериорни бои, боя за гърво, четки, микрофибърни мечета и др.
- На основание докладна записка Вх. № 70-11-220 от 21.06.2023 г. до Ректора на СУ и положителна резолюция по преписката, е направено Възлагателно писмо до проектантска фирма за изготвяне на инвестиционен проект за: подмяна на 82 броя силно амортизирана гървена гвукатна дограма с нова PVC

дограма с AL хоризонтални щори по фасадите на източното крило на сградата, при спазване на оригиналните ѝ размери и растер; климатизиране (само охлаждане) на цялата сградата на ФЖМК, с възможност за поетапно строително изпълнение. Инвестиционният проект е в процес на изпълнение.

- Във връзка с неработещата охлаждащата климатична инсталация на зала Аула магна, на 17.07.2024г. бе направен оглед на същата от поддържащата фирма „ФОНЕМА“ ЕООД и съставен Констативен протокол. Констатирана е необходимостта от закупуване, доставка и монтаж на 2 броя външни климатични тела. Докомплектоването на охлаждащата климатична инсталация е възложено на проектанта по част „ОВК“, работещ по изготвянето на посочения по-горе инвестиционен проект.
- На основание докладна записка Вх. № 70-11-275 от 19.07.2024 г. до Ректора на СУ и положителна резолюция по преписката, е извършено почистване на стъклата на прозорците в зала №29 и тези на прозорци и витражи в представителното (централно) стълбище.
- На основание докладна записка Вх. № 70-11-276 от 19.07.2024 г. до Ректора на СУ и положителна резолюция по преписката, е направено възлагателно писмо до специализирана фирма за обзавеждане на зала №61 на прогнозна стойност около 25 169 лв. с ДДС: ученическа банка – 34 бр.; ученически столове – 80 бр.; бюро с подвижен плот за клавиатура – 1 бр.; контейнер – 2 бр.; и др.
- На основание доклад (обр.37-6) Вх. № 70-11-300 от 13.08.2024 г. до Ректора на СУ и положителна резолюция по преписката, са закупени материали за поддръжка: латексови интериорни бои и др.

На основание доклад (обр.7.3) Вх. № 70-11-301 от 13.08.2024 г. до Ректора на СУ и положителна резолюция по преписката, на 10.09.2024г. е завършен **ТЕКУЩИЯТ РЕМОНТ НА ЗАЛИ №61, №62, №63, №14, №16 и ПОМЕЩЕНИЕ „ПОРТИЕРНА“**, включващ подмяна на амортизираните подови балатумни подови настилка с нови винилови настилка – демонтаж на стари амортизирани настилки; полагане на грунд и на саморазливни подови

циментови замазки; доставка и монтаж на настилка от винил с первази; ръчно пренасяне на мебели и строителни отпадъци; други. Ремонтът е извършен от поддържащата фирма „РЕСТСТРОИТЕЛ“ ДЗЗД и е приет от комисия с Приемо-предавателен протокол от 10.09.2024 г. Благодарение на този ремонт 5 от нашите аудитории предлагат по-добри условия за работа на студенти и преподаватели.

- Извършен е аварияен ремонт – отстраняване на теч от на дефектирала водопроводна тръба в сутерена на източното крило на сградата.
- Със собствени сили (от отговорника по поддръжка Пламен Герински) и закупени материали от ФЖМК е извършен текущ ремонт, включващ следните видове строително ремонтни работи (СРР) :
  - изкърпване, шкурене, грундиране, китосване и боядисване (три ръце) на силно зацапани интериорни стени в сградата на ФЖМК – общо 551 кв.м, в т.ч.:
    - стени на зала №17, I-ви етаж – 116 кв.м;
    - стени на зала №29, II -ри етаж – 127 кв.м;
    - стени на зала №61, III-ти етаж – 132 кв.м;
    - стени на зала №63, III-ти етаж – 55 кв.м;
    - стени на портиерна, I-ви етаж – 101 кв.м;
    - частично стени на каб.№58, III-ти етаж – 20 кв.м;
- Със собствени сили (от отговорника по поддръжка Пламен Герински) и закупени материали от ФЖМК са извършени следните видове СРР по текущата поддръжка на сградата:
  - монтиране на стойки за телевизори, стенно окачване в зали №29, №46, №47, №48, №63;
  - монтиране на кабел канали за телевизори в зали №29, №46, №47, №48, №63 и др.;
  - изработка, монтаж и боядисване на 2 (два) метални стелажи;
  - ремонт на ел. контакти;
  - ремонт на подова настилка в 64 каб., трети етаж;

- монтаж на автомати (с рамо тип „ножица“ и с регулатор на скоростта на затваряне) на Входните Врати на централно фоайе, първи етаж – 2 бр.;
- шкурене, китосване и боядисване на Външни Входни Врати на централно фоайе, както и на зали №29, №30, №55 и др. – общо 8 бр.
- ремонт на учебни маси и столове в зала №46 и др.;
- сглобяване и боядисване на 3 бр. подвижни учебни дъски с размери 100/140 см и 120/140 см;
- текущ ремонт на тоалетни казанчета, подмяна на меки връзки и кранчета; ремонт на сифони; ремонт на панти, брави и дръжки Врати; смяна на патронници;
- смяна и ремонт на смесителни батерии санитарни възли втори етаж;
- обезвъздушаване на радиатори;
- периодична подмяна на крушки на полюлеи и стенни осветителни тела; подмяна на луминесцентни лампи (пури) – около 100 бр.; подмяна на стартери и на гресели;
- подмяна на отделни пана на окачен таван тип „Армстронг“.

Регулярни средства и ресурси ФЖМК изразходва за **КАНЦЕЛАРСКИ КОНСУМАТИВИ, ЗА ТОК И ВОДА, ЗА ХИГИЕНИЗИРАЩИ ПРЕПАРАТИ, ЗА АБОНАМЕНТНА ПОДДРЪЖКА НА ПРОТИВОПОЖАРНАТА ИНСТАЛАЦИЯ И ОХРАНИТЕЛНАТА СИСТЕМА**, както и за други подобни. На основание доклади до Ректора на СУ и положителни резолюции периодично са доставяни необходимите почистващи и дезинфекциращи материали за поддръжка, в количества, покриващи минимални нужди за основно почистване и дезинфекция.

Създаването на все по-добри условия за провеждане на технологично обезпечен съвременен образователен процес и достъпна и приятна среда за учене и комуникация е приоритетна задача на деканското ръководство.

Една от основните цели на управлението на факултета е **ОБНОВЯВАНЕТО НА ИНФОРМАЦИОННИТЕ И КОМУНИКАЦИОННИТЕ ТЕХНОЛОГИИ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ, СЪЗДАВАНЕ НА РАЗЛИЧНИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ТЕХНОЛОГИЧНО ОСИГУРЯВАНЕ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС И НА НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА РАБОТА.**

Модернизирането на материално-техническата база и обновяването на компютърното и специализирано оборудване е непрекъснат процес на подмяна на технически и морално остаряла техника с нови съвременни станции. Дейността е постоянна за мандата и е сред основните приоритети на стратегическата визия за развитие на Факултета. По този начин се постига повишаване на образователния, научния и административния капацитет на звеното.

И през отчетния период продължи успешно дейността по подобряване на средата и естетическия вид на кампуса на ФЖМК – най-старата сграда на Софийския университет – паметник на културата от национално значение.

Х. ОБОБЩЕНИЯ И ПЕРСПЕКТИВИ

Уважаеми колеги,

През настоящата 2024/2025 г. и през целия нов мандат 2023-2027 г. предстои сериозна работа по:

- Повишаване на качеството на образователната и на научноизследователската дейности.
- Засилване на връзките и трансфера на знания между факултета, потребителите на кадри и обществото.
- Интернационализация на академичните дейности и включване в международни образователни и научни мрежи.
- Развитие на академичния състав на ФЖМК, привличане на млади и утвърдени специалисти от страната и чужбина.
- Обновяване на материално-техническата база и развитие на инфраструктурата за учебна и изследователска дейност.
- Създаване и развитие на гъвкави бакалавърски, магистърски и докторски образователни програми, адаптирани към потребностите на студентите, на професионалната среда и на научното развитие в професионалното направление Обществени комуникации и информационни науки.

- Ускорена дигитализация на обучението и използване на образователни форми, методи и технологии, съобразени с потребностите на дигиталното поколение, в това число с компетентностите, необходими за успешна реализация на студентите в условията на технологични трансформации.
- Прием на студенти в новосъздадената магистърска програма за дистанционно обучение.
- В магистърската степен – регулярни обсъждания на обучението, актуализация и реструктуриране на програмите, обединяване на дублиращи се програми и дисциплини.
- Акцент върху осигуряване на практически ориентирано обучение на студентите и преподаване на важни за успешната им реализация компетенции и умения, привличане на водещи практики като лектори.
- Стимулиране на научни колективи и по-активно развитие на проектната дейност.
- Активизиране на връзките ни с водещи научни центрове у нас и в чужбина и изграждане на мрежа и консорциуми от изследователи и учени за провеждане на изследвания, за обучение и осъществяване на проекти и програми.
- Разширяване на международното сътрудничество и на академичните партньорства с чуждестранни университети и научни организации и участие в университетски и научни мрежи.
- Повишаване на участието на студентите и докторантите в мобилност, обмен и стажове в чуждестранни университети.
- Подкрепа на публикационната дейност на студентите и докторантите.

- Развиване на клуба на възпитаниците на ФЖМК и активното им включване в събитията от академичния календар.
- Изпълнение на Стратегията за привличане и задържане на студенти в специалностите във ФЖМК.
- Създаване на Стратегия за развитие на научния потенциал и научните изследвания 2025-2027 г.
- Създаване на Стратегия за обвързване на научноизследователската и проектната дейност на академичния състав с учебното съдържание на преподаваните дисциплини.

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

Изказвам благодарност на всички преподаватели, студенти, докторанти, постдокторанти, служители и обслужващ персонал, на Факултетния студентски съвет, които през изминалата година съдействаха за постигане на резултатите, отразени в Доклада.

И за в бъдеще ще разчитам на обединените усилия на цялата общност за развитието на Факултета по журналистика и масова комуникация!

ПРОФ. Д-Р ВЕСЕЛИНА ВЪЛКАНОВА

ДЕКАН НА ФЖМК

4 ноември 2024 г.